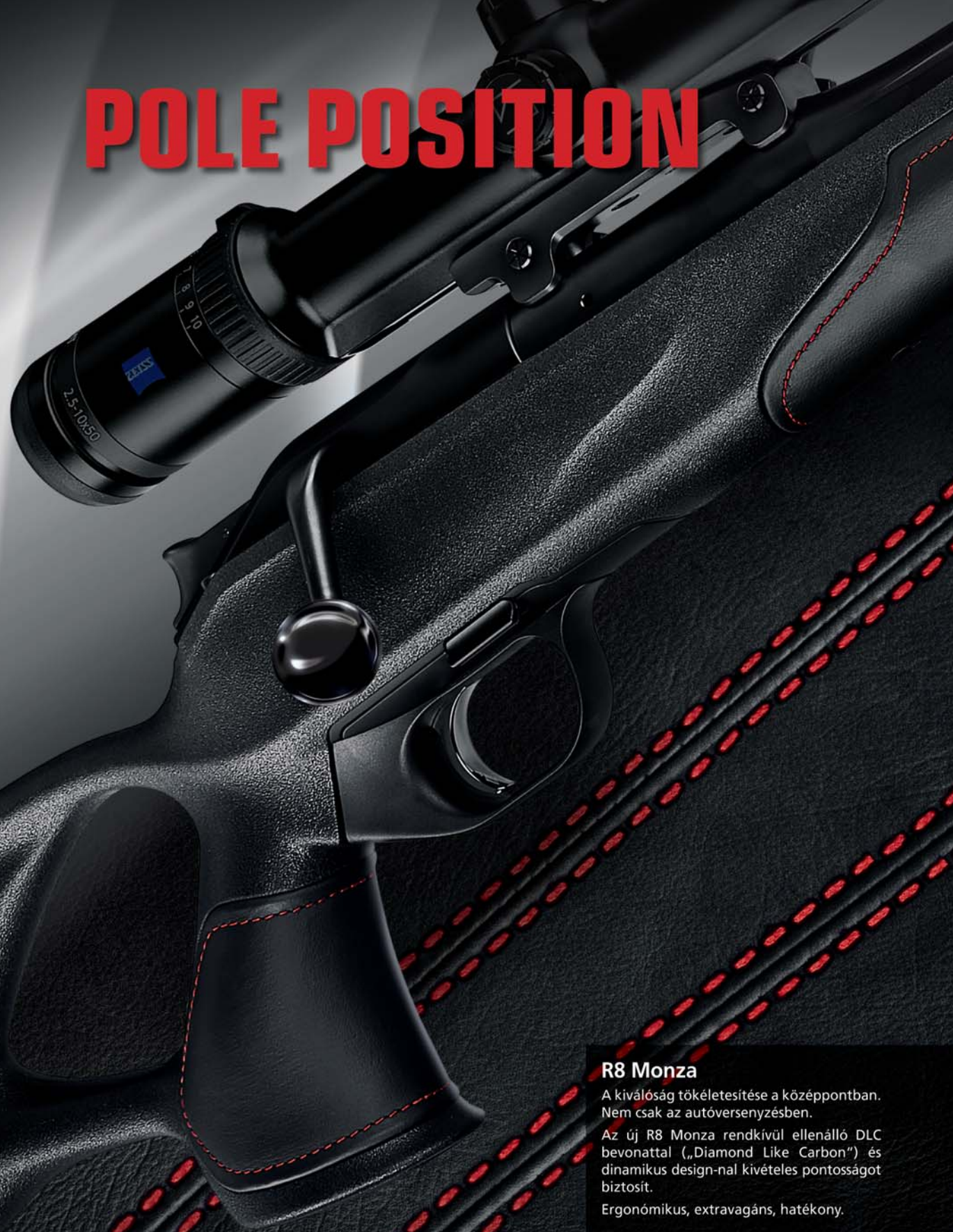

POLE POSITION

R8 Monza

A kiválóság tökéletesítése a középpontban. Nem csak az autóversenyzésben.

Az új R8 Monza rendkívül ellenálló DLC bevonattal („Diamond Like Carbon”) és dinamikus design-nal kivételes pontosságot biztosít.

Ergonómikus, extravagáns, hatékony.

Blaser R8 Monza

www.blaser.de

További információk: Blaser Magyarország Kft., 4031 Debrecen, István út 92.
telefon: +36-52/793-312, +36-20/505-4241, email: blaser@blasermo.hu

MAGYAR

VADÁSZLAP

ÁRA: 850 FT

CXXXIV. (22.) ÉVFOLYAM 8. SZÁM • 2013/AUGUSZTUS •
ELŐFIZETŐKNEK: 750 FT • www.huntingpress.eu

Magyar Vadászlap 2013/AUGUSZTUS

VALACZKAH

Virtigli 477. • Petíció 483. • Tévhitek és igazságok 484. • Zöldítés 490.
Ingyen fácan nincs 495-498. • Postabontás 499-500. • Gárdonyi Géza: A fecske 518-520.

VADÁSZLAP Kft.

Cégjegyzékszám: 13-09-102825

Adószám: 13468426-2-13

Közösségi adószám: 13468426

Kiadó-főszerkesztő: **Cseke Sándor**
sandorcseke@vadaszlap.hu

Hirdetés: **Barikád Reklámügynökség**
barikad@invitel.hu

Webáruház vezető: **Elek Erzsébet**
elekerzsi@vadaszlap.hu

Kapcsolat:
1031 Budapest, Rozália u. 59/a.
tel./fax: +36-1/242-0042
flotta mobil: +36-70/702-5000
info@vadaszlap.hu

VADÁSZLAP

ISSN 1215-6159 (nyomatott)

Felolvas szerkesztők:
Somfalvi Ervin, somfalvi@vadaszlap.hu
Kókai Márton, marton.kokai@vadaszlap.hu

Tervező szerkesztő:
Wéber Ferenc, fefe@vadaszlap.hu

Főmunkatársak:
Agyaki Gábor, agyaki.gabor@digistar.hu
Bálint Elemér, balint-elemer@t-online.de
Homonnay Zsombor,
homonnayzs@gmail.com

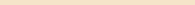
Megjelenik havonként
a megelőző hónap utolsó hetében.
Ára: 850 Ft, Előfizetőknek: 750 Ft
Előfizetési díj az év végéig: 3000 Ft

**Előfizethető belföldi
postautalványon, átutalással
a VADÁSZLAP Kft.
65100149-11301439
számú számlájára, a hírlapkézbesítőknél,
a postahivatalokban.**

Terjeszti a Lapker Zrt., a Magyar Posta Zrt.
Erdélyben, Szlovákiában és Szerbiában
terjeszti és az előfizetéseket fogadja
a Color Interpress Kft.
Telefon: +36-1/243-9232,
e-mail: colorinterpress@t-online.hu

Nyomdai előállítás:
Pharma Press Kft.
Felelős vezető: **Dávid Ferenc**

HUNTING PRESS
VADÁSZATI INFORMÁCIÓS MAGAZIN

Felolvas szerkesztő:
Földvári Attila, attila.foldvari@vadaszlap.hu

Kapcsolat:
www.huntingpress.eu
info@huntingpress.eu
ISSN 1588-1229 (online)

HUNTING PRESS
NEMZETKÖZI FOTÓÜGYNÖKSÉG

Igazgató:
Murányi Judit, muranyij@vadaszlap.hu

Kapcsolat:
www.fotohunting.hu
foto@fotohunting.hu

Címlap:
Valczkai Erzsébet krétraajza

Virtigli

Eddig azt hittem, hogy az igazi vadászokat nevezik virtiglinek. Fogalmam sem volt arról, hogy ez a jelző az osztrák-magyar monarchia hadseregének az egyik honosított műszava, a régi katonanyelvben a tényleges – azaz a nem tartalékos – bakákat hívták virtiglinek, az osztrák-német „wirken = működik, tevékenykedik” igével összefüggő „wirklich” szóból magyarítva. A fene se gondolta volna, hogy a mai nyelvünk is tele van a baka-szengből átvett szavakkal, mint például a trafálni (eltalálni), a glancolni (fényesíteni), a komisz (kincstári), a manus (ember), a mancsaft (legénység), a prezentálni (jelentkezni), a regula (szabályzat), az uniformis (egyenruha) szavakra gondolok, amit egy 1939-es nyelvészeti tanulmányból még bőven lehetne idézni.

Az utóbbi években a politikában, a civil és a művészeti életben is egyre divatosabb virtigli szónak a „valódi”, az „eredeti” jelentését tartom a vadászatban fontosnak, akár egy-egy személyre vagy szervezetre, feladatra vagy javaslatra vonatkoztatjuk.

És miért ne tennénk?

Ki emlékszik még rá, hogy az Országos Magyar Vadászok Kamara előtt már létezett egy Országos Vadászok Kamara, amit a kamarai törvény megjelenésével egyidejűleg megszüntetett az ügyészség. Tegyük hozzá, ez a kamara nem működött, főleg nem országosan. Nem volt központi irányítása, sem területi szervezetei, nem voltak alkalmazottjai, sem megyei tisztségviselői... leginkább nem volt bevétele. Annak idején még szentül hittem, hogy újságíróként, szerkesztőként valamennyire tudom/tudjuk befolyásolni a vadászok véleményét, aktuális politikai megfontolás nélkül hirdetem a „tanaim”, hogy a megyék legyenek önállóak, hogy a megyei szövetségek tagságát a vadászok és ne a vadásztársaságok alkossák, és hogy a vadászjegyek kiadása kerüljön a vadászok civil szervezetének kezébe. Bármennyire is virtiglik voltak ezek a javaslatok, napjaink gyakorlata bizonyítja, hogy mi volt „életképes”, mi valósult meg, s mi került a feledés süllyesztőjébe belőlük...

Büszkén hirdetem, hogy keveseknek adatott meg az a „megtiszteltetés”, azért hogy a Nimród főszerkesztői székéből kirúghassanak, összehívták a már másfél éve nem ülésezett Országos Intézőbizottságot. Virtigli megoldás volt.

Sajnos vagy nem sajnós, de törvényszerűnek látszik, hogy a decentralizálást (a széthelyezést, szétosztást) a központosítás (a centralizáció) előre meg nem határozható mértékű hulláma követi. Egyáltalán nem virtigli a feltételezésem, de biztos vagyok benne, hogy ebből a folyamatból a vadászat sem fog kimaradni. Szerintem a magyar vadászat XX. századi fénykorát – a Kádár rezsim idején – a MAVOSZ, a Magyar Vadászok Országos Szövetségének léte és működése határozta meg. A „demokratikus centralizmus” elvén érvényesült a központi elhatározás, sajnós néha megfeledkezve a megyék különbözőségeiről. Amit a „vélemény-vezérek” kitaláltak, a közgyűléseken megszavaztatták és a megyékben a központi alkalmazásban lévő fővadászok végrehajtották, illetőleg végrehajtották.

Nem sírom vissza ezt az áldemokratikus irányítási rendszert, de egy kemény centralizáció ma is bőven ráférne a megyékre, a fővadászokra, a kamarai titkárokra. Persze tisztelet a kivételeknek, akikre nem méltatlanul pazaroljuk a rokonszenvünket.

Már pár hete bűncselekmény az orvvadászat, nem csak a külső, a belső is! Kíváncsian várom, milyen lesz a bírói gyakorlat, hogyan ítélik meg a szervezett vadorzást, a lopott vadhús értékesítését. Biztos vagyok benne, hogy a belső orvvadászat könnyebben megelőzhető lenne, ha a vadászok kamara működtetné az etikai – és nem a fegyelmi – bizottságait, ha végre különbséget tennénk a szabályok megsértése és a nem virtigli, a nem vadászias viselkedés között. Teljes mértékben támogatom Pap Gyula javaslatát, hogy minden vadász maga döntse el, hol kíván kamarai tag lenni... leginkább ott, ahol vadászik, ahol tagja egy vadászközösségnek, ahová tartozik.

Hát igen, nem csak a vadászati törvény passzusait, de a kamarai törvény paragrafusait is érdemes lenne felülvizsgálni és ésszerűen módosítani.

Szómagyarázattal kezdtem, s hogy lássák az informatikai fejlődésem, a kibervilág újdonsült szlengjével fejezem be. Jelzem, hogy nem vagyok „troll”, aki szándékosan indulatokat kíván a kommentjeivel (hozzászólásaival) gerjeszteni és nem céloz a „flame”, azaz az öncélú vitatkozás...

Előre is köszönöm a virtigli „napocskás” matricákat!

CSEKE SÁNDOR

sandorcseke@vadaszlap.hu

Júniusi kapitális

Doczó Zoltán, a Baranya megyei Siklósi Tánacsics Vt. vadászmestere június 16-án, a hajnali órákban vadkárelhárításon volt, és cserkelés közben pillantotta meg a nagy bakot. Áprilisban már lőttek a területen egy hasonló erős bakot, akkor úgy gondolták, ez volt az. Tévedtek: a júniusi reggelen teljes pompájában ott állt a repcetábla szélén. Pillanatok alatt kellett döntenie a sorsáról, és a lövés után kiderült: kapitális bak került terítékre. A trófea tömege 574 gramm, nemzetközi pontja 162,73, korát a bírálaton hat évre becsülték.

Agyaki

„Dugóhúzó”

A képen látható rendkívüli agancsú őzbakot a Tiszacsege Vadásztársaságnál ejtette el Dusa József vendégvadász 240 méterről, lőbotról. Kísérője Kalóz Ferenc hivatásos vadász volt. A különleges agancsot a bírálaton is ugyancsak megcsodálták.

File Ferenc, elnök

Sánta babos

Vadkárelhárításon lőttem ezt a disznót június 25-én, a Dad-Bokodi Földtulajdonosi Vt. területén. Zsigerelt súlya 76 kilogramm.

Fekete Márton

A „területi csúcs”

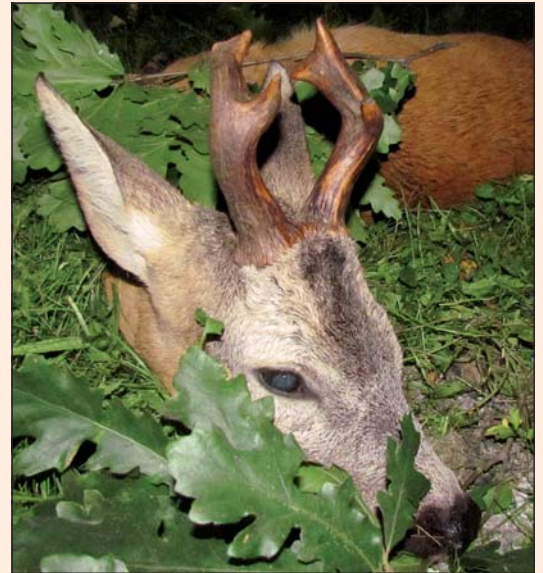
Június végéig ez volt az idény legnagyobb tömegű őzagancsa Bács-Kiskun megyében. A bak a Kerekegyházi Dózsa Vadásztársaságnál is „területi csúcs”. Orosz vendégvadász hozta terítékre április 13-án reggel, fizető súlya 592 gramm (150,53 CIC pont). De ez nem minden! A másik aranyérmes bakot fél órával később lőtte, a trófea súlya 513 gramm (151,18 CIC pont). Az orosz törzsvendég az egyesület tiszteletbeli tagja, barátaival idén már több érmes és különleges agancsú bakot zsákmányoltak. A képen látható ezüstérmes agancs súlya 452, a bronzérmesé 421, a rendellenesé 235 gramm.

Porvan Zoltán vadászmester

Tapsonyi különlegesség

Egy belföldi bérvadásznak jutott az a szerencse, hogy összefutott a Somogy megyei Tapsonyi Vt. területének (június végéig) legnagyobb őzbakjával, amelyet azelőtt sohasem láttak. Április 20-án Gelencsér Gábor hivatásos vadász kíséretében sikerült terítékre hozni ezt a rendellenes agancsalakulású, 5 éves bakot. A trófea kiskoponyás súlya 655 gramm, a bírálaton 144,98 pontot és aranyérmet kapott.

-som

A legérdekesebb

Június 15-én érkezett hozzánk, a Sarkadi Pelikán Vadásztársasághoz Peresztyi Péter. Mindenképp szeretett volna egy érdekes bakot löni. A kísérő kollégám, Torma István hivatásos vadász volt, aki ismerte a visszarakott bakot, és az érkezés estéjén sikerült is meglovatnia, körülbelül 120 méterről. A vendég másnap 3 bakot lőtt, de kétségtelenül ez volt a legérdekesebb.

Jakab Zoltán

Nem csak rendellenes

A parókás bakot Csordás Nagy László ejtette el az Állampusztai Kft. vadászterületén, június 15-én hajnalban. Decemberben kezdte felrakni az eleinte csak rendellenesnek tűnő agancsát. A tavaszi takarásban két hónapra eltűnt, és amikor újra megjelent, egyértelmű lett, hogy parókás. A heréi egész apróra és keményre voltak zsugorodva.

Krommer Gyula hivatásos vadász

Bakok Hajdúnánásról

A hajdúnánási Kossuth Vadásztársaság területén ejtette el ezt a két bakot április 26-án dr. Stanislav Szabó szlovák bérvadász. Tavaly májusban vettem észre a területen egy barkás, nyársas, idős bakot, októberre barkás hatos formát mutatott. Idén tavasszal alakult ki a paróka, mert egyik heréje hiányzott, a másik pedig borsószem nagyságú volt. A másik bak a bírálaton 421 gramm agancstömeeggel és 110,70 ponttal bronzérmet kapott. Korát a szakemberek 6 évre becsülték.

Vajas Imre hivatásos vadász

Meghívó

Tóth Kálmán vadász és nagyvendéglős mindenkit szeretettel vár a **szeptember 7-én 10 órakor** kezdődő vadászati évadnyitó ünnepségre, a Szent Hubertus misére a ludasszállási vadászkapolnánál.

A misét **dr. Bábel Balázs**, Kalocsa-kecskeméti érsek, metropolita celebrálja, közreműködik a kalocsai főszékesegyház kórusa, **Leányfalusi Vilmos**, tb. kanonok vezetésével.

A késő estig tartó program több szenzációval várja a látogatókat.

Hatmázsás szürkebika forog majd a nyárson, amit **Blaskó János**, Venesz-díjas mesterszakács, az Első Magyar Fehérsztaal Lovagrend tagja és segítői szeletelnek fel, paprikás kiflivel és salátával kínálják a vendégseregnek.

Aki pörköltre vágyik, megkóstolhatja **Németh József** – árpagyöngyével, salátával és paprikás kiflivel körített ökörpörköltjét. A főzőmester a Magyar Nemzeti Gasztronómiai Szövetség, valamint a Fehérsztaal Lovagrend tagja, a Vendéglős és Hagyományörző Bizottság elnöke.

Pataki János, a Nemzetközi Cukrárszövetség elnöke, valamint **Zila László** és **Szervánszky László** cukrászmester, **Szabó Pál**,

a Magyar Nemzeti Gasztronómiai Szövetség nagykövete, lovagrendi főkancellár elkészíti az ezerszeletes országház tortát, amelyet az ebéd után a jelenlévők fogyaszthatnak el.

Aki megszomjazott – és megteheti – olthatja szomját a koktélbárban, **Lajsz András**, mixer világbajnok és segítői állnak a pult mögött.

Műsor is lesz, melyben fellép a **Danubia AMI Nádikó ifjúsági csoport** és a **Szakmári Néptánc együttes**. **Tóth Vivien Anna**, dédnagymamája „Kutyabál” című versét szavalja el és délután egy órán keresztül **Szeregy Krisztina** primadonna szórakoztatja majd a vendégeket. Este **Bokor János** nótakirály és a keceli citera zenekar fellépése lesz.

Nem marad el a szakmai program sem, a tervek szerint **dr. Semjén Zsolt**, a Védegylet elnöke, miniszterelnök-helyettes, valamint **dr. Bagó Zoltán**, Európai Parlamenti képviselő – a rendezvény fővédnökei – és **Font Sándor**, az Országgyűlés mezőgazdasági bizottságának elnöke mondja el véleményét a vadászat jövőjéről.

Az ünnepség ideje alatt adománygyűjtésre kerül sor, melynek bevételét az Újteleki templom felújítására fordítják.

A rendezvény védnökei **Pál Gyula**, az SCI Közép-magyarországi Egyesületének elnöke, **dr. Kákonyi Gábor**, az SCI kormányzati kapcsolatokért felelős alelnöke és **Bán Beatrix**, a Diana Vadászholgy Klub elnöke.

Házigazda: **Török Ferenc** – Kalocsa-, **Tóth Jenő**, Szakmár-, és **Tóth Ignác**, Újtelek polgármestere.

„Már csak a jó időért drukkolok!”

Vad Hof

Vadász Horgász Fegyver-Vásár

..kinn a szabadban! Sport és szabadidős tevékenységhez szükséges felszerelés, ruházat vásár!

Szarvas idény nyitánya, Gasztronómiai programok, Árverés, Éjszabásár, Rendellenes trófea kiállítás, Kellemes családi hétvége nem csak vadászoknak-horgászoknak

Budaörs M1 EXPO területén

2013 augusztus 30 - szeptember 01

www.vadhof.hu

Pap Gyulával,
a Veszprém megyei kamara és szövetség elnökével

Majd ha befűtünk a kandallóba

Nem voltunk mindig jóban. Sőt. Aztán a sors úgy hozta, elkezdtünk beszélgetni, ismerkedni. Azt mondják, akár a legnagyobb ellenségekből is lehetnek barátok. Elképzelhető. Ma már „elküldeni”, ugratni is merjük egymást, sértődésről szó sem lehet. Három ciklus, 12 év egy érdekes, területileg is változatos megye két és félezer vadászának az élén, nem kis teljesítmény. Ezalatt felnőtté váltak a fiai, túlélte a holland anyacég csődjét, százzszámra talált új barátságokra... és ha manapság jó példát kell mondani a vadászkamara tevékenységére, kapásból Veszprém megyét szoktuk mondani.

VADÁSZLAP: Nem unod az elnökösködést?

Pap Gyula: - Nem unod az újságírást? Tény, hogy a kezdetektől, három ciklus óta vagyok elnök az OMVK Veszprém megyei területi szervezeténél... nem szoktam belegondolni, hogy ez már 12 évet jelent. Az induláskor egyike voltunk annak a megyének, ahol fizikailag is különvált a megyei kamara és a megyei szövetség. Aztán mindkét megyei szervezet vadászainak, küldötteinek kezdeményezésére vállaltam el a megyei vadászszövetség vezetését... ennek is már 8 esztendeje. S ha ehhez még azt is hozzáteszem, hogy a megye legnagyobb területű, a 16 ezer hektáros Marcal-Bitvaközi vadásztársaságnak 1995 óta vagyok az elnöke, akkor valóban kijut az elnökségből. Még jó, hogy a cégemnél „csak” tulajdonosnak és ügyvezetőnek kell lennem. Ami pedig a kérdést illeti, egyik elnökséget sem unom. Amikor igent mondtam a megválasztásomkor, magam sem gondoltam, hogy ez idővel az életformámmá fog válni.

A vadászat betölti a mindennapjaimat, ezzel kelek, ezzel fekszem. Elhiheted, rengeteg időt és energiát fordítok arra, hogy mindenhol rendben menjenek a dolgok, az egyéni problémák megoldásától kezdve az országos ügyekig – mert ha vállaltam, jól akarom csinálni!

VADÁSZLAP: Szóval szívesen vagy elnök. Ebből következik, hogy újra indulsz a megyei tisztújításon. Van ellenfeled?

Pap Gyula: - Nem tudok róla, hogy bárkivel is küzdenem kellene... én úgy érzékelem, hogy az eddigi sikereim, még inkább a megyei testületekkel, bizottságokkal, a vadászokkal közös sikereink, feljogosítanak az újraindulásra. És ezt ne tekintse senki nagyképszerűségnek, de úgy érzem, szerénykednem sem kell.

A Marcal-Bitvaközi Vt. 68 tagjának évtizedek óta biztosított a vadászati lehetősége, a „méréselt” tagdíjon felül nem kell a zsebükbe nyúlniuk, hogy egyensúlyba hozzák a gazdálkodásunkat. Harminc egynéhány éve még ez volt a megye legjobb apróvadász területe, legendások voltak a Pápa környéki foglyászások, szépen volt nyulunk és fácánunk. Most újra össze kell fognunk a környék vadásztársaságaival, hogy ismét legyen fácánunk, és közösen elindítottunk egy fácánprogramot, remélem eredményesen. Jó darabig „vegyes-vadasnak”, ma inkább nagyvadasnak mondhatjuk magunkat, elsősorban a terjeszkedő vaddisznóknak és a gímszarvasoknak köszönhetően.

Amióta mindkét megyei vadászati szervezetnek én lettem az elnöke, többször is újra kellett építkeznünk, többször váltottunk

irányt. Ezeket nagyon átgondoltan, közösen döntöttük el. Első lépésként a gazdasági stabilitást tűztük ki célul, most pedig a szakma és a vadászati kultúra ápolása, fejlesztése a fő feladatunk. Bátran állíthatom, hogy Veszprém megyében nem csak a kamarai tagdíjakat szedjük be, adjuk ki a vadászjegyeket és rendezzük meg a hivatásos vadászok rendszeres oktatását. Nem vagyunk nagy megye, mégis három helyszínen, Pápán, Várpalotán és Sümegyen rendezzük meg a megyei vadásznapot, és azt hiszem, az is jelent valami rangot, hogy kétszer is – Veszprémben és Pápán – az országos vadásznap megszervezésére is jogosítványt kaptunk. Minden évben részt veszünk a pápai Agrárxpón, Várpalotán a Vadászati Kulturális Egyesülettel együttműködve „A vadászati kultúra napján” és komoly esemény a megyei vadászbál, melyet tíz év önállóság után már közösen az erdőgazdaságokkal, a Bakonyerdő és a HM Verga Zrt-vel rendezünk meg, ez is az együttműködésünkhöz tartozik. Keressük a lehetőségeket, építjük a kapcsolatokat a vállalkozásokkal is, mint például a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt-vel, akikkel nagyon eredményes, sikeres, közös rendezvényeink voltak. Egyre nagyobb sikere van a vadászkamara esti estéknek, melyet évente 6-8 alkalommal a megye különböző településein tartunk, többféle – a vadászoktól érdeklő témák – megvitatására.

Saját székházunk van, normális infrastruktúrával ellátva, gazdaságilag megteremtettük az egyensúlyt, amit könyvvizsgálóval is hitelesítettünk. Miután van miből, lehetővé vált, hogy a megyében regisztrált 2500 vadász, illetőleg a szakma és a vadászati kultúra irányába forduljunk. Minden rendezvényünkön a veszprémi kürtösök fújják a szignálokat, dicsekedhetünk a vadászoktatásainkkal, jó a kapcsolatunk a solymászokkal, vadászjászokkal, a Diana Vadász hölgy Klubbal, támogatjuk a megye művészeit, alkotóit... és – ne legyen rá szükség – anyagi támogatást is tudunk adni a vadászbalettel szennvedett vadásztársunknak. Korábban kritikaként hangzott el, hogy nem látszik a kamara tevékenysége. A kritikát elfogadtuk és manapság többet szerepelünk a médiában, hogy megmutathassuk, miről szól valójában a vadászat. Van saját honlapunk, kiadjuk a „Vadászkürt”-öt, a kamara hírlevelét, mindennapos a kapcsolatunk a veszprémi és a pápai tévével, a megyei napilappal... szóval egyre inkább „láthatóak” is kezdünk lenni.

VADÁSZLAP: Ez éppen elég ahhoz, hogy valaki – nem tudom ki – beleüljön a kialakított/kialakult jóba. A megyében – tetszik, nem tetszik – ismert ember és reformer vagy, mint kamarai és szövetségi elnöknek vannak országos reform-elképzeléseid is?

Pap Gyula: - Októberben 60 éves leszek. Egyetlen munkahelyem volt/van, a háztartási készülékeket gyártó pápai Elekthermaxnál kezdtem fizikai munkásként, aztán anyagbeszerző, majd anyagosztály vezető, később kereskedelmi főosztályvezető lettem. Az első privatizáció során a cég holland tulajdonba került, engem kineveztek gyárigazgatónak. Ezerrel dübörögtünk, évi 9 milliárdos bevételt produkáltunk. Aztán jött a gazdasági válság és az anyacégem tönkrement, a második privatizáció tett engem rész tulajdonossá. A profil nem változott, nagykonyhai rozsdamentes sütő- és főzőkészülékeket, valamint csőfűtőtesteket gyártunk – a gyér keresletnek megfelelően. Mindezt azért mondtam el, hogy illusztráljam, ahhoz hogy életben tudjunk maradni, folyamatosan reformálni, alakítani kell a dolgokat azért is, hogy az itt dolgozó, mintegy 150 embernek munkát és megélhetést biztosítsunk.

A vadászkamarával kapcsolatban is elengedhetetlennek tartom a reformokat. Csak egyet említek. Kezdetben jó elképzelés volt, hogy minden vadász a lakóhelye alapján lett kötelezően kamarai tag. Miután megszűnt

a kötelező tagság, talán szerencsésebb, még inkább ésszerűbb lenne, ha egyrészt mindenki maga dönthetné el, melyik területi szervezetnél regisztráltatja magát, fizeti a tagdíjat, veszi át a vadászjegyet. Másrészt – véleményem szerint – ahol vadászunk, ahol vadásztársasági tagok vagyunk, ahol egybeesik az egyéni és a közösségi érdek, ott mindenki jobban be tudna kapcsolódni a vadászat „vérkeringésébe”, sokkal nagyobb aktivitást, erősebb motivációt eredményezne egy ilyen módosítás még az egyébként „érdektelenek” mutatók körében is. Nem véletlen, hogy sokan sehová sem tartozónak érzik magukat, különösen a fővárosban élőkre gondolok, akik pedig valamelyik megyében vagy több megyében is vadásznak. Szerintem egy ilyen reformmal – gyakorlatilag a kamarai törvény módosításával – kezelhetőbb lenne a kamarai tagok „megmozdítása”.

VADÁSZLAP: A mérleg jegyében születél, ami állítólag azt jelenti, hogy van némi képességed a diplomáciához. A magam példáján és számtalan más esetben tapasztaltam, hogy általában megtalálod a jó megoldásokat.

Pap Gyula: - Igyekszem, de nekem sem mindig sikerül. Abban bízom, hogy az emberek is bíznak bennem, hisznek az őszinteségemben, elhiszik, hogy nem magamért, értük fáradozom. A feleségem, aki szinte mindig mindenben mellettem áll, már fel sem teszi a kérdést, hogy miért csinálom? Talán mert így érzem jól magam.

VADÁSZLAP: Azért szoktál néha vadászni is?

Pap Gyula: - Ritkán. Még ide, Mihályházára is ritkán jutok ki, pedig ezt a portát vadászháznak építettem. Itt vannak a trófeáim, itt szeretnék majd elmélkedni, emlékezni, hogy melyiket, mikor, hol és hogyan szereztem. Befűtök a kandallóba, egy pohár bor kíséretében beülök a fotelba és felelevenítem az élményeimet. Már családi mondás lett belőle, „igen, majd ha befűtünk a kandallóba”... sajnos évek óta ez nem nagyon fordult elő. De ha körülnézel, nincs okom a panaszkodásra, volt idő, amikor sokat vadásztam. A kedvencem a vaddisznó, mostanában inkább a lesvadászatot művelem, és már nem maradok kint egész éjszaka. Egyetlen jó kant sikerült eddig elejtenem, 15 szarvas-, 4 dámbikát és 3 muflonos trófeát akaszthattam a falakra. Az őzbakok számát nem tudom pontosan, de láthatod, hogy a különleges agancsokra pályázom, egy szabályos köze-

pes hatost már legfeljebb csak muszájból lövök. A trófeáimnál sokkal fontosabbnak tartom, hogy mindkét felnőtt fiam vadászik, mellettem lettek vadászok, sőt a kisebbiket, a 35 éves Balázst a Nadler Herbert Vt. megválasztotta titkárnak. Az anyai nagyapám vadászott, itt van a fotója a falon, van esélye, hogy a fiú unokámból is vadász lesz... és akkor évente egyszer-kétszer ő is velünk tart majd az elmaradhatatlan, fizetőcsaládi apróvad-vadászaton.

VADÁSZLAP: Az anyagi helyzeted, az ismeretségi köröd, a családi háttér, elsősorban a megértő feleséged... mind-mind lehetővé tette volna, hogy végigvadászd a világot. De még Afrikában sem voltál...

Pap Gyula: - Ez így igaz. Ezt olyan szemrehányóan mondtad, mintha egy átlagos magyar vadásznak minimum egyszer Afrikában is vadászni kellene. Hát nem így van. Valahogy nem izgatott és ma sem izgat, hogy egzotikus vadfajokra lövöldözzen. Szerettem tudni, hogy milyen körülmények között, mire és hogyan vadászhatok... ez még itthon sem mindig működik. Persze azért voltam külföldön, lőttem Ausztriában mormotát, Szerbiában fűrt, vaddisznóhajtásban disznókat... élveztem is. És, ha majd „befűtünk a kandallóba”, lehet, hogy több időm marad belekóstolni a hazai tájak vadászati lehetőségeibe is.

VADÁSZLAP: Ezek után, úgy összességében... milyen vadásznak tartod magad?

Pap Gyula: - A „fertőzést” a génjeimben hordtam, a nagyapámtól örököltem, végigjártam a hajtó-, vadcipelő iskolát. Voltam tagjelölt, tegyem hozzá, jó intézmény volt, aztán évekig csak „sörétes puskás”, gyöngy-golyóval lőttem a legtöbb disznómat, majd már a Marcal-Bitvaközi nagy társaság titkáráként kaptam engedélyt egy golyós puska vásárlására. Ma is megvan a .30.06-os Steyr Mannlicher, amit megvehettem. Sosem törekedtem rekordokra, ez meglátszik a trófea-falamon, nem érdekelt az sem, hogy egy-egy fácánhajtáson mennyit lövök, viszont fontosnak tartottam és tartom, hogy részese legyek valami olyan körnek, olyan környezetnek, ami – rangsorban a családom, a munkám után – jó érzéssel tölt el, és a kudarcokkal, a sikerekkel együtt, a vadászat megmagyarázhatatlan narkotikumától folyamatosan elvarázsolva, jól érezhetem magam a bőrömben.

Cseke Sándor

Petíció

**Elérkezett a „megfelelő idő”!
Hatóságilag jelöljék ki a vadgazdálkodási,
vadászati területek határait!**

Mint gyakorló vadász és vadászati tisztségviselő, aki nap, mint nap szembesül a vadgazdálkodás mindennapi gondjaival, a számos megoldandó probléma gyakorlati ismeretében ki kell jelentenem, hogy ez a legaktuálisabb és sürgősen rendezendő kérdés. Ennek a lapnak a hasábjain olvastam dr. Semjén Zsolt úrnak, a Magyar Vadászati Védegylet elnökének egyik nyilatkozatában, hogy a társadalmi vita után „egy újabb egyeztetés következik, majd azután más érintettekkel – természetvédekkel, gazdálkodókkal – is konzultálnak, így a megfelelő időben egy időtálló törvénytervezet kerülhet az Országgyűlés elé.”

Az új törvény rendezni kívánja valamennyi megoldandó feladatot, de azért élek a petícióval, hogy ne várjuk meg az új törvényt, a meglévő törvényen már most lehet módosítani a területhatárok hatósági kijelölése érdekében! Ennek megalapozottságát rendkívül sok és gyakorlatias szempont támasztja alá.

A szakmai kívánalmak alapján az lenne a helyes, ha a területhatárok és a területmértékek az adott tájegységen élő vad összetételének, mennyiségének, a vadászati szempontból elsődleges fontosságú vadfajok területigényének megfelelően kerülnének kijelölésre. A jelenlegi szabályozás alapján a vadászati jog gyakorlásával rendelkező földtulajdonosok határozzák meg a területeket. Ez a gyakorlatban a tulajdonosok egyéni vagy szűk csoportjainak érdekeit szolgálja és elsősorban gazdasági szempontok dominálnak.

A hatósági kijelölés hiányában a jelenlegi állapot a ciklus végéig még hátralévő időben számtalan és jelentős anyagi és erkölcsi kárt eredményezhet. A következő négy év elég hosszú időszak ahhoz, hogy a negatív események hosszú távon elmélyüljenek és jelentősen fokozódhassanak a károk. Természetesen az állami területeken, ahol a vadgazda és a jogosult személye ugyanaz, a hosszú távú vadgazdálkodási szempontok nem változnak, a területkijelölés ezeken a helyeken biztosítottak mondható. Ez a tény azt a véleményemet támasztja alá, miszerint a vad tulajdonjogát is a föld tulajdonjogához kellene kötni és ezzel számos súlyos probléma – például a vadkár rendezésének kérdése – közelebb kerülne a megoldáshoz.

A károkat a 2007. évi új ciklus szervezésével kapcsolatos események tapasztalataira is támaszkodva lehet értékelni. Azok a vadászati

ra jogosultak, akik csak kicsit is elbizonytalanodnak, vagy akár már tudják is, hogy a területükön a vadászatot nem tudják folytatni, a korábban is megtapasztaltaknak megfelelően (tisztetet a kivételnek) a továbbiakban egyre kevésbé költenek majd a vadgazdálkodásra és a vadászati tevékenységük is a terület úgymond vadmentesítésére irányul, a mennyiségi és minőségi, vagy nevezzük fenntartható vagy válogató vadászat helyett.

Ellehetetlenülhet azoknak a vadászatra jogosultaknak a gazdálkodása, ahol a folytatás lehetősége veszélybe kerül. A vadászati jogosultság időtartamának csökkenésével a tagságból ilyen-olyan okból kikerülő vadásztársak pótlása nehezebb lesz, a belépési díj csökken, a tagdíjbevitel szintén. A vadkárok rendezésénél az esetleges területszerzés érdekében földtulajdonosok pozíciója erősödik. A vadásztársaságokban morális problémák lépnek fel, gondolok itt a társaság működésével kapcsolatos érdektelenségre. Visszalépnek tisztségükből az alkalmas vezetők, egyre többen nem fizetik be a tagdíjat, gyarapodnak a fegyelmi ügyek, stb. Mindezek a jelenségek főleg károkat okoznak mind a jogosultnak, mind a vad tulajdonosának - utóbbinak van lehetősége e károk megelőzésére a területkijelölés újraszabályozásával.

A ciklus lejárta előtti hatósági határkijelölés megszüntetné az eljárással kapcsolatos rendkívül magas adminisztratív és anyagi terheket. A földtulajdonosi gyűlésen, de már a területkijelölés időszakában is hiteles tulajdoni lap becsatolása szükséges a tulajdonosi, illetve a képviselői jog gyakorlásához. Ehhez kapcsolódik a földhivataloknál igen költségesen beszerezhető térképszelvények becsatolása. Figyelemmel arra, hogy a többségi szavazat megszerzéséhez akár az egy-két hektárral rendelkező földtulajdonosok szavazata is szükséges lehet, ez egy háromezer hektáros (minimális) terület esetében is egymillió forintot jóval meghaladó kiadás! És ezt még nem megtérülő befektetésként kell kezelni, mert a földtulajdonosi gyűlés pozitív döntése sincs garantálva, mint ahogy az sem, hogy egy másik, szintén alakuló földtulajdonosi közösséggel nem kerülnek területvitába! Csak annak van rálátása és az tudja elképzelni, aki ezt már egyszer végigcsinálta, hogy ez a főleg, esetleg hiábavaló vagy netán véget nem érő (ilyen is van) procedúra milyen utánajárással, utazási költséggel, egyéni időráfordítással jár.

Azt mondják; mindig a remény hal meg utoljára! Koromat nem közzétéve mondom, már elég régen reménykedem. Az utóbbi években tapasztalt reménykedésre okot adó események, melyek a Védegylet jelenlegi elnökének a vadászat érdekeit szolgáló és eredményeket is felmutató tevékenységéhez köthetők, biztatást adtak számomra e mondanivalóm megírására és közreadására.

Petícióm tehát a vadászterületek hatósági kijelölésére irányul... és ezt tegye meg az a személy vagy szervezet, akinek ez a dolga!

Agárdi László

Tévhitek és igazságok

Számtalan népi bölcsesség, tévhit és legenda terjedt el az egyik legrémesebb természeti jelenségről, a villámlásról. A vadászokat olykor a legváratlanabb helyeken és pillanatokban érheti egy-egy heves vihartörés mennydörgéssel, villámlással.

A villám nem csap kétszer ugyanoda ❌

Olyannyira nem, hogy például a New York-i Empire State Building épületét évente 20-25-ször éri villámcsapás. A világon mintegy 8 millió alkalommal villámlik, ami 3 millió lokális villámcsapást jelent.

A villám a magas pontot „célozza” ❌

A felhőkarcolók, toronyházak, magas épületek, tévé-, rádió-adók, mobil telefon szolgáltató tornyok esetében gyakori eset, hogy a villám a közepükbe vág.

Vidéken gyakoribbak a villámcsapások ❌

Sokan hiszik azt, hogy a hegyekben vagy síkvidékeken, a magas fákkal tarkított területeken gyakoribb a villámcsapás. A városokban mintegy 40 százalékkal magasabb a villámcsapások előfordulása. Ennek az oka az, hogy a települések több hőt bocsátanak ki, amelyek növelik a viharok energiaszintjét. Ezenkívül a városi levegő szennyeződésének szemcséi is növelik az esélyt.

Villámláskor nem szabad telefonálni ✅ ❌

Amit mindenki tud: a közelgő vihar esetén fedett helyre kell igyekezni. Vihar alatt a zárt helyiségben sem teljes a biztonság. Tévhit továbbá az is, hogy a villámok a mobil telefon fém alkatrészei miatt „vonzák” a villámokat, illetve „követik” a rádióhullámokat. A mobiltelefonokban elenyészően kevés a fém alkatrész.

Heves viharban áramtalanítani célszerű ✅

Ha a villám az épületbe csap, minden valószínűség szerint a telefon, vagy a vezetékábról keresztül lép be az épületbe, ezért érdemes kihúzni a csatlakozókat. A túlfeszültség tönkretelheti az értékes készülékeket és lakástűzet is okozhat. A tévé és házi mozi antenna-csatlakozóit is az előbbieket miatt érdemes kihúzni. A világítás bekapcsolva hagyása azonban nem növeli a villámcsapás veszélyét.

Vihar esetén veszélyes a fürdés ✅

Az elektromos, telefon és antenna vezetékhez hasonlóan, a fém-ből készült vízvezeték is komoly kockázatot jelent. Tekintettel azonban arra, hogy egyre inkább elterjedtek a PVC vízvezetékrendszerek, ezek beépítettsége esetén ez a veszély nem áll fenn.

A magányos fa „vonzza” a villámot ✅

Ha a fa erdőszélén, vagy kimagasló helyen, hegytetőn áll, jelentős a kockázat. Beljebb kell menni az erdőbe, lehetőleg az alacsonyabb fák közé és célszerű a fa törzsétől 3-5 méterre meghúzódnunk. Ne álljon senki a fa törzséhez, a „vezetőhöz” közel és a vihar elvonulásáig még véletlenül se érintkezzen azzal.

Úszás közben nagy a villámveszély ✅

A nagyobb vízfelületen az úszó ember szinte a villámhárító szerepét tölti be. A vihar kitörésének messziről jól látható első jeleire hagyja el a tavat, folyót minél hamarabb. De ne álljon meg a parton sem.

Villámláskor le kell hasalni ❌

Ha ugyanis valaki lehasal, azzal még nagyobb testfelületen van kitéve a természeti hatásoknak. A szakemberek szerint heves villámvihar idején legjobb leguggolni és a fejét a térdek közé hajtani.

Járműben nem lehet bántódásunk ✅

Az autó és a repülőgép, mivel fémből készült, villámcsapáskor Faraday kalitkaként működik, és ezzel védelmet nyújt. Külső elektromos erőter nem hatol be rajta, mert sem mágneses, sem elektromos erőter nincs a belsejében. A ponyvás járművek, terepjárók ezért ebből a szempontból kevésbé hatékonyak. Zárt karosszériás autókban zárjuk be az ablakokat, és ne érintsünk fémrészeket, akkor nem lehet baj.

Biztonságos a barlang vagy odú ✅ ❌

Önmagában a barlang teljes biztonsággal még nem véd meg. Csak akkor érdemes barlangba, sziklaodúba, hasadékba, mélyútba húzódnunk, ha az kellően tágas, és a bejárat nyíltól, a falaktól legalább 1,5 méter távolságot tudunk tartani. Kimagasló helyre épített fedett, vagy zárt magasles nem nyújt a villámcsapás ellen kellő védelmet.

A mozgó emberbe beleszap a villám ✅ ❌

A sétálás, futás önmagában nem kockázatonövelő tényező. Sík terepen nagy a villámcsapás kockázata még akkor is, ha egyhelyben állunk. A vadász vegye le puskáját a válláról, helyezze biztonságos, több méter távolságra, amíg a vihar el nem vonul.

Nem szabad hozzáérni ahhoz, akit villámcsapás ért ❌

A villámcsapás 2-300 millió volt feszültségű egyenáramú áramütés, mégis – szerencsés esetben – túl lehet élni. Az áram a testen, mint vezetőn keresztül a földbe jut, de azt nem „sugározza” vissza. A balesetet szenvedettet a legkorábbi időn belül kötelesek vagyunk elsősegélyben részesíteni. A mentők azonnali értesítése után a legfontosabb teendő, hogy ellenőrizzük a villámcsapott embertársunk alapvető életfunkcióit, a légzést, a vérkeringést, és felmérjük, hogy a tudatánál van-e? Amennyiben szükséges, azonnal kezdjük meg az újraélesztését a mentők megérkezéséig.

- y -

Nyúlkár

Nem kevés vadgazda gyomra rándul görcsbe eme „bűvös” szó hallatán már az apróvadas vadászterületeknél is, hiszen a múltban jobbra a nagyvadas területek rendszeresen jelen lévő gondja napjainkra a kimondottan apróvadas részeken is az egyik legjelentősebb problémává nőtte ki magát.

Hogyan is definiálja a törvény a vadkár fogalmát?

„...a gímszarvas, a dámszarvas, az őz, a vadisznó, valamint a muflon által a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban, továbbá az őz, a mezei nyúl és a fácán által a szőlőben, a gyümölcsösben, a szántóföldön, az erdősítesben, valamint a csemetekertben okozott kár öt százalékot meghaladó része” – ez az, amit a kárt okozó vad vadászatára jogosultnak a kárt elszenvedő felé meg kell téríteni.

Az alaptörvény már a megszületésekor számtalan – pusztán politikai kompromisszumokkal hatástalanított – aknamezőt tartalmazott, amelyek egy részét a folyamatos módosítások sem tudtak veszélytelenné tenni. A vadászatra jogosultak köre azóta már kétszer – kisebb-nagyobb mértékben – módosult, valamivel nagyobb változások voltak a földet tulajdonlók/művelők körében is, ami óhatatlanul együtt járt az érdekellentétek felszínre kerülésével.

A folyamatosan nyíló agrárrolló, a kíméletlen profithajszolás, „a vad a természet része” gondolkodásmód szinte teljes hiánya mind-mind hozzájárultak ahhoz, hogy az egymásra utalt földhasználó és vadgazda mára már majdnem minden esetben elbeszél egymás mellett, a megoldás keresése helyett hamarjában utalják a törvény elé azokat a problémákat is, amiket egy évtizede még könnyedén és mosolyogva orvosoltak. Talán mindezek hatására, de végre olyan törvénymódosítás születhet majd, amely tisztázza a vad által okozott belterületi károk felelősségét, pontosan és részletesen rögzíti a mezőgazdasági termelő és a vadászatra jogosult vadkár-megelőzési kötelezettségeit, kezeli az eddig szent tehénnek minősíthető védett fajok általi károkozást, rögzíti a vad tulajdonosának, azaz az államnak a szerepvállalását – netán a kötelezettségeit(?) –, azaz nem a törvény alanyaira bízva annak sok esetben az értelmezését és a végrehajtás módjait!

Mindenkinek megvan a maga keresztje - jutott eszembe a napokban, mikor is a szarvas és a vaddisznó által elsősorban a mezőgazdasági területeken okozott vadkárról olvastam. Sajnos a jó nyulaskertek évről-évre visszatérő problémája ma már a tapsifüles által okozott – sokszor jelentős anyagi kiadással járó – mezőgazdasági vadkár is!

Jó nyulaskertben azt értem, ha 10 hektáronként legalább 1 db nyulaskert sikerül idényenként hasznosítani, hiszen ez alatti törzsszállomány már nem képes jelentős kártételre. Melyik az a növény, amelyik a legérzékenyebb, amelyik a legjobban kitett a nyúl folyamatos rágcsálásának, ezáltal a legnagyobb kártételnek? Általában mindenütt a napraforgó az elsősorban veszélyeztetett növény, de szinte nincsen olyan vetemény, amiben ne tudna néhány nyúl akár egyetlen éjszaka alatt is jelentős pusztítást okozni!

A mi vidékünkön a dinnye esetében fordul elő a második legnagyobb értékben a vadkár, ezért – hogy változatos legyen a védekezési paletta – erről sem szabad megfeledkeznünk.

A nyúl mellett az őz is okoz néhány esetben fejfájást, ám a károkozása általában kapcsolódik a nyúlhoz és arányaiban nem számottevő.

A továbbiakban a vadkár elleni védekezés helyi sajátosságairól, a termelőkkel való közös fellépés módozatairól és ezek eredményeiről szeretnék néhány, mindenki részére hasznosítható gondolatot leírni.

A vadászatra jogosult legfontosabb feladata a vadkár-megelőzés terén, hogy a mezőgazdasági termelőt a közös gondolkodásra és a közös cselekvésre is rábírja! Ahogyan a Vtv. is megfogalmazza: „A földhasználója köteles a vadkár elhárításában, illetőleg csökkentésében közreműködni.”

Általában a vadászatra jogosultak akkor követik el az első hibát, amikor ezt a rendelkezést figyelmen kívül hagyják! Alapigazság az, hogy nem lehet a termelő aktív közreműködése nélkül eredményesen védekezni! Be kell vonni őket a védekezésbe, kezdve már a vetés/ültetés előtti időtől, végig a vegetációs időn át egészen a betakarításig.

A folyamatos kapcsolattartással, a közös védekezéssel, a költségek egy részének átvállalásával sikerül olyan kapcsolatrendszer kiépíteni, amely segítségével még a ténylegesen megjelenő vadkár sem tűnik elviselhetetlennek, minden alkalommal, mindkét fél kompromisszumkereső állásponton áll, és csak a legkritikább esetben kerül sor kenyértörésre – azaz vadkárbecslési eljárás megindítására!

Nyúl által megrágott paprika

Nyúlrágás a napraforgóban

Tipikus dinnyekár, az így megrágott gyümölcs nem piacképes

Egyenetlen kelésű napraforgó

Villanypásztor őz és nyúl bejutásának megakadályozására

Villanypásztorral és hálóval védett dinnyeföld

Ahogy már írtam is, elsősorban a napraforgóvetésekben megjelenő vadkár volt az idén is az, ami a legtöbb feladatot adta mind a hivatásos vadászunknak, mind a sportvadászainknak.

Mivel alapvetően kisparcellás birtokszerkezetben művelik a vadászterületünk földjeit, ezért a 80-100, kisebb-nagyobb napraforgóvetés védelme sokszor megoldhatatlannak tűnt. Ráadásul az idén az immár szokásos esős tavasz után berobbant szárazság miatt a vetőmagot sokszor a kiszáradt talajba, szinte a porba voltak kénytelenek elvetni, ami a kelési és ezáltal a növények fejlődési idejét rendkívül elnyújtotta. Előfordultak olyan táblák, ahol a növény egy része a fél métert is elérte, más része négy levélben állt és volt, ami akkor bújt ki a földből. Ez az elképzelhető legjobb a nyúlak és az őznek, hiszen hetekig talált olyan növényt, amit a legjobban kedvel: a 8-10 cm-es, 2-4 leveles állapotban lévő napraforgót.

Mi a vadkár elleni védekezést márciusban kezdjük, mikor is minden érdekelt önkormányzat hirdetőtábláján kifüggesztjük a jegyző által átvett hirdetményünket. Ebben tájékoztatjuk a földtulajdonosokat, hogy a napraforgóvetések után fokozott a vadkárveszély, mi az, amit kérünk tőlük, illetve mi az, amiben teljes mértékben számíthatnak ránk. Részletesen felsoroljuk azt, hogy hol és milyen feltételek mellett vehetik át a részükre általunk biztosított mechanikai riasztót, káliszapant vagy vadriasztó szert, netán a vadvédő kerítéshez szükséges anyagot. Külön kérésre térítésmentes használatba adunk villanypásztorokat, illetve segítünk a veszélyeztetett táblát védő rendszer kiépítésében. Tájékoztatást adunk arról is, hogy hány fő alkalmi munkást és mennyi ideig alkalmazunk a vadkárrelhárítás folyamán.

Jelezzük továbbá, hogy a vadásztársaság rendelkezik az idényen kívüli nyúlvadászathoz engedéllyel, amit a károkozás függvényében fokozatosan végzünk is. Természetesen a tájékoztatókon kiemelten szerepel a vadásztársaság részéről felelős vezető és a hivatásos vadász neve és elérhetősége is. A nagyobb területet művelő földtulajdonosokat személyesen keressük meg és közösen határozzuk meg a védekezés mindkét fél által elvárt feladatait. Nem kevés a tagjaink által az idei évben végzett vadriasztási feladat sem, hiszen hat teljes napot kellett mindenkinek a napraforgóvetéseknél vadriasztással tölteni!

Némileg másabb, de nem kevésbé fontos feladat a dinnyeültetvények vadkár elleni védelme. Az idei évben 125 hektár területen termelnek nálunk dinnyét, ami kb. 25 család megélhetésének az alapja. Ez elsősorban nem tűnik nagy területnek vagy nehezen megoldható feladatnak, de ez csak a látszat! A dinnyénél teljes védelmet nyújt az időben felépített kerítés, amit villanypásztorral erősítenek meg. A kerítés lehet akár egyszerű raschel háló is, nem kell feltétlenül dróthálóra gondolni. A lényeg az, hogy a kerítést mindenképpen a dinnyét az ültetéstől védő fólia leszedése után és az indák futása előtt kell felépíteni, mert ha ez megkésik, akkor a védekezés már jóval nehezebb! Ilyenkor már egy-egy anyanyúl a dinnye közé rejti fiókáit és akkor a kár – a kerítés és a villanypásztor felépítése ellenére is – garantált.

Cél, hogy a dinnye bekerítése a lehető leghamarabb megtörténjen, ezért a kerítésépítés munkadíjának a felét a vadásztársaság finanszírozza meg, vagy térítésmentesen villanypásztor adunk a termelőnek.

Talán mindezek eredőjeként nem kevés munkával és törődéssel, de sikerült elérnünk azt, hogy nincsenek vitáink, vadkárfizetési kötelezettségeink és feleslegessé vált az eddigi 30-40 anyanyúlnak a vadkárrelhárító vadászatok miatti elpusztítása!

Természetesen a vadkárok elleni védekezésünk komplett költsége évente a vadásztársaság bevételeinek mintegy 15-20 százalékát is jelentheti, de úgy ítéljük meg, hogy hosszú távon mindenképpen megéri ezt az utat járjunk. 🐾

A HÓNAP VADÁSZLAP FOTÓJA

KÉKVÉRCSE-SZERELEM

FOTÓ: KOCSIS RICHÁRD

A „kár”-ogás nem felesleges

A vadkárkérdés a vadászatnak, a nagyvadgazdálkodásnak mindig neuralgikus pontja volt. Odáig fajult a helyzet, hogy szerte az országban a földek művelői előre tervezik a behajtható vadkárt, ha pontosan nem is, de költségként, nagyságrendben mindenképpen.

Biztosan észrevették, hogy az utóbbi években új fogalmak kerültek a köztudatba, mint például a „vadkárérzékenység”, a „vadkárferőtözöttség” és hasonlók... mintha a vad jelenléte nem lenne éppen olyan ökológiai tényező, mint a termőhely bármely más adottsága. A vadat, mint sok más élőlényt, törvény védi. Mindeközben – ha úgy tetszik, antagonisztikus ellentmondásként – a vad elejtésére, elfogására irányuló minden tevékenység a vadászati jog, a földtulajdon jogának az elválaszthatatlan része. Ennek ellenére a földtulajdonosok, a mezőgazdasági termelők túlnyomó része azt szeretné, ha a földjére soha, egyetlen egy sem tenné be a lábát, és főként nem táplálkozna. Senkit nem szeretnék megbántani, de azzal mindenki egyetérthet, hogy a jelenleg érvényes szabályozás, kárbecslés, kárszámítás felett már alaposan eljárt az idő, éppen az időközben bekövetkezett szemléleti és jogszabályi változások miatt. Nem árt azonban kissé visszatekinteni, éppen a tisztánlátás érdekében, hiszen egészen szélsőséges vélemények látnak napvilágot.

Előjáróban szögezzük le, hogy amióta földművelés a világon létezik, a kártevők elleni védekezés alapvetően a föld megművelőjének a dolga. Így is van ez minden más állati kártevő esetében, kivéve a vadászható vadfajokat, mert a tényleges védekezést – mint valami csőszökre – ma már szinte teljes egészében ráolták a vadászokra. A vadászok meg adott esetekben komoly pénzeket fizetnek azért, hogy önkéntes vadkárrelhárítók lehessenek. A termelők – bár a kármegelőző, elhárító, kárcsökkentő és bejelentési kötelezettségeit előírja a törvény - végső soron különösebben nincsenek érdekeltek téve a védekezésben, vagy a várható kár becsült értékének a csökkentésében. Számtalan esetben a termelők még kifejezetten rá is jásznak ezekre a zűrzavaros és ellentmondásokban bővelkedő helyzetekre. Ez persze rendkívül nehezen tetten érhető, vagy bizonyítható, annak ellenére, hogy a vadkárbecslést végző szakértőknek – többek között – az is fontos feladatuk, hogy megállapítsák, a kármegelőzés, illetve csökkentés érdekében mit tett a jogosult és mit a károsult.

Mivel nem kellően pontosított a vonatkozó jogszabály szövege, akár mindkét fél másként, persze a saját javára értelmezheti. Ilyen például a „rendes gazdálkodás köre” fogalom használata. Belefér-e ebbe a vadászatra jogosultnak a vadkárrelhárító villanypásztor-költségek felének átvállalása, vagy sem? Van ahol igen, van ahol nem. Ha pedig fizetni kell, akkor általában mindenki rögvést „másként gondolkodóvá” válik. Magyar betegség az, hogy egy törvényből mindenki azt olvassa ki, ami számára előnyös. Figyelembe kellene venni, legalábbis

elvi síkon, hogy a vad – amíg él, eszik, és ezzel károsít – addig az állam tulajdona. A „lizingelő” vadászatra jogosult tulajdonába csak akkor kerül a vad, ha a törvényben (túl)szabályozott módon terítékre hozza. (Akkor viszont már többé nem eszik.) Ha valaki a vadat nem a szigorú törvényi előírások alapján teríti le, az ma már bűncselekmény.

További „érdekesség”, és adott esetben a rájátszások egyik oka lehet, hogy a kifizetett vadkárterítés nem számít jövedelemnek, még akkor sem, ha adott esetben hat számjegyű. Ha a termelőnek adóssága, hitele vagy egyéb letiltása van, az a vadkár-terítésből nem végre-, vagy behajtható. A kár szakértői kiszámításánál – függetlenül az éppen aktuális piaci keresleti viszonyoktól, az esetleges értékesítési gondoktól – levonják a teljes kárösszegnek a törvény által tűrni köteles 5 százalékát. Csökken még az összeg – mivel ilyenek nem vetődnek fel – a logisztikai költségekkel is. (Betakarítás, szállítás, szárítás stb.) A szakértő jegyzőkönyvezi, hogy a vadászatra jogosult és a károsult mennyiben tett eleget a törvényben előírt kötelezettségeinek, s ennek objektív mérlegelésével javaslatot tehet a kárviselés százalékos megosztására, amit a felek vagy elfogadnak, vagy bíróságra mennek.

Nem vagyok biztos abban, hogy mindenki észrevette, az egész jelenleg érvényes vadkárreljárás az együttműködésen és a jószándékú megegyezésen alapul. Sajnos azonban ezzel a jogalkotó alaposan elrugaskodott a való világtól, mert az egyáltalán nem jellemző lojális „tulajdonságokat” összetévesztette a fehér holló ritkaságúakkal. Ennek kellő emberismerettel pont fordítva kellene lennie. Van továbbá egy igen fontos kérdés, ami a korabeli szabályozás idején még nem volt. Ez pedig a földalapú és egyéb támogatások kérdése, amit a földhasználó megkap, ha esik, ha fúj. Ezt manapság a vadkár számításánál senki nem veszi figyelembe, holott a vad által megevett termény értékében ezek is vastagon benne vannak. Ezt a hányadot az állam, a területen szabadon élő vad tényleges tulajdonosa adja, ha vad rágja le, ha jég veri el. Szőlő, illetve gyümölcsös esetében – és ez aztán a parázs viták és bírósági perek tárgya – a törvény úgy rendelkezik, hogy vadkárterítésnél csak a pótlás értékét kell megfizetni.

Ez érvényben, ezt kell alkalmazni, akár saját pénzen, akár pályázati úton nyert, vissza nem térítendő támogatásból történt a telepítés. Sajnos ezek a tárgyalások csaknem mindig az „erő pozíciójából”, vagy lobbizásokon nyugvó érvrendszerek mentén történnek. Mivel jelenleg mind a vadászati, mind a földhasználói érdekképviseleti szervek lázasan dolgoznak a javaslatokon, érdemes volna ezzel a sarkalatos kérdéssel kiemelt fontossággal foglalkozni, mert sok későbbi, szó szerinti késhegyig menő vitákat előzhetne meg. Úgy tűnik, erre még bőven van idő.

**A jelenleg érvényes
kárbecslés, kárszámítás
felett már alaposan
eljárt az idő**

HOMONNAY ZSOMBOR
homonnay@vadaszlap.hu

„Zöldítés” agrár módra

Az elmúlt években nem volt olyan vadgazdálkodási értekezlet vagy szakmai konferencia, ahol a mezőgazdasági területek jelentős élőhely-degradációjának problémája el ne hangzott volna. Az apróvad tragikus csökkenésében – a komplex módon jelentkező okok halmaza mellett – sokan ezt az általánosan tapasztalható kedvezőtlen jelenséget tették első helyre. Természetesen egy rendkívül összetett és különböző összefüggéseken alapuló kérdés esetében kár bármiféle rangsort felállítani, de az apróvad-élőhelyek leromlásának megállítása, az életfeltételek javítása kétségkívül halaszthatatlan és mihamarabb megoldandó feladat. Ezért mindenképpen jó hír, hogy az EU Közös Agrárpolitikája (KAP) 2013 őszére elkészülő reformprogramjának elsődleges célkitűzése – az életképes élelmiszertermelés mellett – a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás, amely a mezőgazdaság által előállított közjavak elentételezését és ösztönzését foglalja magába. Ez tehát nem valami politikai erőviszonyoktól függő hol alá-, hol pedig fölrendeltségi viszonyt kíván megvalósítani, hanem az egymás érdekeit feltételező egyenrangúságot.

A természeti erőforrások új programja – ha sikerül jól kihasználunk a kínálkozó lehetőségeket – az elsődleges célok mellett nagyban segítheti mind az apróvad, mind pedig a védett fajok élőhelyeinek rehabilitációját, tartamos védelmét és mindezekkel a vadeltartó képességét is. A program ötvözi a természeti értékek megóvását, az élő környezet fenntarthatóságát és a versenyképes gazdálkodás elveit. A KAP keretében a 2014 és 2020 között a Magyarországra érkező uniós támogatások 30 százalékához a mezőgazdasági vállalkozók – a kis gazdaságok kivételével – csak a különböző környezeti fenntarthatósággal összefüggő feltételek teljesítése esetén juthatnak hozzá. Ezeket a feltételeket nevezzük összefoglalóan „zöldítésnek”.

Magyarország érdekelt abban, hogy a fent említett program jelzett időszaka alatt a közösségi forrásokból a zöldítéshez köthető támogatások minél több gazdálkodó számára lehívhatók és igénybe vehetők legyenek. A diverzifikáció (környezeti változatosság) jegyében a gazdálkodóknak évente minden 10 hektár felett kettő, 30 hektár felett pedig három növénykultúrát kell termesztelniük. Ezzel növekszik a területek növénykultúráinak a változatossága,

a sokat emlegetett ökológia szélhatás, ami mindenki által ismert módon kedvez az apróvadnak. Az állattenyésztés jövőbeni preferálása és támogatása okán az állandó gyepterületek országos területarányának fenntartása várhatóan a gazdáknak nem okoz gondot. Az ökológiai célterületek kialakításakor – az előzetes tervek szerint – a támogatható szántóterületeknek kezdetben üzemenként 5, majd 7 százalékát kell kijelölni. A javaslatok szerint ökológiai célokra beszámíthatóak lesznek a fehérjenövény termőterületek, ültetvények, erdősítések, és más tájelemek (például a kunhalmok). Mindezek összességében minden kétséget kizáróan kedvező kilátásoknak mondhatók, és ha a vadászok tudnak élni az új lehetőségekkel, várhatóan a hazai vadgazdálkodás eredményeiben is tükröződni fog, legalábbis abban a részében, ami az élőhelyi adottságoknak tulajdonítható.

Kevésbé mondható pozitívna az új földtörvényben a birtoknagyság meghatározása. Eszerint 1200 hektár a maximum, amely jelentős mértékű állattartás vállalása esetén elérheti az 1800 hektárt. Utóbbi esetben a 3000 hektáros vadászterület-minimumnál, társult vadászati joggyakorlás esetén – akár saját jogon vadászók, akár haszonbérletben – döntően megváltoztatja a jelenlegi helyzetet, hiszen a földtulajdonosi közösségek minden döntésüket egyszerű (50 %)+1 többséggel hozzák minden lényegi kérdésről, és a jelzett arány mindent visz. Ez növeli a jelenlegi jogosultak bizonytalanságát, növeli a sokat hangoztatott tartamos vadgazdálkodás ellehetetlenülésének esélyét, csökkenti az eddig is kismértékű, vagy alig létező beruházási kedvet, a vadvédelmi törekvéseket, a vadászterületek állományainak fajösszetételét, és az amúgy is kedvezőtlen kor- és ivararány eloszlását. Minden területhatár, illetve jogosult változás – amint azt megtapasztalhattuk – a vadnak ártott, hiszen a vadász tud a vadért a legtöbbet tenni, adott esetben azonban ellene is. Ha másért nem, ezért volna szükség arra, hogy a beígért törvényi változással ne a különböző partikuláris érdekek döntsének, hanem szigorúan szakmai alapon, a szakhatóság jelölje ki a vadászterületeket. A törvénytervezet vitájában, ha mással nem is, de ezzel eddig szinte mindenki egyetértett.

-hy-

A fácánok titkos élete

Foto: Pap János

Aki 10-15 méterről lövi a kasba a sörétkosarat, az jobb, ha most lapoz néhányat, mert ez az egész nem neki szól. Aki viszont egész évben látja az igazi vadfácánokat, szorgosan figyeli őket, érdekli a sajátos és immár túlzás nélkül végveszélybe került sorsuk, az minden bizonnyal sokat tehet még ahhoz, hogy jobban megismerjük őket. A szakirodalom igencsak szűkmarkúan bánik az életmódjuk kérdéseivel, de még azt a keveset is az egyik veszi át a másiktól.

Ha jobban górcső alá vesszük a kérdést, kiderül, hogy míg a zárt térben nevelt fácánokról szinte minden lényegeset tudunk, addig a vadon élőkről szinte alig van valami a disciplinákban. Mintegy fél évszázada, amikor tehetem, figyelem őket, a tapasztaltakat följegyzem. Jókora anyag gyűlt már össze, amelyből – helyhiány miatt – csak egyfajta ízelítőt adhatunk és a levont konklúziókat pedig csak egy-egy jellemző esettel illusztrálhatom. Hála Istennek az is megadatott, hogy a legnevesebb Nagy Öregektől tanulhattam, leshettem el, amit csak erről tudni lehetett. A 70-es években még nem lehetett az országban húsz kilométert úgy autózni, hogy ne lásson az emberfia az út mellett egy-egy „kőszönő kakast”. Kint pedig, még egy átlagos vadászterületen is, szinte lépten, nyomon. Manapság örülhetünk, ha egy-egy parádézó kakast látunk, tyúkot meg még ritkábban. Erősen leszűkítve a kérdést: a helyes vadászterület-kezelés, a vadgazdálkodás az adott faj számára kedvező körülmények kialakítását, fejlesztését tűzi ki az egész évi tevékenysége

Kezdjük talán azzal, hogy a „sötétzöldek” szerint a hazai vadászfácán egy lenézett, kigúnyolt (pl.: vadászpapagáj), behurcolt és „rettentően tájidegen” madárfajunk, amely nem érdemel semmiféle kíméletet. Ezzel szemben fosszilis leletek bizonyítják, és számtalanszor írtunk róla, hogy bizvást őshonosnak mondható, és ha ezt a meglehetősen lejárato és kirekesztő fogalmat még lehetne ragozni – mondhat bárki, bármit – sokkal „őshonosabb” mint sok más, hazánkban védett madárfaj. Viszont tudjuk jól: „vallási” kérdésekben ugyan lehet, de egyáltalán nem érdemes vitatkozni. Ilyen alapon lehet szeretni, vagy utálni, sőt még – és erre is akad példa – gyűlölni is. Az utóbbiak is nagyon gyorsan lapozzanak el innen, mert valamit is tenni csak érdeklődő, féltő, óvó szeretettel lehet és természetesen: időt, fáradságot nem kímélve. Nem kell ezt túlmagyarázni, mert a madarakhoz tényleg „ab ovo” egy külön lelkivilág, különleges hozzáállás kell, amit felnőtt korban megtanulni nem lehet. Olyan ez, mint a bennünk rejlő vadászszenvedély. Nem

egyáltalán nem így van, sőt... A revírjeiket áprilisban elfoglaló és azt a később a betolakodóktól harciasan védelmező kakasokat a tyúkok keresik fel, és állnak be önként a kialakuló 4-5 tagú hárembe. Tehát ők keresik fel a már elfoglalt revíreket, ahol megfelelő élő- és fészkelőhelyet, párt, és az idegen, erőszakos „kóbor lovagok” ellen védelmet találnak. A minden bizonnyal élőhelyi szempontok alapján kiválasztott és őrzött revír nagysága, kiterjedése a „háremúr” erejétől, vérmérsékletétől (agresszivitásától) függ, mint ahogy a „bevállalt” tyúkok száma is. Ezért volt egykor igen fontos szempont és a vadőrök feladata a fácánállomány tavaszi helyes ivararányának kialakítása. A tyúk ugyanis addig megy, vándorol, amíg megfelelő helyet, illetve párt nem talál. Ha nem lel neki valamiért tetszőt, akkor nem is marad meg a területen. Ha viszont – mint manapság egyre inkább jellemzően – egy kakassal csak egy-két tyúkot látunk, ott számottevő természetes szaporulatra sem lehet számítani. A folyton parádézó, magamutogató vérmes kakas, ha kevés a tyúkjá, a párzási vehemenciájában a kotlót lerugdálja a fészekről, és egy bizonyos létszámszint alatt ez is az oka annak, hogy a populáció önmagát számolja fel. Volt alkalmam látni, amikor egy, a vadászterületünk határán fekvő, már bevetett és nemrég kikelt kukoricatáblán a kora reggeli órákban 18 tyúk gyalogolt át a táblán, majd a köves úton. Távcsovel néztem őket, mert igazán ritka eset, ha dürgési időszakban, reggel, ennyi tyúk libasorban, de láthatóan célirányosan valahová igyekszik. Volt közöttük egy bicegő, és két nálunk igen ritka tenebrosus tyúk is. Később sem jöttek vissza. A területrészt naponta reggel-este figyeltük, mert élt ott egy nagyon erős bak, amelyet szerettünk volna külföldivel meglövetni. Mivel jó kapcsolatban voltunk, kértem a szomszéd vadórt, hogy figyelje az átköltözött tyúkokat. – Megtalálták a kakasaikat – mondta, számtalanszor látta a két sötét színű tyúkokcskát, meg a bicegőt is a csibéikkel. Az őszi vadászatok idején pedig meg is lett az eredmény. Míg minálunk kifejezetten jó állomány volt, nálunk az eset előtti években azon a területrészen csak mutatóba akadt fácán, mert inkább nyúlra szólt a puska. Az esti felgallyazáskor hallható kakatolás és rikkantás egyfelől revírelőző hang, másfelől a vadász számára a produktív tavaszi törzsállomány mindennél megbízhatóbb számbavételi lehetőségét adja, illetőleg adhatná, ha valaki erre gondosan odafigyelne. Kétségtelenül jobb módszer ez, mint – ahogy szokták (és tisztelet az üdítő kivételeknek) –

Ha párzási idő előtt a felesleges kakasok nincsenek eltávolítva, azok veszélyeztetik a költést

céljával, a kedvezőtleneknek pedig a lehetséges elhárítását, vagy legalábbis a lehető legalacsonyabb szintre szorítását kellene jelentenie. Tegye mindenki a szívére a kezét és kezdje el magában sorolni, hogy – konkrét eredményekkel – mit tett az apróvad védelmében? Pedig valójában minden vadvédelmi tevékenységnek erre kellene irányulnia. Ezért nem is lehet kétséges, hogy a vadon élő fácánok életmódjának tüzetesebb megismerése vezethet a tapasztalható kipusztulási folyamat visszafordítására. Persze csak akkor, ha ez egyáltalán valakit még érdekel.

vagyunk egyformák, és ez is egy adottság, ami van, akiben megvan, van, akiből meg hiányzik. Sőt, lehet akármennyi pénze, ennyivel biztosan szegényebb marad.

Mit tudunk a dürgés előtti párválasztásról? Nem sokat. A kipusztultnak tekinthető, egykor legközönségesebb vadászható madárfajunkról, a fogoly párválasztásáról a szakönyvekben minden bőven és jól le van írva. Ezzel szemben a fácán esetében minden „el van intézve” azzal, hogy poligám madár, a kakas gondoskodik mindenről. Pedig – sok évtizedes megfigyeléseim szerint – ez

A poligám fácánnál az egészséges ivararány egy kakasra 5-6 tyúk

az IB beírja a tavalyit, mert azt már „bevette” a felügyelet. Ez teljes önbecsapás, és sokkal előbb, mint bárki gondolná, meglesz a bőjtje. Az is fontos tapasztalat, hogy nem az első, hanem jóval nagyobb számban a kotlási idő második felében válik a fészkek a dúvad martalékává. Ilyenkor kellene a leggondosabban vigyázni rájuk.

A fácántyúk kiváló kotló, fészekhagyó csibéit féltő gonddal óvja, neveli, mert számtalan veszélynek vannak kitéve. Fészkelőhelyül magas, záródott növényzetet választ a fészkelő madárfajok elhárítására. Ennek ellenére a szarka, a szürkevarjú és a szajkó rettentő károkat okoz. A Duna-Tisza között, ahol a legtöbb megfigyelést végeztem, legnagyobb részt a szajkó pusztította el a fészkeljüket. Másról ez bizonyára nem így van. Sokan, ha nem látják, nem is hiszik el. A szokásos „ebédelő” helyein, tojásrakás idején, vagy a kotlás alatt, a szajkó a csőrében odahordott tojásokat egy-egy ágvillába szorítja, így kopácsolja, majd issza ki, és az üres tojáshéjat ledobálja a fa alá. Ha valaki utánanézi, kupacokban találja meg az égszínkéék fácán- és más tojáshéjakat. A kedvenc ágvillája jól láthatóan ki van koptatva, mert ugyanazt teszi a tojásokkal, mint a későbbiek során a fenyőtobozokkal.

Ha valaki figyelmesen jár az erdőben, megszűröl meglátja ezeket az árulkodó jeleket, a kupacokat, és ha türelmesen lesben áll, a rablót is igen hamar puszkavégre kaphatja. A kotlás első felében a kotló fácántyúk a közelgő veszélyt hamarabb észleli, és a legtöbb esetben még időben el tud menekülni. Ha a tojásait felfalják, sarjűfészket rak, de ennek a tojásszáma már ritkán haladja meg az 5-6-ot. Ha netán szerencsésen felnő a sarjű fészkelj, fejlődésben a csibék akkor sem érik utol a normális időben kelteket. Ezek lesznek azok, amelyek elkésett tollasodásukkal csúfosodnak az első őszi vadászatok terítékéin – a kopasztók legnagyobb bosszúságára – mert bőrük tele van tokkal. Ha a sarjűfészkek is elpusztul, akkor a tyúk abban az évben már nem fészkel. A legnagyobb veszteséget azonban kétségtelenül a kotlási idő második felében a rókáktól és a kóbor ebektől szenvedik el. Az idő előrehaladtával az egyre szilárdabban kotló, és a mozgás hiányában legyengülő tyúk támadás esetén nehezebben menekül le fészkeről. Kétségtelen, hogy a fészkeknek is erősebb ilyenkor már a szaga. Ha a vizsla légszimmattal könnyen megtalálja, akkor ez a szörmés kártevőkkel sincs másként. Fészkekérésre a legjobb a kora reggeli időszak, amíg

a harmat fel nem szárad, az éjszakai pára fel nem száll. Volt egy magyar vizslám „akinek” olyan óvatos volt a fogása, hogy képes volt még a napos fácáncsibét is sértetlenül apportírozni. (Azóta sem volt ilyen vizslám, a későbbi német vizslák pedig, bármit magyaráztam nekik, mindig roppantottak, ugyanúgy, mint a szárnyazottaknál.) Fácánfészkek keresésére jól beváltak még a tacskók is. Volt olyan profi tacsim, amelyik a megtalált fészket szoborrá meredve úgy állta, mint a vizsla, pedig ezt soha nem tanulta, és semmilyen más esetben nem állt meg semmit. Ahhoz, hogy a fészkelőhelyek környékét védjük, tudni kell, hol vannak, föl kell deríteni őket időben, mert e nélkül ez nem megy. Ha pedig veszélyes nyomokat látunk akár csak a környéken is, nincs mese, ki kell rá ülni.

A szörmés ragadozók általában éjszaka, vagy kora hajnalban támadnak. A támadások túlnyomó részben párás, harmatos időben, vagy esők, záporok után történnek, mert magasabb páratartalommal a szagok jóval intenzívebben terjednek. Sőt, a tapasztaltak alapján bizváást állítható, hogy száraz, aszályos időben szinte esélytelen a zsákmányolás. Jól tudják ezt a tanyákból, vagy a falvakból ősi ösztöneiktől hajtott, tilosban

járó kutyák is. Olyanok, amelyek esetleg más időben nem is szökösnek ki a határba. Jól választott leshellyel, pirkadatkor az éjszakai portyáikról hazatérőket nyakon lehet csípni. Hogy az ember a portyáik eredményéről többet megtudjon, érdemes megnézni a gyomortartalmat, bármilyen randa és bűdös is. Az a helyzet ugyanis, hogy az erős, még a csontokat is elbontó gyomorsav nagyon hamar eltünteti a bizonyítékokat, ezért a vizsgálódással sokat nem lehet várni. Viszont, ha valaki nem restelli, soha, sehol máshol meg nem szerezhető ismeretekre tehet szert. Amikor csak tettem, megtettem, rókáknál, kóbor ebeknél, de még a kóbor macskáknál is. A róka, a kóbor kutya a fácáncsibét, nyúlfiókát szinte rágás nélkül egyben nyeli le, mint a kacska a nokedlit. A tojást feltöri, föllefetyeli, de a messziről árukkodó héját otthagyja. Az ellő anyanyulat, a kottló fácántyúkot, az őzgidát – vagy ha többen vannak, a sutát, bakot is – darabokra tépik. Az „anyag” azonban akkor még emésztetlen, a szőrzet, körmök, fogazat, csontozat alapján egyértelműen azonosíthatók. A kóbor macskák, mivel szaglásuk rossz, szemre, lesből vadásznak. A kóbor macskák gyomrában kisnyulat ugyan egyetlen alkalommal sem sikerült találnom, de fürj-, fácán-, fogolycsibéket rendszeresen. Az apróbb, földön fész-

kelő énekes madarak közül mezei- és búbos pacsirta fióka volt a legtöbb, de esetenként récék, cankók, bíbicék és más madárfiókák is szerepeltek mezei étlapjukon. És ha még azt is hozzávesszük, hogy a védett és egyre inkább kipusztuló vadmacskák számára a kóbormacskákkal való igen gyakori hibridizáció az egyik legnagyobb veszély, semmiféle kíméletet nem érdemelnek.

A kelés után a fácántyúk még sokáig, mintegy három hétig melengeti csibéit, különösen, ha olyan hűvös, esős az idő június első felében, mint például az idén. A szaporulat fölnevelésében a kedvezőtlen időjárás jelentős veszteségeket okozhat. Később, a csibenevelés időszakában már inkább a ragadozó madarak jelentenek veszélyt a csibékre, ezért a jó kottlós szemének mindig az égen kell lenni. Jól tudják ezt még a tanyasi tyúkok is. A tyúkfélék védekezési stratégiája roppant egyszerű; a ragadozó megpillantásával egy időben – ha elfutni, elbújni nincs idő – csibének, tyúknak szoborszerűen mozdulatlanra kell merevedniük. A ragadozók ugyanis először mindig a mozgást észlelik. Számtalanszor láttam, hogy az alacsonyan prűcskésző héja úgy átment a lekushadt fácáncsalád felett, mintha ott se lettek volna. Ám, ha valamelyikük csak egyet rebtentett volna, biztos odavág. A másik módszerük,

hogy ha veszélyt észlel a tyúk, ahány csibe, annyi irányba szétrepül, és az anyjuk vagy elbújik, vagy megjátssza a szárnyaszegettet, alakoskodik, és így igyekszik minél messzebb elcsalogatni a támadót. Ha ember, róka, vagy kutya elég messze kergette a vergődőnek látszó tyúkot, az hirtelen szárnyra kap és messze száll. Sokszor megtettem, hogy ilyenkor elbújva figyeltem, később mi történik. A tyúk bizonyára valahonnan figyelt mindenre, mert ha már nem látott veszélyt, szépen visszagyalogolt, és halk hangon összepityegte a csibéit. Ezzel a védekezési módszerrel a legrosszabb esetben is a ragadozó a csibék közül csak egyet tud elkapni, a többi megmenekül. Azt azonban senki ne kérdezze meg, hogy egy pár napos csibe honnan tudja, hogy mit kell csinálni, vagy netán ennyi idő alatt ezt miképp tanulhatta meg? Ez az úgynevezett bevésődésnek (imprinting) a sok közül az egyik nagy rejtélye. A ragadozók ellen ugyanis a mesterségesen nevelt fácánok még kifejlett, vadászatra kész, 20 hetes korukban sem tudnak semmiféle védekezési stratégiát elsajátítani.

Számtalanszor láttam fácánőrzéskor, mikor a nevelőterre a héja bevágott, és a „tömeg” miatt még odalőni sem lehetett, a 10-15 hetes fácánok nemhogy világgá menekültek volna, hanem odaszaladtak és a póruktól járt társukat a héjával együtt kezdték el csipegetni. Mintha teljesen bediliztek volna. Így aztán nem lehet csodálkozni azon sem, hogy az éjszakázás nagyobb biztonsága miatt a vadfácánoknak a felgallyazást sem kell megtanítani, szemben a „műnyasokkal”. Egy részük ezeknek a nevelővolierekbe leásott ágakra – egymástól eltanulva – nagy nehezen végül 6-8 hetes korukra esténként felgallyaznak, de legalább egyharmaduk még később is lent éjszakázik – a kártevők legnagyobb örömére. A vadfácán – ha el nem rontjuk – a genetikailag rögzült és a szerzett tulajdonságai alapján tud magára és a szaporulatára vigyázni.

Végezetül ajánlok egy kis társasjátékot. Biztos lesz rá megfelelő alkalom. Tegye a szívére a kezét mindenki és a társaság minden tagja, hivatásos vadásza egymás alá írja fel egy üres A/4-es papírra, sorban, hogy ebben az évben – januártól mostanáig – mit tett a vadon élő fácántörzsszállomány védelméért? (Konkrétan, címszavakban.) Ha nem telik meg fejenként még egy nyamvadt negyed oldal sem, akkor mindenki magára vehet. Tisztelet és földet söprő kalaplengetés azoknak a kivételeseknek, akik tudják, miről is van szó.

H.Zs.

A fácántyúk által vezetett csibék hamar megtanulják a rejtőzködés technikáját

Foto: Somfalvi Ervin

Sokan vannak még mindig abban a tévhitben, hogy az apróvadért nem kell tenni semmit, terem az magától, mintegy „Isten ajándéka”, csak lőni kell. Nos, hogy ez mennyire nem így van, arra legjobb példa, hogy azokon a területeken, ahol még mindig ez a buta szemlélet érvényesül, ritkán fáradnak el a vadászok a kompetencia hazacipelésétől, nem sokszor emelgeti fácánból készült leves a fedőt...

Ahol van sok madár, ott tesznek is érte, rengeteg munkát, energiát és nem kevés pénzt fektetve bele – e nélkül ma már nem megy. Bemutatunk néhány példát, hogyan, milyen módszerekkel „csinálják” a fácánt azok, akik erre nem restek, hogy aztán eredményes vadászatot, szórakozást biztosítsanak a vadászoknak és nem utolsó sorban bevételt a társaságnak, vagy a tenyésztéssel foglalkozóknak.

Ingyen fácán nincs!

Villanypásztorral védett szabadterületi nevelő

Saját erőből – mint a régi szép időkben

A Szabadszállási Bársony István Vadásztársaság utoljára a nyolcvanas évek elejéig foglalkozott „hagyományos” fácánneveléssel, ami infralámpás csibenevelést, vagy 6-8 hetes korban megvásárolt, és a terület alkalmas részén kiengedett fácánok utónevelését, őrzését és vadászatát jelentette. Három éve tértek rá a kotlósos csibenevelésre, ezzel párhuzamosan az intenzív, löfegyveres és csapdás kártevőgyérítésre.

Egy tanyát bérel alkalmi „fácántelepként” a társaság Szabadszállás közelében egy helyi gazdától, és a mellette szárazon álló, befejezetlen halastó medrében alakították ki a nevelőterületet. A magas fűbe vágott határoló nyiladékon elhelyezett villanypásztorral vették körbe a kiválasztott területrészt, körülötte több ponton csalétekkel ellátott ládacsapdákat helyeztek ki. A bekerített részben zegzugos, keskeny ösvény köti össze az egymástól 8-10 méterre kihelyezett, körülkaszált kotlósládákat, a csibék pár lépéssel már

el tudnak tűnni a fél méter magas, erős szálú fűben és a benne lévő bokrok alatt. Miután a környéken sok a tanya, ahol szép számú baromfit tartanak, jó előre biztosítják a szükségesebnél nagyobb számú „bérkotlóso” kölcsönbevételét, amelyeket aztán a csibék önállósodása után visszaadnak a gazdáknak. Ebben mindig van egy kis lutri, mivel előre nem tudni, hogy a csibék érkezésének napjára mennyi kotlós van éppen a kotlási stádium végén, és hogy a kiválasztottak (amelyek jól megütlék a tojást a ládában) elfogadják-e az alájuk rakott csibéket. Ez néhány óra alatt, általában reggelre kiderül, miután a csibe szállítás többnyire éjjel történik. Amelyik kotló veri, netán megöli a csibét, azt azonnal kicserélik a „tartalékban” lévőkből, idén mindössze egy volt ilyen. Első évben 1000, idén már 2000 napocsibét vettek Bugacról, és a kotló méretétől függően, 15-45 darab kerül egy-egy nevelőládába, így 35-40 kotlót kell „felhajtani” az előnevelés időszakára. Második lépcsőként további 3-500 előnevelt, hathetes korú csibét vesznek hozzá

A csibék az első időben a kotlóval vannak

az itt felnövőkhöz, gond nélkül elfogadják a kotlók az újakat is. Nyolchetes korban aztán leveszik a kotlóládákat, ekkortól a csibék önállóak, csak etetésükről-itatásukról kell gondoskodni. A környéket, azaz a társaság 16 000 hektáros területéből mintegy 2000 hektárt már tél óta intenzíven csapdazzák, így szinte szörmés kártevőktől mentesnek mondható a fácánnevelés kezdetére. Idén 22 róka, 10 borz, 19 kóbor kutya és 26 macska vette fel a földdel betemetett hattyúnyakakba rakott csalétket, míg a Larsen-csapdákkal 40 szarkától és 48 dolmányos varjútól szabadította meg a területet a két csapdázó vadőr, Horváth Lajos és Szabó Arnold. Ami változás a régmúlt időkhöz képest: nem a tagok őrzik „társadalmi munkában” a madarakat, hanem a 3 vadőr heti váltásban, ezalatt éjjel-nappal a tanyán tartózkodnak, naponta kétszer visznek ki nevelőtápot a csibéknek és a kotlóknak. Gondoskodnak a kútból húzott friss víz itatásáról és a kártevő-mentesítésről is. Az utónevelés is itt történik, majd a szétszédő madarakra november elejétől kezdik meg

Amikor már megismerik a kotló hívó hangját, önként visszamennek hozzá

a vadászatot, a számos bérvadász-csoport mellett – akik keresővadászatot folytatnak – a társasági tagoknak 15 alkalommal van módjuk hajtásban fácánra vadászni február végéig. A védelemnek köszönhetően vadfácán is, így az idény végéig mindenkinek jut kompetencia, a kibocsájtott mennyiség mintegy 40 százaléka kerül terítékre.

Nevelőkertben, kotlósokkal

A szintén Bács-Kiskun megyei Kerekegyházi Dózsa Vadásztársaságnál 2 éve nevelnek kotlóssal fácáncsibéket, és újraterelítési céllal néhány tucat fogolycsibét. 1998 óta nem volt fácánnevelés, s egy évtized alatt szinte eltűnt a madár a homokhátságról, úgy kínlódták össze a minimum-kompetenciát. A nevelés bázisa a gazdasági felelős, Trepák József állatfarmja, aki helyet és rengeteg segítséget ad a fácánneveléshez.

A farmtól alig száz méterre a magas, erős kerítéssel körülvett, villanypástorral is védett egyhektárnyi területen párhuzamos nyiladékok lettek a fűbe kaszálva, ezek mentén van elhelyezve a 40 nevelőláda. A kotlók zöme pulyka, ami érthető, lévén a farmon baromfi- és pulykatenyésztés is folyik, így bőven van „alapanyag”. A jól gondoskodó pulyka alá ráadásul akár 40-50 csibe is elfér, így több fácánt lehet nevelni, mint a parlagi tyúkokkal. Természetesen itt is kísérleteznek többféle kotlóval az apró japántyúktól a hatalmas testű orpington fajtáig, úgy tűnik, utóbbi a legnyugodtabb, nevelésre legalkalmasabb az összes közül, s 30-35 csibéről is tud gondoskodni. A takarmányozás táppal történik – még télen is – a kiváló minőségre garancia a társaság elnöke, Forgó Ferenc, aki a helyben lévő Kerekítáp Kft. ügyvezető igazgatója. A fácánok „legfőbb öre” az apróvad iránt maximálisan elkötelezett vadőr, Micskey János a fácánnevelésben szabad kezet kapott a társaságtól, hozzáértését és tudását maximálisan elismerik. Fél szeme mindig az égen van, s ha meglát egy szarkát, vagy varjút, már azon spekulál, hogy lehet kézre keríteni. Idei eredménye mintegy 230 kártevő (70 szürkevarjú, 70 szarka, 60 róka, 20 borz, 10 nyest, 2 sakál), ezt főleg nagyon intenzív csapdázással és kotorékozással érte el. Eredményesen használja a visszatartó hurkos módszert, így a rengeteg tanya között és a Nemzeti Park területén is meg tudja fogni a ragadozókat. Az így „helyhez kötött” kóborló kutyák gazdáinak – miután kiszabadítják sértetlen ebüket – nem kell többet szóban bizonygatni, miért is kell őket zárva tartani. A téli kotorékozás,

ásás szinte már versennyé vált a társaságban, amiben a korábban hivatásos vadász munkakört betöltő vadászmeister, Porvan Zoltán is részt vesz. A két turnusban érkező 2300 kiscácánt 8 hetes korig vezetik a kotlók, majd megkezdik önálló életüket, amelyek továbbra is a felső háló nélküli nevelőkert a központja, ide visszarepülnek, itt kapnak enni-inni, és legtöbbjük itt is marad a telep övező fasorokban, ahol célirányosan, az 500 hektárnyi területen kialakított, 9 hektár összterületű, vegyes növényzetű 6 vadföld művelésével gondoskodnak élelemről és takarásról a vadászidény végéig. A vadászatokat novemberben kezdik, s mindig a terület külseje felől a telep felé hajtva, hogy az elbitangoló madarak – ha aggatóra nem kerülnek – a megszokott helyükre menjenek vissza. Januárban tartják aztán az idényzáró vadászatot, amikor is a telep környékére koncentrált, több puszkázást túlélt „maradék” fácán parádés lövésekre ad alkalmat, ekkor a teríték elérheti a 80 kakast is. Tyúkot sosem lőnek, és ennek meg is van az eredménye: az előző évben itt felnevelt mintegy 400 tyúknak a becslés szerint több mint a fele megmaradt, és átlag 9 csibés fészekaljat vezet, zömében a fácántelep környéki vadföldeknél és fasorokban. Meggyőződésük: ez az egyetlen – és legolcsóbb – módja annak, hogy a területen élő fácánállományt „fel lehessen hozni” arra a szintre, amely már jó terítékű vadászatokat tud biztosítani.

A területen még él néhány fogolycsalád, télen egy 25 tagú csapatot is ismertek.

Magas háló, drótkerítés, villanypástor ...

A pulyka nagyon jó „anya”, akár 50 csibének is

Ezek közelében helyeztek ki 15 pár, már a volierben társat választott nevelt foglyot tél végén a terület több alkalmas pontjára, s amíg a takarás fel nem nőtt, szépen tartották a helyüket. A változatos, többnyire kisparcellás, csatornapartos, szabdaltszerű területen megfelelő élőhely, búvóhely is van elég, az egész évben folyó intenzív kártevőapasztás és a téli etetés remélhetőleg alapját képezi egy majdan ismét feljövő állománynak.

... kívül ládacsapdás ragadozó-védelem

Az olasz csőrpapjossal nincs tollcsipkedés

Zárt technológia az utóneveléstől a kopasztásig

Tóth Balázs, a Sümeg határában lévő Karikástetői Vadásztársaság vadász mestere saját földterületén, saját vállalkozásában alakította ki fácán-utónevelő telepét. A 13 éve megkezdett fejlesztésben többször sikerült pályázati pénzeket nyernie, ez fedezte a beruházás jelentős részét. A környező földterületek is családi tulajdonban vannak, ott termelik meg a takarmány jó részét, melyből saját keverőüzemben készítenek tápot, s a vadászterdő kialakítása is részben saját földeken történik.

Júniusban érkezett az első turnus – nyolc hetes, kiváló tollazatú és kondíciójú madár – a telepre, ahol a körben és felül lehálózott volierekben helyenként embermagas, sűrű napraforgóba kerültek, a párhuzamosan lekaszált nyiladékokra kihelyezett fedett etetők, és automata itatórendszer várta őket.

A Mizsevad Zrt.-től vásárolt előnevelt csibék mindegyikén olasz gyártmányú műanyag csőrpapjzs volt felhelyezve, amely egészen a területre való kibocsájtásig rajta marad a madarakon, így lehetetlenné téve az esetlegesen kialakuló tollcsipkedést, ami a nagy tömegben tartott fácánoknál szinte törvényszerű jelenség. A saját elgondolás alapján épített itató 500 literes tartályát előző este tölti fel vezeték ivóvízzel a főállású fácánmester. A tartályból a víz gravitációs úton kerül a tartórudakra felfüggesztett vezetékbe – amelyek egyúttal felgallyázó helyet is adnak a madaraknak – és abból ágaznak le az automata itatókhoz, melyeket napközben háromszor kitakarítanak.

Az elmúlt 13 év átlagában 5 százalék körüli az elhullás. A saját receptúra szerint helyben termelt gabonából és 43 százalék szójából a szomszédos takarmánykeverőben – így biztos, hogy a receptúrának megfelelően vannak benne az alkotóelemek – előállított fehérjedús táp mellett 12 hetes kortól friss lucernát is etetnek. Gyógyszert csak akkor adagolnak az

ivóvízbe, ha valami gond észlelhető, feleslegesen nem terhelik a madár szervezetét. Hogy a madarak ne szokjanak az emberhez, a lehető legkevesebb mozgás van a volierekben. Az itatómosást egy ember végzi, a már felnőtt madaraknál csak a heti kétszeri etetés jelent zavarást. A fedett etetőbe három napra elegendő takarmány fér az alkalmazott pulyka-önetetők tárolókapacitásának köszönhetően. Az etetők mellé apró kavics és takarmány-mész van kiszórva, mind az emésztés, mind a gyors sebgyógyulás elősegítésére.

3,5 hektárnyi területen 3 volier van lefedve, amiben akár januárig is háló alatt tartható a madár. Erős akácoszlopokra szegelve, fél méterre le van ásva a drótháló, a voliereken kívül körbefutó, lekaszált sáv szélén villanypásztor védi a madarakat, rókagond még nem volt. Egyszer ment be egy macska, de az nem tudott kárt csinálni, az elhullottakat ette meg, hallal csalított ládacsapdával tudták végül megfogni. Takarónövénynek a napraforgó vált be a legjobban, a vetést, ha az idő engedi, március végén végzik, így hamar nagy takarást ad a tápanyagban rendkívül gazdag talajon, ha sok bent a madár, a bele kaszált nyiladékok számával csökkenthető a zsúfoltság, és takarmányként is kitűnően hasznosítják. Egyszer kukoricát vetettek, azonban a nagy szárazságban az apró csőkezdeményeket lenyelt fácánok megfulladtak, azóta nem kísérleteznek. A már kitollasodott madarat rendszeresen mozgatják a befogósarok irányába, így tanítják röpködni az egyébként gyalogolni sokkal hajlamosabb egyedeket is.

Az utóbbi években a sokkal nyugodtabb kínai fácánt és az „idegesebb” kínai mongol hibrid „cross-fácánt” veszik, ezek a vadászatokon jól repülnek, a vadfácán illúzióját keltik. 20. hetes korára kész a madár, október végétől kezdenek vadászni, amihez a családi tulajdonú és bérelt földeken, patak mentén célirányosan vadászterdőknek alakítottak ki

egy 20 hektáros területet, ahol erdőfoltok, kukorica-vadfield és fasorok biztosítják a madár helyben tartását és jó repülési magasságát. A vállalkozásnak bérkilövési szerződése van a vadásztársasággal, aminek alapján a bér vadászatokból megmaradt fácán a társaságé, januárban csinálnak egy nagy vadászatot, ahol 80-100 kakas kerül terítékre.

- A piac jó, lusták a vadásztársaságok, nem nevelnek fácánt, inkább ide jönnek vadászni – mondja, így gond nélkül el tudja adni a kész madarakat a vadászterdőben rendezett fél-, vagy egész napos vadászatokon. Ami madarat nem visznek el a vendégek, azokat felpuoltatva értékesítik, így semmi nem vész kárba. Ugyancsak erre a sorsra jutnak a tollhiányos madarak, amiből nem sok akad (ahol ez jellemző, ott tartástechnológiai problémák vannak), rövid farkú madár nem kerülhet ki a területre! A vadfácán vadászatának illúzióját megpróbálják visszaadni, ezt a jól repülő madarak és a gondosan karbantartott terület biztosítja. A vadászatot segítő, fegyelmezetten dolgozó kutyák, az erdőben feltálat ebéd, a szépen megcsinált teríték és a vadászkiáltás hangja elmaradhatatlan kelléke a vadásznak.

Három család megélhetését biztosítja a vállalkozás: a vadászterületet kezelő hivatásos vadász, egy munkatárs, aki a vadászterdőt és a körötte lévő földterületek gondozását végzi, illetve a főállású fácánmester van itt alkalmazásban. Az új, kedvezményes vállalkozói hitel is megpróbálja Tóth Balázs kihasználni: a géppark fejlesztésén gondolkodik, hogy a volierekben lévő összes munkát géppel lehessen elvégezni. A telep udvara egyúttal a 4800 hektár területű vadásztársaság telephelye is, itt készülnek és tárolódnak a lesek, itt található a vadhűtő és a géppark.

SOMFALVI ERVIN

somfalvi@vadaszlap.hu

A vadászterdőben „fácánemelőnek” telepített magas fák kérgét a szarvasok lehántották

Postabontás

Vadászkamarai Esték – ezúttal a Balatonnál

Én úgy tudom, hogy az Agrárkamara vadgazdálkodási osztálya is. Akkor viszont egy megyei agrárkamara elnök nem beszélhet úgy, mintha az agrárium 100 %-ig csak a növénytermesztőkből állna! Épp ellenkezőleg: mivel az Agrárkamara az összes érintettet összefogja, nekik kellene egyeztetni az eltérő érdekeket!

Borlay Dénes

Külföldi érdekek a Négy Mancs mögött – kommentárral

Vajon tudták, hogy miben vesznek részt azok a magyar állampolgárok, akik az ellenséges szervezetnek dolgoztak? Egyébként, az esetet a gátlástalanság és az erkölcsstelség mintapéldájának látom.

Csirke Ernő

Amikor a nő viszi a puskát – interjú Lipp Adriennel

Meggyőződés, hogy a vadászoknak és a vadászatnak helyük van a bulvártémák között is. Arra azért figyelni kéne, hogy ilyenkor ne olyan terítékfotó jelenjen meg, ahol a vadnak támasztott puska zárdugattyúja zárva (!) van. Fontosak a részletek. A riporter gügyörésző stílusa, ostoba kérdései ellen nincs orvosság, de legalább a mi részünk legyen rendben.

Borlay Dénes

A vadászok a természetvédelem hűségesei kizsgálói

A kamarai tisztségviselőket a vadászok választották és a vadászok azok, akik hagyják, hogy úgy működjön, ahogy működik. Egyáltalán érdekli a vadászokat, hogy mit tesz, vagy nem tesz a kamara? Befizetik a kamarai tagdíjakat és gyakorlatilag ezzel leveszik a kezüket róla. A küldöttgyűléseken maximum a választásokig van komoly részvétel, utána alig és az is kérdés nélküli általában. Ezért mondjuk régóta, hogy nem kamarai választott tisztségviselőkre van szükség, hanem fizetett profi csapatra kisebb létszámban, akik tudnak kommunikálni, értenek a joghoz, ökológiához, vadgazdálkodáshoz és beszélnek néhány nyelven. Már lennének ilyen emberek, csak amire a magyar vadászok felismerik, hogy a jelenlegi érdekvédelem ebben a formában pénzkidobás,

addigra az említettek öregek lesznek. Jut eszembe, lassan jönnek a választások és nem fog változni semmi. Remélem lesz, aki nem ért velem egyet.

Farkas Tibor

A kormány alá tartoznak a vadgazdálkodási tanácsok

Hogyan lehet egy 5 + 3 + 4 + 1 tagból álló testület összesen 12 tagú? Megeszem a függvényábrázolatomat, ha értem...

Pólik Sándor

Fontos volna, hogy a kamarai tisztújítások előtt a teljesség igénye nélkül feltegyünk magunknak néhány kérdést: Normális dolog-e, hogy nem tudunk arról, hogy a kamara országos szerveinek bizottságai kikből állnak? Mikor üléseztek utoljára? Milyen kérdéseket tárgyaltak meg, és milyen konklúzióra jutottak? Egyhangú szavazással fogadták-e el a Vadászati törvény módosításának tervezetét, vagy voltak kisebbségi vélemények? Mikor ülésezett utoljára a titkári értekezlet? Miért a JOGI bizottság elnöke nyilvánít véleményt (kinyilatkoztatás-szerűen) az agaraszat ügyében, amikor ez nyilván nem csak jogi kérdés? Miért nincs előrelépés a kommunikáció frontján? Miért olyan silány és információszegény a kamara központi honlapja? Miért hallgat az OMVV hivatalos lapja arról, hogy a Vadászlap főszerkesztője állami kitüntetést kapott? Miért szerepel évről-évre a megyei kamarák többségének beszámolójában a legnagyobb sikerként, hogy „gond nélkül lezajlott a vadászjegyek kiadása”? És ha valaki szóvá teszi ezeket, akkor miért van elkönyvelve együttműködésre képtelen bajkeverőnek???

A kommunikációról szólva: szerintem kezdenek még profi szakemberek sem kellenének. Már azzal is beérvén, ha az omvk.hu honlapon nem szerepelne a hasznos linkek közt a három éve megszűnt Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, vagy a „Szaksajtó” menüben a szintén megszűnt Magasles elérhetősége. És elnézést a gorombaságért, de amikor ilyen hibákat látok, csak arra tudok gondolni, hogy a honlap szerkesztőjének bűdös a munka!

... Hosszasan lehetne sorolni azokat a dolgokat, amikben egyetértünk, ezek közül

most csak egyet emelnék ki: „A törvényt módosítással kapcsolatos változások politikai döntések lesznek, a földtulajdonos érdekeinek figyelembevételével.” Jelenleg ugyanis a látással ellentétben nem létezik vadászati téren önálló érdekérvényesítés. Mindent, amit az utóbbi időben pozitív változásként éltünk meg (fegyverügyi szabályok könnyítése, orvvadászat a BTK-ba, stb.) gyakorlatilag egyetlen politikus jóindulatának, és nem a meggyőzés erejének köszönhetünk. Olvasta már ezt? http://www.agrarkamara.hu/portals/0/downloads/Indefinite/2013/Kormany_NAK%2020130617.pdf

Vannak benne érdekes dolgok, pl: „a Felek megállapodnak abban, hogy a magyar mező- és élelmiszergazdaságot, valamint a vidéket, és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara tagságát érintő kiemelt jelentőségű kérdések (...) kapcsán kölcsönösen tájékoztatják egymást álláspontjaikról és javaslataikról. A Kormány vállalja, hogy ezen kérdésekben álláspontját a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával együtt alakítja ki”. Ennyi. Innentől fölösleges arról álmodozni, hogy a földtulajdonos majd több vadkárt fog elviselni. Létezik az agrárkamarához hasonló megállapodás a vadászkamara és a kormány között? Szerintem sem. Megelégszünk annyival, hogy „a Semjén megígérte” vagy „majd szólunk a Semjénnek”.

Borlay Dénes

Vidra az év állata

... Ha ránézek a térképre, összehasonlítom a Dunántúl természetes vizeit, csak azt látom, hogy miután a szennyező gyárakat tönkretették, bezárták, a szennyvizet elvezették, lényegesen jobb a vízminőségük, mint 20 éve (Balaton, Kapos stb.). A Kaposban egész szép halakat fognak a hozzáértők. A fecskék sem azért tűntek el, mert nem védik őket, hanem egyszerűen azért, mert vidéken megszűnt az állattartás. A légy, mint táplálék kevés van. Hála a korszerű rovarölőknek, a többi hártvány szárnyú is csak mutatóban van. Véleményem szerint életközösségeket kell óvni, mert az komplex hatást biztosít sok fajnak. Egyetlen faj kiemelése csupán reklám, ami pénzt hozhat a természetvédelemnek emocionális alapon, de amiből az adott faj keveset fog profitálni.

Utána ki lehet jelteni, hogy megmentettük a kihalástól – igaz, nem is akart kihalni... Nem véletlen, hogy nem lesz soha az év állata a tarajos götte. Csúnya, hideg, nedves. Ellenben a vidra aranyos... Remélem, hogy a természetvédelem nem veszi sértésnek, de attól, hogy vadászok vagyunk, még szeretjük a természetet, csak másképpen látjuk egymás munkáját. Természetesen irigylem a szervezeteik leleményességét a reklámszakmában.

Farkas Tibor

Hétfőtől büncselekmény az orrvadászat

Megítélés szerint hiába rendelkezik egy solymász a vadászatra jogosult engedélyével, ahhoz, hogy a madarát röptethesse, a törvény azon szakaszának, ami a vadászatra jogosultságot írja elő, nem tud megfelelni, amennyiben nem tagja az adott vadásztársaságnak. A vadászatra jogosultsághoz minden alkalommal be kell írnia a beírókönyvbe. E nélkül a szóbeli vagy írásbeli engedély nem elegendő. Ha nem tud beírni, és kiviszi a madarát reptetni, akkor arra könnyen rá lehet fogni, hogy ő „a vad elejtésére irányuló tevékenységet” végez. Egyáltalán mit jelent ez a fogalom? Ha a saját földemre kimegyek a vadászijammal lőni, amely terület történetesen egyben egy vadászterület része is, az kimeríti-e ezt a fogalmat vagy sem? Mindezekon kívül az első pont a vadászokra vonatkozik, a második a vadászati tilalmi idő alatti vadászatra, a harmadik pedig a tiltott vadászati eszközzel vadászókra. Kérdés: mi van akkor, ha valaki 1. nem vadász, 2. az adott faj vadászati ideje alatt, 3. vadászatra engedélyezett eszközzel fog illegálisan vadászni? Ebben az esetben mely rész mondja ki az illető bűnösségét?

Glück Balázs

Olvasói levél

A kérdésem a következő lenne: Hol helyezkedhetne el egy vadgazdamérnök lány, aki szeretne a tanult szakmájában a végzettségének megfelelő munkát végezni? Hozzáteszem, hogy ellentétben „Oberjager” Zilai Jánosnak a 2013-as vadászévkönyvben tett állításával, a vadgazdamérnökök nem felejtettek el dolgozni, inkább csak nem kapnak, illetve nem adnak nekik lehetőséget tudásuk bebizonyítására. Különösen igaz ez a hölgy vadgazdamérnökökre. Egy állásinterjúban például azt kérdezték meg a jelentkező hölgytől, hogy nem fél-e a sötétben? Feltették-e ugyanezt a kérdést egy férfi jelentkezőnek is? A példákat a megkülönböztetésre még lehetne sorolni. Zilai Jánost egyébként e-mail üzenetben kértem, hogy igazolja állítását, de február óta nem tudott illetve nem akart válaszolni. Erős a gyanúm, hogy nem is tudná alátámasztani. Kérdésemet vitaindítóknak szánám, ezért kérem lehetőség szerinti közlését.

Soós József

Helyreigazítás

Fehér Péter (Bóly) kérésének eleget téve, a júliusi számunkban megjelent „Isméltés a tudás anyja” című cikkben „A rókagyérítés hatása abban rejlik, hogy a sakál elfoglalja a kotorékot, és talán távol marad az őztől” mondat nem így hangzott el, a következőt kell érteni alatta: „Azokon az özes vadászterületeken ahol sakál is él, a róka erőteljes gyérítése elengedhetetlen, mert a róka okozta gidazsákmányolás is rendkívül jelentős! A két faj okozta együttes kártétel mérséklése érdekében a róka könnyen és hatékonyan gyéríthető, a sakállomány csökkentése életmódjából eredően nagyon nehéz, fedett terepen kilátástalan. Ha nincs róka a területen, csak a sakál okozta veszteség jelentkezik a gidaállományban, mely nyilvánvalóan kisebb mértékű, mint a két faj együttes kártétele.”

Hogyan lesz

Ezúttal a vadászok többsége által olyannyira kedvelt vaddisznó szétbontására, konyhai előkészítésére került sor. A késsel, fűrészsel ismételten Cseh János András, a törteli Rákóczi Vadásztársaság tagja tüntekedett a hirtelen jött júniusi kánikulában kókadózó virágok mellett felállított rémfá körül.

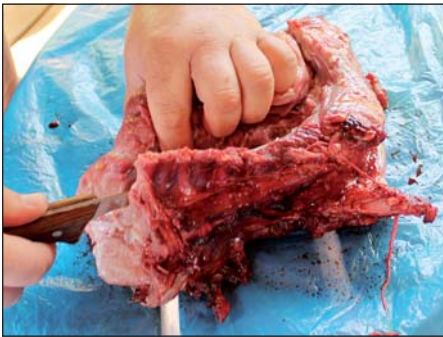
Fotók: Földvári Attila

A munkafolyamatba a nyúzást követően kapcsolódunk be. A darabolókéseken, illetőleg fűrészeken kívül szükségünk lesz még a már jól ismert „húsruhára” a húrra ragadt szőrök eltávolításához, edényekre, amikbe a darabolt részeket tesszük, illetőleg egy vödörnyi vízre, amiben meg tudjuk mosni a kezünket. Nyáron a lőtt vaddal történő szabadtéri munka esetén kellő odafigyelést igényel a légymentesítés is, mert ezek a hívatlan vendégek bizony percek alatt összegyűlnek a hús körül. Ha társaságban bontjuk a disznót, a korábbiakban már említett bortöltőgető mellett érdemes valakit kinevezni „legyezőnek”, aki odafigyel a húrra szálló legyek elhesegetésére.

A vad feldolgozása esetében sokat emlegetett hártázást ezúttal elhagyhatjuk, a disznó bőr alatti kötőszöve – magyarul szólva: a zsírja – jóízű, ezért javaslom, ne szedjük le a testről, vagy ha leszedjük, a tepertőnek valót ki is süthetjük. Ebből is látszik, hogy a zsírt gyakorlatilag ugyanúgy lehet felhasználni, mint a házi sertését. Igaz ez egyébként a vaddisznó szinte minden porcikájára is. Különség lényegében csak a hús ízében van, hiszen a vaddisznó – mindenevő lévén – a növényi mellett állati, fehérjedús táplálékot is eszik, ezért lesznek oly ízletesek a belőle készült étek. Törteli „böllérünk” szerint a legjobb íze a fiatal süldőnek van.

A bontás első lépéseként a vad hónaljánál levágjuk a mellső lábakat, konyhai nevük szerint a lapockákat. Következik a hasfal, avagy dagadó eltávolítása, amely darálva a legfinomabb, de ha elég nagy a vad, akkor töltött dagadó is készülhet belőle. Ezután a kést fűrészre cseréljük és négy részletben – oldalanként kettévágva – hosszában lefűrészeltük a bordákat, ez lesz az oldalas. A negyedik és ötödik borda között kezdődik a disznó tarja része. Levágjuk a gerincet a farokcsonttal együtt, majd végezetül a keresztcsonttal levesszük a combokat.

konyhakész... a vaddisznó?

A tarja levágása a gerinccsontról

A rémfa mellől – a hússal megpakolt edénnyel egyetemben – átesszük székelyünket egy asztal mellé. A bontás a csontozással folytatódik, ami lényegében nem különbözik a korábbiakban már leírt ózétól, illetőleg szarvasétól, csupán az egyes testrészek nevei mások. Csontozás előtt megszívlelendő tipp: nyugodtan hagyhatunk a levesbe szánt csontokon egy kis húst is, így még ízletesebb lesz majd az asztalra kerülő étel. A csontozást kezdhetjük a combbal, amelyről elsőként a comb alatti részt, a csülköt vágjuk le, ami akár egészében is megsüthető. A comb belső izma a felsál. Ennek a leszelésekor találunk rá az ágyékmirigyre, amely esetünkben szép fehér színével a vad egészséges állapotára utalt. További részek:

a dió a slusszal (fartővel), illetőleg a frikandó. Végezetül a combcsontot „szabadítjuk ki.

A gerinccsont mellett haladva vágjuk le a tarját. Ebből kétujjnyi szeleteket vágva lehet elkészíteni a legfinomabb sült húst, hiszen zsírszövettel gazdagon átszótt részből van szó. A gerinccsont nagyon jó csontleves alapanyag. A lapockából ki lehet venni a platnicsontot, ám ilyen kis süldő esetében érdemes egészben meghagyni a részt, mert nagyon jó tartása van, sütéshez ideális. Idősebb állatnál a kicsontozott lapockahús jó pörköltalapanyag. A karaj két részből áll: a rövidkaraj a comb mögötti rész, a hosszúkaraj pedig a tarja mögött található.

Végezetül két dolgot mindenképpen érdemes megjegyezni: mivel a vaddisznó húsa alapvetően – főleg gasztronómiai szempontból – nem különbözik sokban a házi sertésétől, az emberek sokkal több bizalommal viseltetnek iránta, mint más vadfajokhoz. Szinte minden olyan étel elkészíthető belőle, ami a hentesnél kapható sertéshúsból is. Mindemellett azonban a legfontosabb dolog az emberi egészség védelme: ne feledjük, hogy vizsgálat nélkül sem száraz(kolbászt), sem sózott árut (sonkát) ne készítsünk a disznóból, csak legalább 70 fokon hőkezelt (főtt, sült) ételt.

Kókai Márton

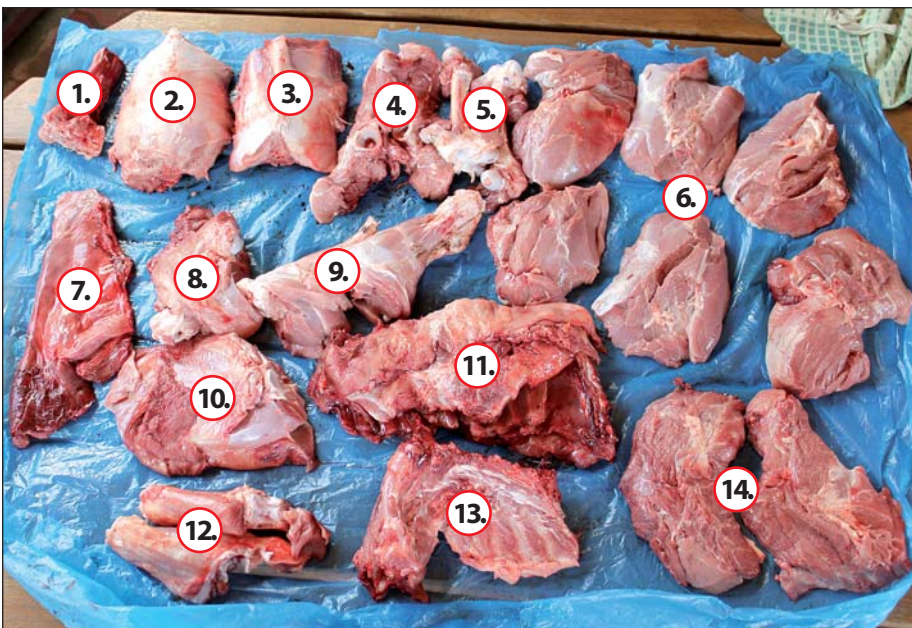
Vaddisznó-rillette

- ◆ 500 gramm vaddisznóhús
- ◆ 500 gramm vaddisznózsír (esetleg mangalicaszír)
- ◆ 4 gerezd fokhagyma ◆ 2 babérlevél
- ◆ 1 közepes vöröshagyma
- ◆ 6-8 szem borókabogyó ◆ bors ◆ só
- ◆ egy kis csokor kakukkfű (friss)
- ◆ 2 ágacska rozmaring ◆ 1 dl rozé bor

Ezt az ételt „húslekvárnak” is nevezik. A vaddisznó bármelyik részét használhatjuk elkészítéséhez, de ha a zsírosabb hasaját vesszük, akkor kevesebb zsíradék kell hozzá. A húst szárazra töröljük, 3-4 centiméter széles darabokra vágjuk, sóval, borssal bedörzsöljük. A meghámozott vöröshagymát cikkekre vágjuk, a fokhagymát nem szükséges megpucolni. Egy akkora lábasban, amiben szorosan fének el a húsdarabok, kevés zsíradékot hevítünk, erre tesszük a húst, gyorsan átforgatjuk, egy-két perc alatt fehéredésig sütjük. Mellészórjuk a hagymát, fokhagymát, a fűszereket, felöntjük a borral, és annyi zsírt adunk hozzá, hogy a húst ellepje.

Kis lángon, lassan, 3-4 óra hosszat pároljuk. Pont ez az elkészítés lényege: a nem túl nagy hőfokon való párolás, azaz konfitálás. Ha a hús már puha, hagyjuk kihűlni, majd kis cafatokra szedjük, vágódeszkára halmozzuk, és késsel is összehaprítjuk, de darálni nem kell. Csatos üvegbe szórjuk a húsdarabokat, és rászűrjük a zsírt. Hűtőbe tesszük, és időnként keverünk egy kicsit rajta, hogy krémesebb állagot kapjon. Kenyérre kenve kínáljuk. A rilette a hűtőben nagyon sokáig eláll!

Koszticz László,
az „Ízek a vadászhabból” pástétomok készítője

1. farokcsont, 2. rövidkaraj, 3. hosszúkaraj, 4. keresztcsontok, 5. combcsontok, 6. comb, 7. dagadó, 8. lapocka (felkarcsont hússal), 9. hátsó csülkők, 10. lapocka (platnicsont hússal), 11. oldalas, 12. első csülkők, 13. tarjacsont, 14. tarja

Hogy össze ne tévesszük!

Nem kell már sokáig várnunk, augusztus 15-én kezdődik a kacsázás. A vadászható vadfajok listájának 2012. október 1-jei módosítása óta csak a tőkés récét lőhetjük, valamint szeptembertől a szárcsát. Mindkét faj könnyen felismerhető, így kisebb az esélye a tévedésnek, vadászati idényük január végéig tart.

A tőkés réce a térségünkben leggyakrabban előforduló faj, 25-27 centis testhosszával a legnagyobb testű úszóréce, az egész országban találkozhatunk vele. A nászruhás gácsért olajzöld (vedlés előtt lilás) fejről és a barna begytől elválasztó fehér nyakörvről igen könnyű felismerni. Szárnytükre mindkét ivarnál bíborkék, fehér vonal szegélyezi, csőre sárga. A tojó barnás mintázatú, csőre zöldesbarna, narancssárga szegéllyel. Leginkább a mezőgazdasági területeken táplálkoznak, ezekre alkonyatkor húznak ki, hajnalban pedig vissza a vízre. Elsősorban húzáson lőjük, de taposással, csónakos tereléssel is eredményesen vadászható, sőt, a vízpartra és a sekélybe szórt gabonával, kukoricával „vízi szóróra” szoktatható.

A szárcsával rendszerint vízinövényekkel szegélyezett állóvizeken találkozhatunk. A tőkés récénél valamivel kisebb, 20-23 centiméter hosszú. A hím és a tojó tollruhája hasonló, egyértelműen felismerhetők szürkésfekete színükről, koromfekete fejről, fehér hókájukról. A lábuk zöld, úszókaréjos. A récéktől a vízen leginkább kicsi feje és kerek háta különbözteti meg. A repülés nem erőssége: nehezen száll fel, előtte sokáig tapossa a vizet, leszálláskor csobbanással érkezik. Ezzel együtt röpte, bár nehézkes, azért elég gyors. Ha felzavarják, akkor – a kacsával ellentétben – nem hagyja el a területet, arrébb, a biztonságosabbnak tűnő részen száll le. Ha azonban többször zavarjuk, akkor nagyon magasra

A beszálló récénél a szárnytükrő színe ad eligazítást, jól látszik a különbség a tőkés réce gácsér és tojó között, valamint feltűnő a méretbeli eltérése a kistestű csörgőrécének

Foto: Utassy György

felkörüöz, és ilyenkor ugyancsak nagy bravúr meglőni. Leginkább októbertől vadásszuk.

Végezetül két dolgra figyeljünk: „Eb a vadász kutya nélkül”, egyedül igen bajosan tudnánk kihozni a vadat a nádasból. Sebzetten úszó kacsára a víz felszínén csak biztonságos irányba lőjük, mert a sörét a vízen könnyen gurulatot kaphat!

A szárcsa jellegzetes fehér hókafoltjáról és sötét színéről egyértelműen felismerhető

Foto: Somfalvi Ervin

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Nomenclator Bizottsága szerint 33 réceféle fordult elő hazánkban, ebből 10 kivételesen, 5 ritkán, 18 rendszeresen. Ez utóbbiak közül ritkán fészkel is nálunk a **nagy bukó** (*Mergus merganser*), a **csörgő**- (*Anas crecca*), a **kerce**- (*Bucephala clangula*), valamint a **nyíl farkú réce** (*Anas acuta*). A rendszeresen fészkelők közül a legnagyobb, 100-150 ezres állománya a **tőkésréce**-nek (*Anas platyrhynchos*) van, ezt követi nagyságrendekkel kisebb, 5-10 ezres állománnyal a **barátréce** (*Aythya ferina*), majd 1200-1500-as állományával a **böjti réce** (*Anas querquedula*). A **szárcsa** (*Fulica atra*) szintén költőmadarunk, állomány nagysága a tőkésrécéét súrolja: 80-120 ezer között mozgott a 2008-as adatok alapján.

FÖLDVÁRI ATTILA

attila.foldvari@vadaszlap.hu

Akasztói fácánok, csengődi nyulak

Ma is a régi idők mezőgazdasági kultúráját idézik a kisparcellás földek, ahol mindössze egy akkora összefüggő tábla van, ami meghaladja a 20 hektárt. Nos, ilyen – vadászati szempontból ideális - területet mondhat magáénak a 13 ezer hektáron gazdálkodó Csengődi Kossuth Vadász-társaság, ami meg is látszik a kiváló nyúlállományon.

A 2007-ben felújított vadászház

Kastély Attila vadászmeister kalauzol a területen, ahol valóban üde látvány a sok erdő-sáv, nádas és savanyúfüves folt, vízfekvéses laposok és a sokféle növénykultúra változatosága. Erdejük mindössze 800 hektárnyi, vízfelület a halastavakban – igen jó kacsázó helyek – 400 hektáron terülnek el, időnként a vadlibák is leszállnak rájuk, nem kis öröme a vadászoknak. Vadkárt eddig még nem kellett fizetniük, igaz, ahol jelzik, azonnal „rámozdulnak”, leseket tesznek ki a veszélyeztetett részekre, az éves szinten átlagosan 20 disznó többnyire így kerül terítékre, zömmel a terület szélein fordul elő beváltás. Az őzállomány minősége közepes, 300 grammos átlagos agancssúly jellemző a homokon, évente 3-4 érmes kerül terítékre az 50 bakból, sutavadat 70-et lőnek. Váltóvadként előfordul néhány szarvas is Császártöltés irányából, engedélyük van egy bikára és 3 tarvadra. A nyúlállomány nagyon erős, befogás ugyan jó 20 éve nincs, (akkor napi 200 is összejött), de a folyamatos vadászat – 4-600 db/év - ellenére sem észlelhető csökkenés. Igaz viszont, hogy minden területre évente csak egy alkalommal vadásznak, előtte mindig éjjeli lámpázással nézik meg

a tervezett területen a létszámot, s ha nincs elég, máshová mennek. Tavaly 500 darabra kaptak engedélyt, amelyet az idény közepén lecsökkentett a hatóság 300-ra, holott ezt ezen a területen semmi nem indokolta. Az utóbbi években megerősödött a korábban szinte kipusztult üregi nyúl állománya, éves

szinten több százat lőnek belőle, helyenként kártételük is észlelhető. Fácánból 2-2,5 ezret lőnek, ennek a döntő többsége helyben nevelt madár, vadfácánra csak januártól vadásznak a széleken, 3-400 esik évente. A sok vízfelületen mintegy 2000 vadkacsa él, ebből félezret hoznak a vadászok terítékre, míg libából 1-200 a zsákmány a tocsogókon és a táplálkozóterületeken. Az apróvad védelme érdekében mindhárom vadőr használ Larsen- és hattyúnyak csapdákat, minden ezer hektárra jut egy, így jól lefedik a területet. Az eredményességre jó példa, hogy míg 4 éve 320 szarkát fogtak, idén már csak 15-öt. Oldalajtós Larsenekkel évente 150 szürkevarjútól mentesítik a területet, 20-30 öreg és 80-100 kölyök róka megy bele a vasba, vagy esik el az éjszakai lámpázások során – amire a tagok közül egyre kevesebb jelentkezőt találni... Fogtak már sakált és néhány borzot is, de a szomszédoktól – főleg a Nemzeti Parktól – folyamatos az utánpótlás, hiába „takarítják ki” tavasszal a területet.

A 60 tag többsége környékbeli, felvételnél igyekeznek a helyi földtulajdonosokat előnyben részesíteni. Kalapos István elnök irányításával részt vesznek minden vadászati rendezvényen, idén ökörsütéssel készülnek a megyei vadásznapra. Évente 60 ezer forintos tagdíjat és 50 ezer forintnyi fácánnevelési hozzájárulást fizetnek (tagdíj formájában). Ezért aztán bőségesen jut mindenkinek vadászati lehetőség – a visszajáró bérvadász

A lóistállóból lekerített fácán-előnevelő és a frissen érkezett csibék

Minden öreg lest kicserélnek jó minőségű anyagból épített újakra – „20 év garancia”

csoportokon kívül is. Októberben már elkezdik a vadászatot (a meleg időben még csak 8-10 tag szokott menni), és február végéig minden hétvégén van fácánozás. Három hónapig csak a nevelő volierek környékén lövik az onnan elmenni nem akaró, de remekül repülő madarakat. Decemberig nincs vendég hívás, csak a tagok vadásznak, nem ritka az 5-6 darabos kompetencia fejenként. December elején aztán egy igazi nagy vadászatot rendeznek, amin 50-80 puska vesz részt, a nyúlkör előtt és után meleg étel (sátorban, szakácsok által készített friss disznótoros, sült malac, stb.), majd három csoportra válvá fácánozás. Az esti terítéken átlagosan 200 nyúlnak és 200 fácánnak adják meg a tiszteletet, majd közös vacsorával zárják a tagok és vendégeik által nagyon várt vadásznapot.

A 2011. évi nagy vadászat terítéke

A mezei környezetbe épített utónevelő

Ehhez az eredményhez azonban nagyon sok madár kell. Kastély Attila őstermelőként Akasztón nevel fácánt, évente mintegy 6000 darab naposcsibét vásárol Bugacról, melyeket lóistállója egyik felének egyedi módon történő előnevelővé alakított, a külső időjárástól teljesen függetlenített környezetben nevel fel hathetes korig. Az istállóhoz utónevelő és tároló volier kapcsolódik, a 6 hetes madarak egy részét – a közgyűlés döntése alapján 2-3000 darabot – saját vadásztársasága vásárolja meg tőle, a többi háló alatt tartva várja a többnyire környékbeli vevőket. Az utónevelést is ő irányítja, a társaságnak két, egyenként 1,25 hektáros utónevelő kertje van, amely felülről nyitott, 500 méternyi, oldalt földbe süllyesztett dróthálóval, 4 méter magas műanyagháloval és villanypásttorral van bekerítve. Ez a megoldás biztosítja a madár biztonságos helyét, ahonnan kirepül táplálkozni, de utána visszatér. Az elő- és utónevelés hatékonyságát bizonyítja, hogy előbbinél 5-6, utóbbinál 12 hetes korig mindössze 1-2 százalék az elhullás. Az egyik utónevelő egy 18 hektáros zárt erdőben (amely a tagok osztatlan közös tulajdona) van a vadászház közelében, a másik mezei környezetben, ami mellé egyhektárnyi vadászerdőt telepítettek. A 6 hetesen ide kerülő madarak fácántápot és napraforgó ocsút kapnak, a többi táplálékot maguk keresik meg. Szabadon ki tudnak repülni a kertből, de a tapasztalatok szerint nagyon kevés az elvándorlás, a közvetlen környéken marad-

Kastély Attila (51)

Gyerekkorától a lovak határozták meg az életét, 20 éves korától versenyszerűen távlovagolt, majd 2001-ben áttért az amerikai stílusú western-lovagra, amiben Európa-bajnokságot is nyert, 10 évig volt magyar bajnok. Saját lovas farmot alakított ki Akasztón, Mustang Lovas Klub néven, 2010-től itt neveli a fácánokat is. A lovaglás mellett vállalkozóként vendéglátóhelyeket üzemeltetett, itt került kapcsolatba vadászokkal, 2002-ben lett a Kossuth Vt. tagja, 2008 óta vadász-mestere.

nak – amihez a bűvőhelyet adó vadföld is jelentősen hozzájárul – így a visszavadászás eléri a 70 százalékot, egyaránt lövik a tyúkot és a kakast.

–somfalvi

Makaroni acélból

A régi vicc szerint a makarónit úgy készítik, hogy egy alkalmas méretű lyukat tésztával beburkolnak. A műszaki problémát sarkítva, a golyós puskacső gyártása is hasonló alapelveken nyugszik. A sok műveletből álló gyártás gondos végrehajtásakor dől el, hogy az adott fegyver majdan milyen szórásképet fog produkálni. A csőgyártás minden cég féltve őrzött titka, de Thorsten Mann úr, a Mauser igazgatója szerkesztőségünknek kivételes/en betekintést engedett a Titkok titkaiba.

A golyós cső huzagolásainak elkészítésére többféle eljárás lehetséges, a legpontosabb és legjobb szórást azok a csövek adják, amelyeknél minden egyes barázdát külön-külön, kézzel húznak be a csőbe. Az így készült csövekhez nagy szakmai tapasztalattal rendelkező szakemberek és – nem utolsó sorban az árak miatt – vastag bukszájú megrendelők szükségeltetnek.

A Mausernél a golyós csövek kovácsolási eljárással készülnek és az így készült csövek pontossága, tartóssága és nem utolsó sorban az ára mindenben megfelel a piaci igényeknek. A beérkező nyersanyagnak, ami jelen esetben méretre vágott köracél, először az összetételét ellenőrzik. („A bizalom jó, az ellenőrzés még jobb.” – V.I. Lenin.) Miután minden rendben találtatott, a központosságra ügyelve, a köracélba egy jóval a kívánt kaliber mérete feletti lyukat fúrnak. Ezután a furat geometriai tengelyét alapul véve, a köracélt a cső kiinduló méretére esztergálják. Ekkor

A készre kovácsolt cső és töltényűr

a nyers csőnek már tökéletesen központosnak kell lennie. A következő műveletben a cső teljes hosszában azonos belső átmérőjének és tükörsima felületének kialakítása hónolással történik. Ezt követi egy alapos purgálás és minden egyes darab szemrevételezéssel történő ellenőrzése.

Egy, a csőbe tévedő vigyázatlan légy a sima belső felületen orra bukna! Az ellenőrzés után a makarónigyártás alapelvének megfelelően, kovácsolással alakítják ki a cső belsejében a huzagolást, azaz a barázdákat és oromzatokat. A túlméretes belső átmérőjű, forgatott nyers csövet négy, sugárirányba mozgó „kalapáccsal” vagy inkább pofával percnként 1000 ütessel rákovácsolják a torkolattól a töl-

„Fehérkész” Mauser-csövek

tényűr felé haladó, a barázdákat a palástján kiemelkedésként kialakított tükérré, amely a cső belsejében kialakítja az adott kalibernek megfelelő optimális menetemelkedésű huzagolást. A kovácsolás okozta anyagtömörödés miatt a puskacső elnyeri végleges hosszát, egyharmaddal megnyúlik, és úgy néz ki, mint egy koloniál stílusban készült székkláb.

A kovácsolt csövek belső méreteit idomszerekkel ellenőrzik, majd valamennyi(!) cső furatát teljes hosszában endoszkóppal megvizsgálják. Végül a cső külső felületéről leesztergályozzák a „koloniál” mintát, köszörülik, majd homokszórással alakítják ki a manapság kedvelt matt felületét. Az úgynevezett fehérkész csövek a Mauser alagsorába vándorolnak, ahol az Ulmi Belövési Hivatal kihelyezett munkatársai a csöveket 130 százalékos túlnyomással belövik és utána ellenőrzik a cső és a töltényűr szabványos méreteit, valamint mérettartását. Ha a vizsgált cső sikerrel teljesítette a procedúrát, akkor a csőbe beütik az évszámot, a német sast, alatta az „N” betűvel – amely nitrobelövésre utal – és az Ulmi Belövési Hivatal szarvasagancsot ábrázoló bélyegét. Ezután következik a barnítás, amely egyben a korrózióvédelmet is szolgálja és a kész cső már kísértetiesen kezd hasonlítani a kirakataban látható Mauserok csöveihez.

Mindezt olvasva, így minden pofonegyszerűnek hangzik, de egy tökéletes Mauser-csőben 140 év munkakultúrája és puskamíves generációk tapasztalatai jelennek meg.

A hónolt csövek ellenőrzése

Sauer 90 Final Edition

Az „utolsó kiadás”

Az 1960-as végén, a Weatherby után, újabb tengerentúli érdeklődő kopogtatott Eckernfördeben, a J. P. Sauer & Sohn ajtaján. A westernfilmekből is jól ismert Colt képviselői az újításokra és merész kísérletekre mindig kapható Sauer-nél kerestek gyógyírt a forgó-toló zárdugattyús ismétlők minden vadász által ismert rákfenéjére. A zárdugattyú akadálytalan, súrlódásmentes mozgása köztudottan nagymértékben függ a tok és a zártest megmunkálásának gondosságától (sok egyéb mellett). A Sauer serény mérnökei három évvel később, a Sauer 80-as képében, az 1972-es IWA-n prezentálták a megoldást.

A Sauer 80-as ismétlőnél a fejlesztők egy a fegyvertechnikában már régóta ismert dugattyúzárás megoldáshoz nyúltak vissza: a támasztólemezekhez. Az ilyen zárás megoldású pisztollyal a Mauser a múlt század harmincas éveiben már kísérletezett, és hasonló támasztólemez zárral rendelkezett a Walther által 1941-től gyártott, a német frontkatonák között a szennyeződésekre igen érzékeny volta miatt mérsékelt népszerűségnek örvendő Gewehr 41 (W) félautomata puská. A Sauer 80-as (valamint később a 90-es és a 92-es) támasztólemez zárdugattyúféjén hiába keressük a megszokott reteszelő-szemölcsöket, a hüvelytalpat körülölelő fejen csak a megszokott kivonó karom és hüvelykivető található. A zártest zárt helyzetben való rögzítését a dugattyú végén közvetlenül a fogantyú előtt elhelyezett három mozgatható támasztólemez biztosítja. A zárdugattyú fogantyújának lenyomásával – azaz amint egy szokásos forgó-toló záras ismétlőnél a záraskor – a három támasztólemez kiemelkedik a hengeres zártest felületének síkjából, és megtámaszkodik a tok végén kimart három fészekben. A pontosan kimart fészkeknek és támasztólemezeknek köszönhetően, így tökéletesen zár a dugattyú. Ismétléskor szintén a megszokott módon a fogantyú felemelése visszahúzza a támasztólemezeket – vagy inkább a méretüknél fogva inkább lemezeket – a zártest síkjába, ekkor a dugattyú már szintén a megszokott módon hátrahúzza kidobja a hüvelyt, majd előretolva újabb töltényt tol a csőbe. Az ismétlés

során maga a zártest nem forog. A minőségi megmunkálásnak köszönhetően, a Sauer 80-as zárdugattyúja most már az eredeti elképzeléseknek megfelelően, ismétléskor „olajozottan” siklik a tokban. A sikerre ítélt puskából csúcsidőkben napi 50 darab készült az eckernfördei gyárban, szinte az összes létező kivitelben és kaliberben. Az átütő sikerre való tekintettel, a lüttichi Fabrique National is bevezette a saját FN-Sauer modelljét, amelyhez a J. P. Sauer & Sohn gyártotta a csövet, a tokot, a zárdugattyút, az elsütő szerkezetet és a tárat, valamint a puska összeszerelése is Eckernfördeben történt. A sikerből a svéd

A Sauer 90 zárdugattyúja terpesztett támasztólemezekkel

FFV fegyvergyár is kivette részét, amely a Carl Gustav Mod. 3000 típusjelzéssel forgalmazta a Sauer 80-as tokkal és zárdugattyúval felszerelt puskáit. Mivel nincs olyan, amit ne lehetne tovább javítani, 1981-ben jelentette meg a Sauer a 90-es változatot javított elsütéssel, és az afrikai nagyvadász puskákról ismert, a tusanyakon elhelyezett „szerecsenbiztosítóhoz” hasonlatos biztosítógombbal reteszelt biztosító tolokával.

A több évtizedes sikorsorozat ellenére, a Sauer 90/92-es 2009-ben eltűnt a fegyverkatalógusokból, a gyártás a meredeken növekvő költségek miatt gazdaságtalanná vált. Közben a J.P. Sauer & Sohn Kiel melletti, eckernfördei háza táján is történtek változások, a pisztolygyártó üzletág és a vadászpuskagyártás különvált. Új tulajdonosok léptek színre, vagy régiek léptek le a színről, és végül a puskagyártás a svájci-német határhoz közelebb, Isnybe költözött. Mindeközben a megmaradt Sauer 90-es alkatrészek több ládába gondosan elcsomagolva és elfeledve, Csipkerózsika-álmukat aludták az eckernfördei raktár egyik sarkában. Ezeket az alkatrészeket fedezte fel véletlenül az egyik puskaműves, majd a gondos számbavétel során kiderült, hogy pontosan 148 darab, különböző kaliberű Sauer 90-est lehet az alkatrészekből összeszerelni. Ez a 148 darabos széria képezi a „Final Edition-t”, azaz az Utolsó Kiadást, amelyet a névhez méltó módon készítettek el. A cső és a tok fényes, rozsdálló bevonatot kapott, míg a zárdugattyút az „állagmegóvás” érdekében aranszínűre titánitridálták. A hibátlanul megmunkált fémrészeket szép erezetű diófa tus egészíti ki, a fém-faillesztések tökéletesek.

A használt Sauer 90-es a németországi puskabörzék egyik sztárja, egy régebbi hibátlan példányért a reménybeli tulajdonosnak sok esetben az egykori új bolti árat kell az asztalra leszámolnia. Az Utolsó Kiadás ára 6000 eurótól indul, de ez jócskán nőhet kalibertől és az extráktól függően. Egy Sauer 90-es akár használt, akár új, igen értékálló befektetést jelent.

Megoldások
a golyós puszkák
szíjainak rögzítéséhez

Nem mindegy!

Azt tanította az Apám, hogy a mesterembert a szerzői és a műhelye minősítik. Ha tisztaság és rend van a műhelyben, ha jó és profi szerzőkkel dolgozik a mester, rábízhatjuk magunkat. A vadászatban – bármily furcsán is hangzik – nem a felszerelése minősíti a vadászt, itt mintha többet számítana a „patina”, a régies kinézés, ami azonban valamiféle eleganciát is jelent. A zsíros, viselt vadászkalap, az ütött-kopott távcső vagy spektív, a fényesre csiszolódott, barnítást veszítő fegyvercső vagy a megnyúlt puszkaszíj... mind-mind azt jelzi, hogy a viselője tapasztalt vadász, kijár neki a tisztelet.

Nem olyan régen ismerkedtem meg Madár Péterrel, a Vadvil Kft. és a Hubertus-Bőr Kft. gazdasági vezetőjével, aki finoman azt vetette a szememre, hogy a lap hasábjain keveset foglalkozunk a vadászfelszerelésekkel. Például? – kérdeztem vissza, mire rögtön rávágta, hogy a puszkaszíjakkal, tokokkal, hátizsákokkal, táskákkal... azokkal az „apró” felszerelésekkel, amelyek megkönnyítik vagy megnehezítik a vadászok dolgát.

Puszkaszíj? – eltemtem föl a szemöldökömet, az tartozéka a puszkának, olyan, amilyennel vásároltuk annak idején a puszkánkat. Aztán elkezdtem gondolkodni a puszkaszíjról, s miután Péter kapásból átadott tesztelésre 17 különböző puszkaszíjat, bevallom sokat változott a véleményem.

Mindenelőtt tisztázzuk, mi a puszkaszíj funkciója, mire használjuk, illetőleg mi mindenre lehet használni?

Rögvest kiderül, hogy eleve más a sörétes és más a golyós fegyverekhez illő puszkaszíj.

Apróvad-vadászatban, „üresjáratban” jó, ha a vállunkon vagy a hátunkon tudjuk vinni a sörétes puszkát, viszont szerencsés, ha a puszkaszíj

elég hosszú, hogy könnyen lekaphassuk és löni tudjunk. Közismertek a „fagombos” puszkaszíjak, a fagommbal lehet a szíj hosszúságát szabályozni, ami praktikus, főleg azok számára, akik lövéskor a puszkaszíjat nem szeretik hozzáfogni az előagyhoz.

Sokkal több funkciója van a puszkaszíjnak a golyós puszkánál, merthogy az autózást és a magaslest leszámítva, majdnem mindig a vállunkon tartja a puszkánkat. Nem mindegy a hossza, a szélessége, nem lehet rajta fénylő vagy koppanó alkatrész és nem mindegy, hogy sík terepen vagy a hegyek között, illetőleg hajtásban vagy utánkeresés során használjuk.

Szerintem a legfontosabb, hogy legyen „kellemes” a puszkánk szíja, szinte ne is tudjunk róla, hogy van. Ez azt jelenti, hogy ne csússzon le a vállunkról, akár csővel előre vagy csővel hátul hordjuk a puszkát. Az ujjnyi vastag szíj idővel kellemetlenül vág, az extra széles vállrész pedig eláll a vállunktól, beakad az ágak közötti bujkálásnál.

Ha választani kell, érdemes arra is figyelni, hogy a vállrész belső oldala ne csússzon, olyan anyagból legyen, ami nem okoz izzadást és sem száraz időben, sem esőben nem kezd el össze-vissza csúszkálni a vállunkon.

Szintén választási szempont lehet, hogy milyen hosszúságúra lehet beállítani, illetőleg, hogy szabályozható-e a hosszúsága. Ha rövid, nem tudjuk a hátunkon átvetni, ha hosszú, akkor lifeg-löfög az oldalunkon, nekicsapódik a magasles létrájának, úgy kell begyűrni a puszkatokba.

Persze, aki autóból szeret lövöldözni, annak teljesen mindegy a hosszúsága, a vállrész szélessége, a puszkaszíj anyaga, a rögzítése. Aki viszont – puszkával a vállán vagy a hátán - gyalogolt már több kilométert, törte a bozótot, akadt el az indákban a hajtásban, loholt a vércsapán igyekvő véreb után, annak egyáltalán nem mindegy, milyen puszkaszíjon használja a vadászfegyverét.

Gyakorlatilag 5 és 25 ezer forint között lehet puszkaszíjat vásárolni a vadászboltokban, de ne az ára, ne a márkája vagy az anyaga alapján döntsünk mellette vagy ellene. A lényeg a praktikumán, a gyakorlati használhatóságán van. Ezt érdemes szem előtt tartani, amikor puszkaszíjat vásárolunk.

-dor

A Browning csavaros megoldása, amit egy vékony szíjacskva biztosít és rácsúsztatva egy bőrtok

A német AKAH cég fejlesztése, az elcsavarással és széthúzással működő műanyag gomb, melyet a puska mindkét rögzítési pontján lehet alkalmazni. Megbízhatónak tűnik

A szíjrögzítő fémkarika bőrrel van bevonva, így nincs hangja a koccanásnak. Hagyományos, megbízható... és még jól is néz ki

Nem mindegy mivel bélelik a puskaszíj belső felét, a lényeg, hogy vizesen se csússzon

Az utóbbi évek divatja, hogy a puskaszíjra tölténytartót is varrnak. Praktikusnak tűnik

A csúszó farudacskával rövidíthető puskaszíj. Új korában kiválóan működik

Húsz éve használatban lévő gumibetétes, bőr borítású fémcsatos puskaszíj... a mai napig kifogástalan

Szerintünk „elrettentő” példa, amikor öt „bizgentyű” kerül a szélesített vállsíz és a puska közé. Van itt minden, fém, műanyag, bőr és heveder... Made in USA

A közösséget ápolni kell...

Alighanem az lesz a leghelyesebb, ha itt és most, már előljáróban megvalom, hogy tojásrántottánál összetettebb ételt még sohasem készítettem szakértői felügyelet nélkül. Sőt, számomra már a gáztűzhely főzőlángjának a begyújtása is szorongással járó kihívás. Illó szerénységgel állok hát a hatalmas, méteres átmérőjű serpenyő mellett, melyben finom sercegéssel vaddisznó-szeletek sokasága pirul. A pirítás a tulajdonképpeni sütés megelőző előkészítő műveletek utolsó mozzanata, mely által „összezárol” a hús, mintegy csapdába ejtve az ízeket...

Ma végre azúrkkék az ég, ragyog nap, felhabzó, hideg sörtől gyöngyöző pohárral a kézben örülünk egymásnak.. Baráti találkozóra jöttünk össze. A vaddisznó példás összefogás eredményeképpen, már tegnap este konyhakész állapotba került, ma, jókor reggel, aztán rövid idő alatt a hús szeletelésével is végeztek azok, akik ujjlevágás nélkül képesek bánni a késsel. De ezzel véget

is ért a sütés-főzés kollektív jellege. Pálffy László immár egyedül felügyeli a kapitális serpenyőt, megfontolt mozdulatokkal forgatva a forró zsírban piruló húsokat, melyek illata már belengi az udvart. Serpenyős vaddisznósült készül, vadász módra.

És immár túl is vagyunk a pirításon, ez már a sütés. Szép lassan, egymást követően jöhetnek a fűszerek. Só, bors, kakukkfű, kö-

mény, babérlevél, félbevágott vöröshagyma, fokhagyma... Közben folyik a zöldpaprika, a cikkekre vágott paradicsom és a gomba előkészítése, melyek által nem csupán a sült ízvilága, de a látványa is kiteljesedik majd. Mindeközben a vadhús „titkairól” beszélgetünk, merthogy Pálffy László a vadhús propagátorának vallja magát. A vadhús zsírban szegény, értékes vitaminokban, ásványi sókban ugyanakkor rendkívül gazdag. Fehérjetartalma magas, víztartalma alacsony, érvel, miközben fáradhatatlanul forgatja a mélyarany színűre sült szeleteket. Ám Magyarországon, ennek ellenére, alig több mint évi egy kiló az egy főre eső fogyasztás...

Mi most, mindenesetre, valamelyest javítunk majd ezen a mutatón! Merthogy az illatok és az ígéretek mellett a szakács hírneve is étvágyfokozó. Pálffy László a vadásznapi és vadász-gasztronómiai rendezvények rendszeres résztvevője és díjazottja, várpalotai otthonában közel annyi a fakannállal elnyert trófea (serleg, érem, oklevél és ajándéktárgy), mint ahány agancsra és agyarrá a puskája által tett szert. Mindkettőt megnézzük majd, biztat, de most még Berhidán van dolgunk, összegyűjtésünk színhelyén, ahonnan egyelőre kötéllel se lehetne elhúzni bennünket, merthogy az ínyesmesterünk már megkezdte a sültök átrakását

a serpenyőből a kínáló-tálakba. Hosszú asztal mellett ülünk, vállunk összeér, többen is vagyunk, akik most, itt találkoztunk először, ám az érzés, amely úrrá lesz rajtunk ebben a sajátos, illatdús térben, erről a tényről egyszerűen nem vesz tudomást. Barátok vagyunk, összetartozunk...

Rácsapunk a hússzeletekre, és közben persze hogy szó esik a terített asztal már-már spirituális erejéről, a közös étkezések közösségformáló szerepéről! Hiszek a közösen elfogyasztott ebéd vagy vacsora „problémamegoldó” képességében, nagyon is egyetérték hát Pálffy Lászlóval, aki (miközben látható elégedettséggel nyugtázza fogyasztásunk dinamizmusát), a minél gyakoribb baráti, társasági együttlétek mellett érvel. Az asztali örömeik oldják a feszültséget, jókedvre derítenek, mondja. Az asztal mellett ülve fesztelenebb a beszélgetés, indulatmentesebb a vita. A közös sütés, főzés és étkezés növeli a közösségek összetartó erejét...

Közösség... Túl az ebéd, Berhidáról a közeli Várpalota felé autózva, ennek a divatos, gyakran használt fogalomnak a mibenlétét próbáljuk körülírni. Közösség szerintem csak ott van, ahol az érdekazonosság mellett érzelmi kapcsolat is létrejön, és ahol léteznek és érvényesülnek is bizonyos együttélési és etikai normák. És ahol mindezeket túl önkorlátozásra is képesek és képesek az emberek. Beszélgetőtársam mindehhez azt teszi hozzá, hogy a közösséget meg kell dolgozni. Nem magától jön létre. És ha már van közösség, akkor azt folyamatosan ápolni kell...

Pálffy László 51 éves. Szakmájára nézve autószerelő, háromfős gépipari kisvállalkozása van. Az arisztokratikus írásmódú és hangzású családi név okán rákérdezek a felmenőire. Apja bányalaktos volt, mondja, nagyapja malomtulajdonos, ámbar a két világháború közötti nagy gazdasági válság idején tönkrement. De megbecsülték, teszi hozzá mosolyogva, mert a püspökségtől kolduslevelet kapott... Egy Svájcban élő családtag nem vette ily könnyedén a múltat.

Régi iratokból, oklevelekből összeállította a család történetét, melyet azután megküldött a rokonságnak. Kierőszakolom, hogy láthassam. Egy 1755. január 16-án kelt irat szerint Zala vármegye urainak, főpapjainak, mágnásainak és nemeseinek összessége a tudunkra adja, hogy „... ez a Pálffy család egyike azoknak az ősi, kétségbenvonhatatlan birtokos nemeseknek, akik az egész telekterületet, illetve a Milley községben lévő Pálffy-Szegh nemesi telket néhai Zsigmond császár és király adományából bírták...”

A gasztronómiai trófeák előtt állunk. A legnagyobb serleget Pálffy László kiemeli a többi közül. A Vadételek Országos Főzőversenyének vándordíja, melyet 2012-ben nyert el. És ha már az előbb címeiről, rangokról esett szó, van itt még valami, mondja. Egy mutatós tör, mely „A Bakony

vadásza” cím felségjele. A Veszprém megyei vadászkamara által alapított díjat és címet 2012-ben adták ki először, és a numero 1-es kitüntetett Pálffy László, a Berhida-Ősi Földtulajdonosi Vadászati Közösség tagja volt...

A vadásztársaság, melynek Pálffy László a tagja, 3800 hektáron gazdálkodik a Keleti-Bakony lábánál, a Sárrét északi szélén. A vízfolyásokban gazdag, dombvidéki jellegű táj fő vadja ma már a vaddisznó. A serlegek közelében agyarak sokasága. Vendéglátóm elárulja: eddig 198 vaddisznót ejtett el.

Az élményekről beszélgetünk, melyek „beleszólnak” az életünkbe. Az élmény alapja egy különleges történés, mely harást gyakorol az emberre, erős és maradandó érzelmeket vált ki, és amely – többnyire – tanulságokkal is jár. Pálffy László elgondolkodik ezen, majd azt mondja: legjelentősebb, vaddisznó-vadászathoz kötődő élménye a 2011 januárjában volt hajtással kapcsolatos, amikor is a „vízilabdás” Kemény Dénes kísérője volt, aki vendégként volt jelen, és aki tizenegy lövésből nyolc disznót ejtett el. De még ennél a nagyszerű teljesítménynél is többet mondott el róla az a magával ragadó, felszabadult öröm, amellyel a behavazott tájban zajló vadászat minden percét megélte...

A vadászat egyszerre és azonos súllyal szól a természetről, vadról és emberről. Pálffy László (miközben 153 darabból álló, vadász-motívumos korsógyűjteményét mutatja) felidézi néhai Hajdú Gyula emlékét, aki vadászélete kezdetén a mentora volt és mindmáig a példaképe. Együtt járták a Bakony erdeit. Már túl volt a vadászvizsgán, már puskája is volt, de közel egy évig csak kereső távcsővel engedte maga mellé ülni a lesre. Nézz, láss, hallgass, figyelj és tanulj! – mondta újra meg újra, mert az volt a meggyőződése, hogy a természet beszél, szól hozzánk, és a puskás emberből akkor lesz vadász, amikortól megérti, amit a hangok, zajok és illatok mondanak neki...

Körbejártuk a lakást, és immár újra a gasztronómiai trófeák gyűjteménye előtt állunk.

Pálffy László azt mondja: a szakács egy kicsit olyan, mint a zenész. Ismeri a kottát (azaz a receptet), tiszteletben is tartja, de a helytől, időtől, alkalomtól függően mindig hozzá is tesz valamit. Improvizál. Ha nem így lenne, minden zenemű azonos módon szólna, az előadó művésztől függetlenül, és minden étel is azonos ízű lenne. A jó étel, és általában minden siker titka a kreativitás. Tehát az a megnevezhetetlen valami, amit az ember saját magából tesz hozzá a rendelkezésére álló alapanyagokhoz. De hát ez az élet minden területén és minden tevékenységet illetően is így van... ♡

20 év után újra Dombóváron

Két évtizeden keresztül mindig más helyszínen tartották a Tolna megyei vadásznapot, idén azonban ismét Dombóvár adott otthont június 22-én a vadászok ünnepének. Szabó Lóránd, Dombóvár polgármestere hozzájárult ahhoz, hogy a tömegrendezvényekre majd' 40 éve nem használt városi parkot, a „Szigeterdőt” erre a napra birtokba vehessék a vadászok. Köszöntőt Kocsner Antal, a megyei vadászkamara és vadászszövetség elnöke mondott, majd az ünnepi megnyitóbeszédben Tóth Ferenc, a Tolna megyei Kormányhivatal kormány megbízottja, országgyűlési képviselő idézte Arany János „Rege a csodaszarvasról” című balladájának sorait. A Hubertus mise és az új vadászok avatása után a Baranya Vadászklub Együttes műsora zárta az ünnepi megnyitót. A rendezvényen több kitüntetést is átadtak:

- ♦ Magyar Vadászatért Érdemrend: **Bajor József**
- ♦ Gróf Nádasdy Ferenc Emléplakett: **Bátaapáti Egresmenti Vadásztársaság**
- ♦ Nimród Vadászérem: **Király Attila, Kovács Zoltán, Bognárné Sulyok Andrea és Czikk László**
- ♦ Hubertusz Kereszt arany fokozat: **László János, dr. Berta Attila, Árbogást Gyula és dr. Szijártó István**
- ♦ Hubertusz Kereszt ezüst fokozat: **Papp Nándor és Kuti Lajos**
- ♦ Hubertusz Kereszt bronz fokozat: **Vajda József, Bencze Lajos és Szombath János**

A nap folyamán a színpadon volt látható az Attalai ugróköteles csoport, a Dombóvári Fúvós zenekar és a Kaposulai Vízmű Nép-tánc Együttes műsora, majd „Jó ebédhez szól” az Attalai Asszonykör. Délután a nézők a Parus Divat Stúdió ruháiból láthattak bemutatót. Emellett rendeztek trófeakiállítást, agárfuttatást és Lóki György fősolymász is tartott bemutatót. A főzőversenyen 14 csapat indult, a győztes a Döbröközi Földtulajdonosi Közösség lett. **-som**

Börcsök Zoltán elnök a Kocsolai Földtulajdonosi Közösség élő reklámhordozóival

16

Forró hangulat...

Július 6-án, a Cserhát által övezett, világörökségi védelem alatt álló varázslatos palóc település, Hollókő adott otthont az immáron XXII. Nógrád megyei vadásznaphoz, amely második alkalommal egyben a polgárőrök ünnepi rendezvénye is volt, míg a horgászok most először csatlakoztak a nagyszabású eseményhez.

Szabó László, a megyei vadászkamara és a vadászszövetség elnöke után Szabó Csaba polgármester, országgyűlési képviselő köszön-

tötte a résztvevőket, majd Becsó Zsolt, a megyei közgyűlés elnöke szólt az egybegyűltekhez.

A színpad előtti nézőtéren helyet foglalóknak ezután sem kellett unatkozniuk: az újdonsült vadászok fogadalomtétele, a kitüntetések átadása, valamint a különféle zenés és táncos produkciók jócskán szolgáltattak nézni- és hallgatnivalót, volt solymász-, íjász- és kommandós bemutató, lézeres lövészet, trófea- és képzőművészeti kiállítás, a vállalkozó kedvűek pedig helikopterrel szállhattak a magasba. Este „Hubertus-party” zárta a napot a táncos lábú hölgyeknek és uraknak.

Koronglövő versenyt is szerveztek, amelyen csapatban a Nyugat-Cserhát Vadásztársaság szerezte meg az első helyet, míg egyéniben a szlovákiai Juraj Kelecsényi végzett az élen, Ferencz Gábor és Bozány Gábor előtt.

Kitüntetések, elismerések:

- ♦ A „Vadászkamara Aranyérme” kitüntetés: **Szabó László**
- ♦ Nimród Vadászérem: **Bocsó Gábor, Hegedűs Ferenc és Nagy László**
- ♦ Hubertusz Kereszt arany fokozat: **Alapi Ferenc**
- ♦ Hubertusz Kereszt bronz fokozat: **Serfőző Bertalan és Földi Pál**

Elek Erzsébet

for: Elek Brigitta

„Jövőre újra jövünk!”

Június 29-én, a Gerecse szívében elterülő, festői szépségű, erdővel körülvett területen, a Tarjáni Német Nemzetiségi Táborban tartotta éves vadásznapiját a Komárom-Esztergom megyei Vadászkamara. A színes programokat a hagyományos horgász- és lövészverseny, valamint a főzőverseny résztvevőinek munkálkodása indította. Lukáts Péter, a megyei Vadászkamara elnöke az érdekképviseltek munkájáról, az utóbbi idők törvényi változásairól beszélt, és hogy szeretnék továbbadni a jövő nemzedékeinek a hagyományok sorát, miként ezt szolgálják a vadász- és vadászkiűrtős táborok is. Megköszönte a szervezők munkáját, akik azon fáradoztak, hogy ez a nap megint egy jól sikerült, szép és magas színvonalú vadásznapi legyen. Így a vendégek ismét elmondhatják „Jövőre újra jövünk!”

A vadásznapi egyik fontos mozzanata – a Hubertus misén, az új vadászok fogadalomtételén, a Tatabányai Városi Fúvószenekar műsorán, a fegyverhajító versenyen, a Magyar Vérebegylet

Foto: Elek Szilvia

fajtabemutatóján vagy a Kanári Fitness hastánc bemutatón kívül – a kitüntetések átadása volt.

- ◆ Hubertus Kereszt arany fokozat: **posztumusz Okróczky Károly**
- ◆ Hubertus Kereszt ezüst fokozat: **Lukács Ferenc és Józsy Géza**
- ◆ Hubertus Kereszt bronz fokozat: **Máté Péter**

Foto: Faragó Zoltán

Gyermek vadásznapi

Szintén június 29-én adott otthont az Ipolyerdő Zrt. Balassagyarmat-nyírjesi fűvészterte és vadasparkja az első „Gyermek vadásznapi”, amelyet a VKE Nógrád megyei Diana Vadász hölgy Klubja szervezett. Egy vadismereti előadást követően csapatversenyeken vehettek részt a gyerekek, és egyebek mellett vadfelismerésben, dióhajításban, trófeakeresésben mérhették össze tudásukat és ügyességüket.

-bzs

Kisszékely példát mutatott

Június 15-én, a Hegyhát Vadásztársaság családi vadásznapiján fél kilenctől szállingóztak a vendégek a kisszékelyi strandra, ahol lángossal várták a látogatókat. Mire Soós József szignálja után Keresztes László, a vadásztársaság elnöke, Kisszékely polgármestere megnyitotta a családi vadásznapot, már megteltek a fák árnyékában felállított padok. A programot legalább annyira szabták a vendégekre, mint a vadászokra: bárki, aki elmúlt 16 éves, ingyen indulhatott a lég- és kispuskás, illetve a .22-es pisztolyos lövészversenyen. A lövészeti programokat a Tétény Promontor Polgári Lövész Egyletnek köszönhetette a közönség. A vadászok koronglövészetben is részt vehettek. Emellett mindenki íjászkozhatott, bírálhatott agancsot, műveltségi vetélkedőn vehetett részt. A vadászok közül a feladatokat Gódány Imre teljesítette a legjobban, és ezzel dámvadászatot nyert, a legeredményesebb lövőnek járó serleget Császár János vihette haza. A díjátadást követő estebéden mindenki jóllakhatott a szarvaspörköltből. A vadásznapi ezúttal – egy kis befektetésnek hála – nem csupán a

helyi egyesület vagy a térségbeli vadászok összefogása volt, hanem az egész környékről összehozta azokat, akik legalább egy kicsit is érdeklődnek a vadászat iránt.

Földvári Attila

A pillanat izgalma, amikor meglátjuk a vágyott vadat.

Biztonságos, pontos célzás, akár szürkületben is.

A pillanat, amiért dolgozunk.

/// VICTORY
ZEISS. ÚTTÖRŐ 1846. ÓTA.

VICTORY HT. A legélesebb képet adó optika a Carl Zeiss-től.

Forradalmi újítás a vadászati optikában: az új VICTORY HT család, mely a SCHOTT HT lencsék egyedi optikai képességeinek köszönhetően 95%-os vagy annál nagyobb fényáteresztő képességgel bír. VICTORY HT keresőtávcsövek: komfort-fókusz koncepció, ellenálló duplahidas felépítés. VICTORY HT céltávcsövek: a világ legfinomabb megvilágított irányzójelének és az ASV+ lövedékes és kiegyenlítőnek köszönhetően akár nagy távolságon is kiemelkedően pontosak. www.zeiss.com/sportsoptics

Nagykereskedelmi képviselő:
Blaser Magyarország Kft.
4031, Debrecen, István út 92.
tel: 52/793-312, 20/505 4241
blaser@blasermo.hu
www.blaser-hungary.hu

We make it visible.

Feldobtuk a labdát...

Miért is lenne a vadászoknak jó vagy rossz, ha a hivatásos vadászok munkáltatói nem a vadászatra jogosultak lennének, hanem az állam? Erre a kérdésre kaptunk válaszokat olvasóinktól – pro és kontra.

Legyen állami alkalmazott, vagy maradjon a vadgazdálkodó alkalmazottja a vadőr?

A mai helyzetet ismerjük, amikor a vadgazdálkodó a munkaadó. Ma a vadőr főbb munkái: területellenőrzés, vadetetés, vadászati létesítmények karbantartása, társasvadászatok szervezése és irányítása, vadásztatás, vadkárbejelentések intézése, szervezett vadkárrelhárítások koordinálása, vadföldművelés szervezése, a tagság vadászati tevékenységének segítése, utánkeresés, kártevőgyérítés, stb. Gyakorlatilag minden, amit a gazdálkodónak napi munkája során el kell végezni.

Valószínű, hogy állami alkalmazottként csak ezen munkák elvégzését, és kiemelten a tagok vadászati tevékenységét ellenőrizni. Szerintem ez csak úgy oldható meg, ha az ellenőrzést egy külön szervezet – nevezzük „vad-rendőrség”-nek – végezné, a napi vadgazdálkodási feladatokat pedig továbbra is a gazdálkodó egység által alkalmazott képzett szakember látná el. Kérdés, hogy szükségünk van-e még egy ellenőrző szervre? Szerintem nincs, mert a szabályszegők ellen elégséges a rendőrség is, csak a szankciókat kéne szigorítani. Ez lehet pl. az eseményben használt eszközök elkobzása, amire vannak külföldi példák. Összegezve, én a jelen módszert jónak tartom, de a vétkeseket sokkal szigorúbban büntetném, főleg szándékoság esetén. Nem beszélve arról, hogy az új szervezetet is a vadásztársadalomnak kéne eltartani.

Máhl Ferenc elnök, Újkúti vadásztársaság

Hová tartozzon a hivatásos vadász?

Régi és megoldatlan kérdésre keresünk választ. Véleményem szerint a hivatásos vadász alkalmazásának és státuszának kérdése sokkal mélyebb szakmai elemzést is igényel. Kezdeném onnan, hogy kormányzati szinten el kellene dönteni, hogy a vadgazdálkodás és a vadászat milyen szakmai, szervezeti keretek között történjen. Ma még keveredik a múlt rendszer vadászterületenkénti gazdálkodása a mai földtulajdonhoz kötött vadászati joggal.

Szerintem a vadgazdálkodás olyan szakmai tevékenység, amely nagy területek vadállományának dinamikáját, életfeltételeit figyelembe véve határoz meg gazdálkodási feladatokat. Ezzel szemben számolni kell a vadászterületek méreteinek csökkenése felé mutató igényekkel. Ha a jövőben a vadgazdálkodás meg akarja őrizni a szakmai tekintélyét, akkor ez elsősorban államilag alkalmazott szakem-

berek munkáján keresztül valósítható meg. Ez olyan szakmai feladat, amely csakis magas fokú szakmai felkészültség birtokában végezhető. Ebben a szakképzésnek is nagy a felelőssége. Méltónak kell lennie ahhoz az értékhez, amelyet a magyar vadállomány képvisel.

Más kérdés a vadászat. A vadászat a vadgazdálkodás eredményének hasznosítása. A vadásztársaságok nem lennének jogosultak tervezésre. Legtöbb esetben szakképzettség hiányában nincs is meg hozzá a kellő szakmai hozzáértésük.

Valójában a társaság területén a szakhatóság által tervezett és a területükre leosztott korú, ivarú, minőségű vadfaj lenne elejthető. Ezt a vadásztársaság a saját belső szabályai szerint szétoszthatja egymás között, értékesítheti, végez vadvédelmet, takarmányozást, de önös érdekei szerint nem változtathatja meg a vadászati hatóság beleegyezése nélkül.

A vadgazdálkodási tervezés során az adott vadászterületre eső állomány szakszerű hasznosítása, annak szakmai szempontból történő felügyelete és végrehajtása az állami foglalkoztatásban álló hivatásos vadász feladata lenne.

Ebből következik, hogy a hivatásos vadász nem a vadásztársaság alkalmazottja, nincs kitéve a vezetés és a tagság kénye-kedvének, hanem munkáját a mindenkori szakmai előírások szerint kell végeznie, felelősséggel tartozva az őt kinevező és ellenőrző vadgazdálkodási hatóságnak.

Röviden összefoglalva: a vadászati szakhatóság végezné a vadgazdálkodás, állomány szabályozás tervezését, a vadászatra jogosult pedig a sportvadászat keretében végezné a lelövést, az állományhasznosítást a hivatásos vadász tevékeny részvétele és felügyelete mellett.

Ilyen szigorúan szakmai alapokon nyugvó rendszer kialakítása lenne szükséges, aminek jól tudom, számos ellenzője akad, főleg azok között, akik kihasználói a zavaros körülményeknek. A mai felhígult vadásztársadalom láttán, a vadállomány védelmében minden jó érzésű vadászembernek arra kell törekednie, hogy a vadgazdálkodás szakmai presztízse ne a szavak szintjén, hanem a szakmai munka keretében emelkedjen.

Dr. Rónai Ferenc, a Roth Gyula Gyakorló Szakközépiskola igazgatója, vadgazdálkodási szakmérnök, az erdészeti és vadgazdálkodási középfokú szakképzés szaktanácsadója

DVD-k

VADÁSZSLAP PDF-archívum 2006-2012... 1500,-/db
VADÁSZSLAP PDF-archívum csomagban... 8000,-

Vadászat

A magyar erdő királya 3000,-
Blauemann Ödön: Agancsosok 2500,-
100 gimbika 2500,-
100 lövés vaddisznóra 1-2. 2500/db
100 őzbak 2500,-
Nagy bakok 2500,-
Őreg bakok 2500,-
Őzbak bíráló I-II..... 2500/db
Rendellenes, torz agancsú őzbakok 2500,-
Szarvaslesen 2500,-
Vadászévad 2006-2012. 2500/db
Vaddisznóhajtások akciójelenetei I-VI. 2500/db
Vad és vadászat 2500,-
Dámszarvasok földjén 3000,-
Fácánvadászatok a Csákok földjén 3000,-
Heltay I.: Amit a nagyvadról tudni illik..... 5550,-
Hidvégi Béla: A világ tetején 2500,-
Hegyi vadászatim..... 2900,-
Volt egy álom 2900,-
Ignác: A nagyvad egyéni és társas vadászata dupla. 5000,-
Élőhelygazd. és vadgazdálkodás dupla..... 5000,-
Namibia – Első találkozás 3800,-
Oroszországi vadászatok 3800,-
Őzhívástól a vaddisznóhajtásig dupla 5000,-
Szalonkától a vadlibáig dupla 5000,-
Szarvasbögés, vaddisznóhajtás 3800,-
Trófeák – Híres szemlék 3800,-
Vadászatok Dámszországban dupla 5000,-
Vaddisznóhajtástól vaddisznóhajtásig 3800,-
Világrekordok nyomában I-II. 3800,-
Sáfrány József: Az én Afrikám I-II 2100/db
Takács Viktor: A nagyvad találatjelzése 4900,-
A vaddisznó vadászata 1-2..... 4900/db
Egy vérből valók vagyunk I-II. 2890/db
Európa terítéken 4900,-
Őzhívás 4900,-
Vadász ABC 4900,-

Solymászat

Balogh István: Vértelen vadászat 4680,-
A solymászat Magyarországon 3000,-

Ijászat

Szabadi Attila: Robin Hood sehol..... 3130,-
Vadászat Magyarországon reflexíjjal 3130,-
Takács Viktor: A vadászíjász 1-2..... 4900/db

Kutya

Dénes Gábor: Tanuljunk kutyául 1350,-
Vérebvezetők nyomában dupla 6250,-

Művészet

A természet művészei 4500,-
Bárony István a lép és a pagony dalnoka 2700,-
Hidvégi Béla: A vadontól a múzeumig..... 2900,-

Zene CD-n

Concerto-Boldog: Vadászzena 3150,-
Magyar Vadászkiért Egyesület: Vadászüdv 3150,-
Muzsika Magyarországról..... 1700,-

KÖNYVEK

Klasszikus irodalom

Apponyi Henrik, gr.: Úti- és vadásznaplóm 6200,-
Avarffy Elek: Vadászkepek 2700,-
Hej! Vadászok! 3500,-
Bárony István: Az elveszett Paradicsom 2450,-
Árnyak az éjszakában 2500,-
Fekete vér 2000,-
Nyomról nyomra 2730,-
Fekete István: A magam erdeiben 950,-
Az első uhuzásom 2500,-
Az erdő ébredése 2400,-
Búcsúzás 2600,-
Ballagó idő 698,-
Bogáncs 1790,-
Egy szem kukorica 2400,-
Erdély 2200,-
Sárgaréz patkók 2400,-
Tíz szál gyertya 2500,-
Tojáshejdarabkák 2000,-
Útra kelünk 2500,-
Vadászok 2500,-

Zsellerek 2500,-
Just Ödön: Vadásznapló töredékek 3700,-
Kittenberger K.: Vadász- és gyűjtőúton..... 6100,-
Első elefántom 2600,-
K. Rhédy Zoltán: Veréből a szarvasbikáig 2700,-
Maderspach Viktor: Havasi vadászataim 2500,-
Medve! 2400,-
Oláhok véryomában a Fekete-tengerig 3490,-
Páreng, Reteyzát 2500,-
Makay Béla: Hegyen-völgyön 2900,-
N. Nozdrovicz Lajos: Vadászemlékeim 3200,-
Nadler Herbert: A Keleti- és Déli-Kárpátokban 2500,-
Reminczy Károly: Kassai vadászhistóriák 2700,-
Széchenyi Zsigmond: Ahogy elkezdődött 2699,-
Afrikai táborítések 2699,-
Alaszkában vadásztam 2238,-
Csui! 3499,-
Hergergő homok 2350,-
Két kecske 2499,-
Nahar 3499,-
Ünnepek 2999,-
Tanos Pál: Erdőzűgás 2900,-
Thurn-Rumbach I.: Erdélyi szarvasok és medvék..... 2500,-

Kortárs irodalom

Ambrózy Árpád: Nimród csillaga alatt..... 2400,-
Apatóczy István: Ettünk falombot..... 850,-
Andrássy János: A kandalló előtt 3900,-
Bán István: Harc az elemekkel 2200,-
Medve 3..... 4000,-
X-es 4000,-
Vízvározás 4000,-
Békés Sándor: A slapaj visszanez 2100,-
Elröppent évek 3680,-
Emlékekbe kapaszkodva 2900,-
Bornemisza Péter: Vadászszívvél 5400,-
Varázslatos vadászatok 3990,-
Bors Richárd: Avarpaplan 3700,-
Bozókai László: Remetekanak 4350,-
Trófeakatalógus 6000,-
Csiák Gyula, dr.: A pagony dalnoka 2100,-
Damaszkin Arzén: A maszaj fennsíkon 3900,-
Farkas Dénes: Nézd és lásd! 3200,-
Fácánnyí-Molnár: Fejet hajtunk 3500,-
Farkas Zoltán: Murphy horgászik 1970,-
Gál Sándor: Esték és hajnalok 1900,-
Gánti Tibor, prof., dr.: A természet kebelén 5240,-
Gyimesi György: Szerelmek Afrika 7500,-
Hankó László: A medvék országa 3000,-
Hidvégi Béla: Vadászművek birodalmában..... 3900,-
Sziklák peremén 4500,-
Hidvégi-Jánoska: Magyarok Ázsia vadászósvényein. 3900,-
Kemény J.: Medvekalandok a Kárpátokban. 2500,-
Kovács D.: A vívók apostola és a vadászat..... 3500,-
Márok Tamás: A képzelet vadászmezején 2700,-
Márton Imre dr.: A vadon hívó szava 3900,-
Oláh-Oláh: Hajnalok és alkonyok 2500,-
Palkovics Gy.: A zisten fölvitte a dolgomat. 2495,-
Kakpusztza 1995,-
Milliárdosok között 2495,-
Pintér N.: Vadászatok évszakraól évszakra 1980,-
Rakk T.: Göröngyös égi és földi utakon... 3000,-
Rettler L.: Üregi nyúlótló a medve vadászatáig 2499,-
Sánta Gábor: Az elfeledett Fekete István 2200,-
Sáry: Az elveszett erdőről és a megtalált időről 2500,-
Schmidt Egon: A vadászat mellékszereplői 2200,-
Schwartz Béla: Mister Kudu 2200,-
Jávorszavassá avatom 2000,-
Sterbetz István: Puskával a Nagypusztán 3000,-
Sütő András: Hargitai vadászkalandok 2500,-
Szálka Róbert: Topi 2280,-
Szász Imre: Basa 1900,-
Szerb Imre dr.: Együtt vadászni 1000,-
Tóth Sándor dr.: Nyitány a hírnévhez 3500,-
Szél alatt 3500,-
Ugray Tamás: Gavallérral a csúcsokon 3500,-
Vadászatok itthon, otthon és a csúcsokon. 3950,-
Vörös István, dr.: A teremítő tenyerén 2990,-
Zichy Kázmér gróf: A Guaso Nyiro mentén 4400,-
Zsigárcsik Gyula: Diana másként akarta 3200,-

Szakkönyv

Bakonyi Gábor: Állattan 6500,-
Bartha Dénes: Természetvédelmi növénytan. 5900,-
Békési-Csarnai: Házi pálinkafőzés 2900,-
Bicsérdy-Sugár: Vadbetegségek 3200,-
Binder Egon: Füstölés 2900,-
Czibulyás-Tóth: A japán fűrj és tenyésztése. 1650,-
Csányi Sándor: Vadbiológiai olvasókönyv. 4200,-

Draskovich Iván: Szarvasgazdálkodás 3900,-
Faragó S.: A vadállomány szabályozása 3900,-
Fehér Gy.: Állatpreparátumok készítése 4900,-
Gahm: Házi vágás, bontás, töltelékárú-készítés. 3500,-
Hespele-Krewer: Fialat vagy idős? 3200,-
Heltay I.: Amit a fegyverismereti vizsgán... 3100,-
Az állami vadászvizsga tesztkérdései 3100,-
Vadásziskola 8550,-
Heltay-Kabai: Hivatásos vadászok kézik. I-II. 12 500,-
Heltay-Rácz Fodor: Vadászszervezés, vadászetika 4600,-
Horváth L.: Halbiológia és haltenyésztés 5400,-
Juhász Lajos: Természetvédelmi állattan 4200,-
Kohár László: A solymászat kezdőknek 2900,-
Koloman Ferjentsik: Hatnyelvű vadászótár. 2400,-
Kovács Zs.: Farkasok a Kárpát-medencében 1800,-
Kozák L.: Természetvédelmi élőhelykezelés 5200,-
Lampeit, Franz: Méhészek könyve 3500,-
Samwald, Achim: Aszalás, szárítás 2900,-
Solymász E.: Évkönyvek 1999-2009 3000/db
Szabó Péter: Rókkák és terrieriek 3360,-
Szőljon a vadászkiért 1990,-
Szöllösi Antal: Nyílegyenesen (íjászat) 1800,-
Vadászetikett 1500,-
Vén Zoltán: A görényezés rejtelmeiről 2800,-

Fegyver

Kovács D.: Billenőcsővű golyós vadászfegyverek . 4800,-
Szajkó István: Sörétlövés 2200,-

Kutya

A szolgálati kutyák tenyésztése 2730,-
Bába Károly: A magyar vizsla 1085,-
Bíró Andor: Kutyaképzők kézikönyve 2800,-
Félix Endre: Kezdő vizslás kézikönyve 2000,-
A vadász és viszlája 2000,-
Horváth Z.: A kutya és a macska betegségei. 3900,-
Király Klára: Jagdterrier 1490,-
Monostori Károly: Ebtényésztés 2980,-
Nickl, Andreas: Kutyáink tanítása és nevelése 1990,-
Varga-Nagy: A legnépszerűbb terrieriek 1390,-

Természetudomány

Alexai Zoltán: Évszakok 3980,-
A vadvilág atlasza 6500,-
Hatózóó kézikönyvek: Emlősök 2800,-
Hecker, Frank: Az erdő állatai és növényei 2680,-
Mara-Sepsi: Farkasaink 2500,-
Nagy László: Vadászgörények a családban 2998,-

Gombák

Caluccio, Antonio: Gombák könyve 5500,-
Gerhardt, Ewald: Gombagyűjtés okosan 2499,-
Gombászok kézikönyve 5999,-
Montagh: Gombák 2680,-
Oetker: Gombák 1890,-
Rimóczi Imre dr.: Gombaválogató 1-9..... 2890/db
Magyarország leggyakoribb gombái 2500,-
Spotter: Gombák 600,-
Szili István: Gombatermesztők könyve 4900,-
Vasas-Locsmándi: Gyakoribb gombáink 2800,-

Madár

Burger: Madarak képes enciklopédiája 5990,-
Hume, Rob: Madárlesen 5900,-
Juhász Lajos: Kertek, parkok madarai 2500,-
Lederer, Roger: Csodálatos madarak 2990,-
Milyen madár ez? 1490,-
Mullarney-Svensson: Madárhatózó 8900,-
Schmidt-Bécsy: Tavasztól tavaszig 2500,-
Varga Zoltán: Ők élnek Pannóniában 4990,-

Gyerekeknek

Az erdő állatai (kirakós) 2499,-
Fekete István: Vuk 1790,-
Schmidt Egon: A baromfiudvar lakói 1300,-
Születésnap az állatkertben 1300,-

**Webáruházunk teljes kínálata
a www.vadaszkoznyv.hu honlapon található!**

Valamennyi árucikk megrendelhető:

Vadászlap Kft.

1031 Budapest, Rozália u. 59/a.

Telefon: +36-70/702-5000,

Tel./fax: +36-1/242-0042

e-mail: megrendeles@vadaszkoznyv.hu

Megrendelését

postai utánvétellel szállítjuk.

Palkovics György: Arcok, életek, történetek**2495 Ft**

Karizmatikus, mondhatni emblemikus emberekről szóló nagyportrék gyűjteménye ez a könyv a szerző sajátos, vérbő és humorral átszótt stílusában, amelynek alapja a személyes ismeretség, nem egy esetben a barátság. Az írások néhai szereplői – bár az élet különböző területein tevékenykedtek – mindannyian nyomot hagytak maguk után életvitelük példájával, nem ritkán extrém személyiségükkel. Köztük – természetesen – jó néhány vadász portréja rajzolódik ki, olyanoké, akikre a zöldruhások nagy része ma is tisztelettel és szeretettel emlékezik, akkor is, ha csak hallott róla. Néhány név a fejezetcímekből: Bertóti István, Bay Béla, Brodák József, Fülöp András, Pálos László. Az arcok és az életek mellett a történetek mély emberi tartalmakat hordoznak, vagy éppen szókimondóan kacagtatóak.

-som ★★★★★

Józsa Fábrián: Umzingeli... – Az álmodó vadász**2900 Ft**

Afrikai vadászmesze – nem a szó átvitt, hanem valódi értelmében, egy kezdetben ügyetlen fiatal zulu csetlés-botlásairól, majd későbbi magára találásáról. A bájosan felépített, kicsit naiv történet beillik egy ifjúsági kalandregénynek, azonban a korrekt, az ottani néprajzi és környezeti viszonyokat jól visszaadó keretbe ágyazott írói fantázia a felnőttek (vadászok) számára is kellemes, üde kikapcsolódást jelent, míg a gyerekek, fiatalok számára megfontolandó életvezetési tanácsokat is rejt olvasmányos stílusban. „Az ember nem azért születik, hogy csak úgy éljen a világban. Az embernek feladatai vannak, amelyeket el kell végeznie, mert tartozik velük a családjának és a faluközösségnek. A sok dologtalan, henyélő férfival közösségünk életképtelenné válna” - mondja a törzsfőnök – és ezt nem csak a főhősnek érdemes megfogadnia...

S. E. ★★★★★☆

Gróf Zichy Géza: A Leányvári Boszorkány**4200 Ft**

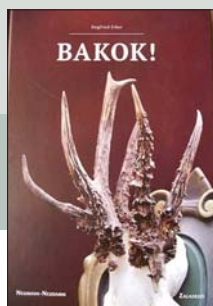
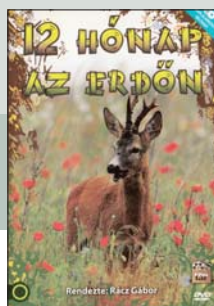
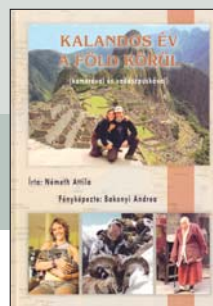
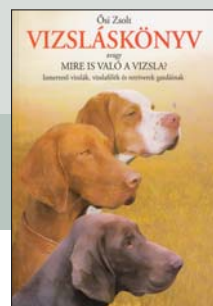
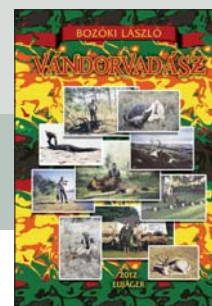
1881 után ismét szemet gyönyörködtető, eredeti klasszicista külsővel, azonos méretben, vászonkötésben jelentette meg a kiadó gróf Zichy Géza klasszikus alapművét, amely a selmebányai Rössl Borbála, avagy ismertebb nevén „A Leányvári Boszorkány” legendáját dolgozza fel. A történetet aláfestő, részletgazdag grafikák az akkori kor közismert illusztrátorának, Zichy Mihálynak a munkái. A 180 oldal terjedelmű kiadványt kiegészítették a szerkesztő jegyzeteivel. A könyv két formában kapható: limitált számban (200 sorszámozott példány) kék színű díszkiadásként, valamint a képen is látható „normál” kiadásban, vörös színnel. A kétféle külső az eredeti mű megjelenését tükrözi. Borsos ára ellenére nem csak selmecieknek ajánlott beszerezni, hanem mindenkinek, aki kedveli az érdekességeket!

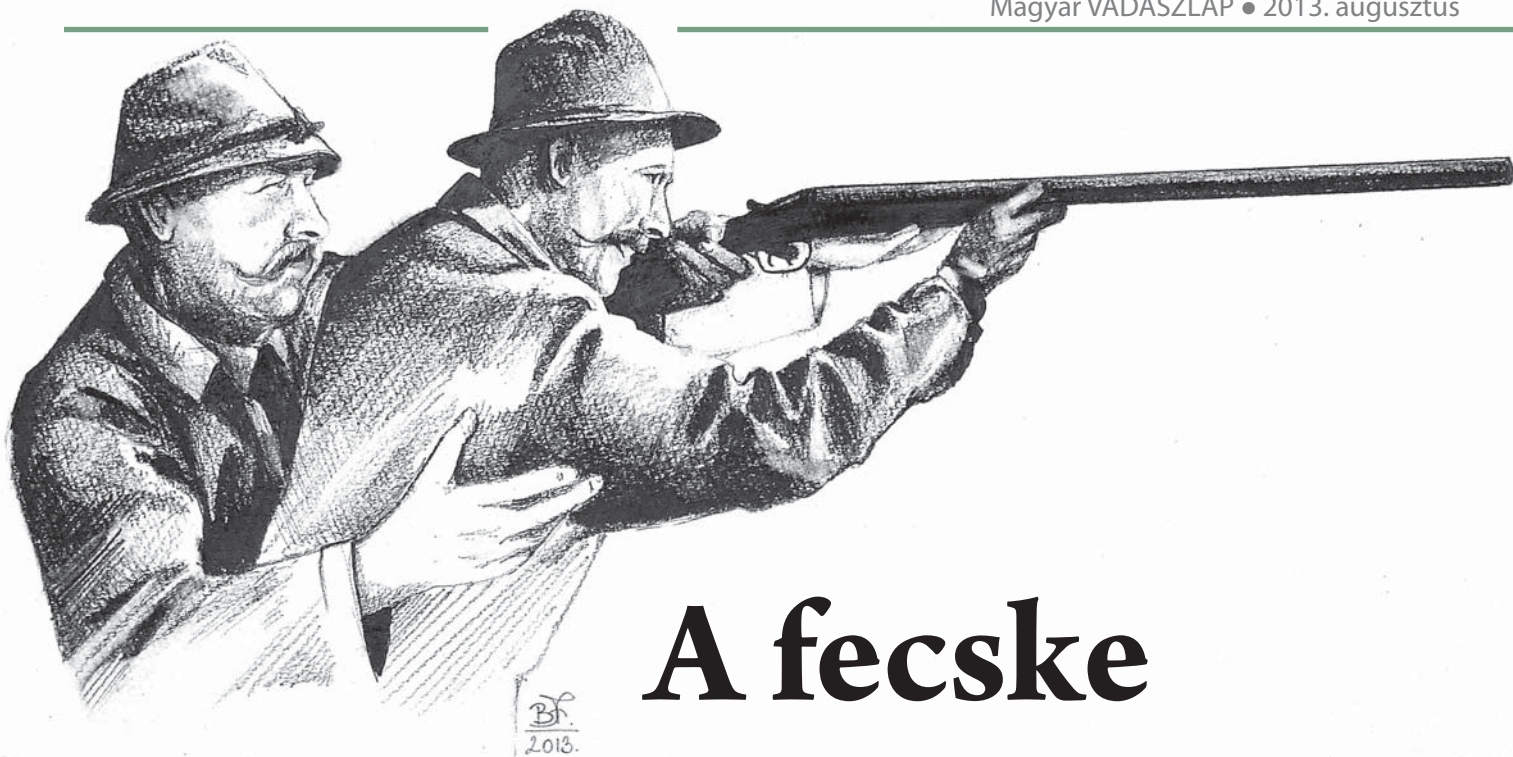
KoMa ★★★★★

Kahler Frigyes: Hangokból szőtt csend II.**2200 Ft**

Egy öreg vadász emlékei – ígéri az alcím, és ténylegesen azokról, illetve elsősorban a családtagokkal együtt átélt, átlagos, vagy izgalmas vadászatokról olvashatunk leírásokat, helyel-közzel kiegészítve egy kis természetfestő hangulattal. A szerző a manapság tipikusnak mondható, kényelmes sportvadászi „vadászutat” követte. A leírt vadászatok zöme lesvadászat szórón, meghívásra vagy fizetős formában, társas apróvadász szűk baráti, családi körben, nem túlságosan nagy fizikai és anyagi megerőltetést vállalva. Szól a vadászékszerekről, a vadászbálokról, ami egyik kedvelt formája a vadásztalálkozásoknak, barátkozásnak, s igen gyakran emlegetődik fel a vadászat másik nagy vonzereje: a konyhában „realizált” teríték. A könyv végén a saját receptek gyűjteménye található „családi-vadász” fotóalbummal kiegészítve.

SE ★★★★★☆

Siegfried Erker: Bakok **5000,-**12 hónap az erdőn DVD **1980,-**Németh Attila-Bakonyi Andrea: Kalandos év a Föld körül **4500,-**Ósi Zsolt: Vizsláskönyv **2940,-**Bozóki László: Vándorvadász **5200,-**Blaumann Ödön: Szarvasleseny DVD **2500,-**

A fecske

Gárdonyi Géza

Egy augusztusi napon vadászni mentem Bársony Istvánnal. Emlékezetes napom ez nekem, életemben először fogtam puskát a kezembe és ő volt rá a tanítóm. Nem ismerek jobb vadászt nálánál: megcselekszi ő mindazt, amit a világnak híres lövői: futó kocsin vagy vágató lovon ülve lelövi a repülő madarat; kilövi a földobott pénzből a császár képét, a szilvából a magot; csak éppen hogy a testvére fejéről nem lő almát, mert ez már nem is úri embernek való ügyeskedés.

Valami pusztára mentünk: Fülöpszállásig vasúton, onnan meg jó darabig kocsin. Délben érkezünk oda, s mindjárt délután megkezdődött az én oktatásom.

Hogy az egyik puskánk kinyithatatlanná vált, egy asztalosmestertől kaptam ott kölcsönbe arra a félnapra. Ez olyan Alvinczy-féle puska volt: otromba, nehéz alkotású szerszám, az ember nem tudhatta, hogy mikor sül el elül, mikor hátul, s minden lövéskor eleven lólabrává változott.

De tanulni jó.

Ezen a puskán magyarázta el az én mesterem, hogy hogyan fogjak, hogyan célozzak, hogyan találjak. Azután fölrajzolt a csűr falára egy kinyújtott nyakú ludat, és valami negyven lépésről rája igazított.

Hát nem dicsekvésképpen mondom: a lúdba minden sörétem belement. És ennek mind a ketten örültünk.

Nem írom le, hányszor lőttem, hányszor találtam. Ha a vadászkirályok érdemcsillagokat osztogathatnának, Bársony teleaggatta volna aznap a mellemet. Hogy azonban mindig és mindent eltalált a vén rozsdás vasfurkó, az a gyanú támadt bennem, hogy a mester csupa jóindulatból telerakatta a tokokat söréttel. Ez kissé lelohasztotta a büszkeségemet.

A nádas felé lépdegéltünk egy keskeny kaszálón keresztül. A magasban egynéhány fecske cikázott ide-oda. Amint rájuk pillantok, egyben föl is kapom a puskámat. Ha nem találok, akkor jó lövőnek tarthatom magamat; ha találok, biztos, hogy több a sörét, mint kellene.

Célba kapom az egyik fecskét, és rálövök. A fecske forogva hull le a magasból. Hátha véletlenül találtam el? Nézzük még egyszer...

A másik fecske is lehull, mint a kő.

- Mester, – mondom ekkor csöndes bosszúsággal, – nincs ebben a puskában több sörét, mint kellene?

- Nincs, – feleli Bársony csodálkozva, – ez a rendes töltés.

- Nem cserélnél velem egynéhány patronot?

- Szívesen. Mennyi kell?

- Vagy hat.

Az egyik fecske a lábam elé hullott. Ott maradt a hátán fekve, élettelenül elnyaklódva, véresen.

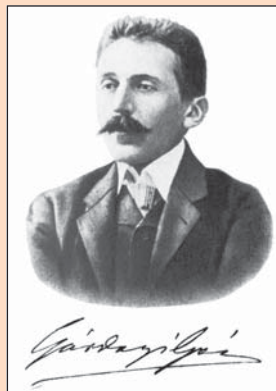
- Mit sajnálsz, – mondotta Bársony, a patronokat előszedve.

– Fájdalmat nem okoztál neki. Vesztetni se vesztett semmit, mert nem érzi azt, hogy vesztesége van.

- Különben, – így folytatta, a tocsogós fűben a ladik felé lépkedve, – erről látszik, hogy kocavadász vagy.

Beültünk a ladikba, aztán tovább vadásztunk, sötétedésig.

Egy földművelő-családnál volt a szállásunk. Jó, tiszta száraz szobában helyeztek el bennünket. Hogy a tanya körül csépeltek, a szoba is gabonaszagú volt. De ez jó, éltető illat. Szerettem.

Gárdonyi emlékévé

Magyarország legnépszerűbb regénye, az „Egri csillagok” szerzője, Gárdonyi Géza (1863-1922) író, költő, publicista és drámaíró születésének másfél évszázados évfordulója tiszteletére, az idei évet Gárdonyi emlékévének nyilvánították. Az év során az ország számos helyén rendeznek ünnepeket, emlékesteket. A töretlen népszerűségű

Az asszony ízletes vacsorát készített az egyik vadkacsából. Borunk is volt. A jó levegő, a jó vacsora, a békazengéssel telt puszta éj boldogokká tett bennünket. Dicsértük egymást. Ő engem született vadásznak mondott, én meg a hegedülését dicsértem, mert nem is hegedül olyan szépen Jakobi se!

Úgy éjfél táján aztán aludni tértünk. Bársony csakhamar elszenderedett. A hold besütött az ablakon.

Egy darabig kiméláztam a világos, csillagos éjszakába. Azután én is lehunytam a szememet.

De nem tudtam aludni. Arra a két fecskére gondoltam, arra a két meglőtt kis madárra. Az egyik tán hím fecske volt és ennek az özvegye most maga ül az ágon. Alszik-e? Tud-e aludni ezen az éjszakán? A másik tán asszonyka volt. Ennek talán kicsinyei is maradtak. Hogy várják majd reggel a mamát! Hogyan kukucskálnak ki mind a fészeklyukon és forgatják a fejüket – mindenfelé. De ez csak két halott. Ki tudja, hányat sebeztem még meg, s hogy micsoda gyászos riadalom volt ez a nap az itteni fecske-társaságban!

Mert ezeket a madarakat itt a pusztán soha nem bántja senki. Talán ősidők óta él itt ez az egynéhány fecskecs család; itt élnek nemzedékről nemzedékre. Ebből a nagy kerek világból ők ezt a kis csendes tanyát szeretik legjobban; ezt az egynéhány kis parasztházat, ezt a három öreg nyárfát, ezt a hosszúkás kis nádast a tanya mellett.

A tél elűzi őket innen messze Afrikába, Afrika belsejébe, Afrika déli részébe, de nekik az a föld ott idegen ország. Nem házasodnak, és nem raknak fészket ottan. A pálmákon, banánokon ülve, erről a kis tanyáról csicseregnek, erről álmodoznak.

Az ő hazagondolásuk, hazavágyódásuk egy és ugyanaz, ami az innen elkerült katonafutó, aki a bosnyák kaszárnya ablakába kikönyökölve, búsan nézi az északra húzó felhőket. Ő is a három nyárfás kis fehér tanyára gondol, a fecske is. A hazaábrándozó fecske ugyanazokat az arcokat és alakokat látja maga előtt, mint a katonafutó. Ismeri a fecske a család minden tagját, kutyáját, tehenét, minden egyes aprómarháját. A nyárfa ágacskáján hímábrándozva gyakran elnézi, hogyan síkál, vasal a kövér kis parasztház a tornácon, s hogyan csépel az ősz pörgebajuszú gazda a szérűn a fiaival. Ismeri a veszekedő vörös tyúkot, és csodálja is talán néha, hogy még a kakassal is összetűz; ismeri az örökön lusta álnok vén macskát; a buta nagy hízó disznót, amelynek bőrszija van a derekán, és ott zabál egész nap a nyárfa tövében, mert odaköztették.

Az ő hazagondolásuk, hazavágyódásuk egy és ugyanaz, ami az innen elkerült katonafutó, aki a bosnyák kaszárnya ablakába kikönyökölve, búsan nézi az északra húzó felhőket. Ő is a három nyárfás kis fehér tanyára gondol, a fecske is. A hazaábrándozó fecske ugyanazokat az arcokat és alakokat látja maga előtt, mint a katonafutó. Ismeri a fecske a család minden tagját, kutyáját, tehenét, minden egyes aprómarháját. A nyárfa ágacskáján hímábrándozva gyakran elnézi, hogyan síkál, vasal a kövér kis parasztház a tornácon, s hogyan csépel az ősz pörgebajuszú gazda a szérűn a fiaival. Ismeri a veszekedő vörös tyúkot, és csodálja is talán néha, hogy még a kakassal is összetűz; ismeri az örökön lusta álnok vén macskát; a buta nagy hízó disznót, amelynek bőrszija van a derekán, és ott zabál egész nap a nyárfa tövében, mert odaköztették.

Gárdonyi rendkívül sokoldalú és gazdag életműve egyfajta átmenetet képez a 19. század romantikus, anekdotázó történetmesélése és a 20. századdal megszülető „Nyugat” nemzedék szecessziós-naturalista-szimbolista stílusa között. Szoktuk volt mondani, hogy szinte mindennek akad vadászati vonatkozása. Nos, bármennyire hihetetlennek tűnik, az egyik legnépszerűbb szépírónk is megemlékezett kora társadalmi életének közkedvelt időtöltéséről, a vadászatról. A visszahúzódo természetű, „magának való” és zárkózott Gárdonyi szoros barátságot ápolt kora nagynevű vadászírójával, Bársony Istvánnal. A „Fecske” című történet ennek a személyesen átél kalandnak állít emléket.

-by

Ismeri bizonyára annak a tájnak minden fáját, jobban, mint az idevaló emberek, és örül a virágnak, amely itt ki szokott bújni a földből, meg a vízből. Le is száll néha az ökölnyi nagy, fehér, tavi rózsára, és nézegeti magát a víztükörben. Bizonyos, hogy mindezt elemlegetik az ő fecskenyelvükön ott a messzeségben a tél folyamán és felszemmel föl-fölpillantanak az égre: megyen-e már a tavasz észak felé?

Micsoda boldog nap lehet az, amelyen ismét egybesereglik a sok ezer magyar fecske! Ahogy ősszel itt nálunk sokadoztak a templom födelén, ott is így sokadoznak, rajzanak egykor megint valami nagy banánfa körül, vagy valami magas sziklán, amely nekik évről-évre induló-állomásuk.

Vajon azt tanítják-e még most is az iskolában, hogy vakeró mozgatja az állatot minden cselekedetében? S ha azt tanítják még most is, hogyan magyarázzák meg azt, hogy az ösztön mindig egy bizonyos napon, bizonyos helyen és órában gyűjti össze őket, és hogy ott az a lázas csivikelés, ide-oda röpdösés mind értelmetlen gépi cselekedet? Én, aki immáron elfelejtettem mindazt, amit az iskolában az Isten földi országáról tanítottak, azt gondolom, sőt bizonyosnak tartom, hogy azok a madarak épp úgy tanácskoznak, mint mi emberek. Talán az időjárást vitatják, talán vezéreket választanak, talán a nagy menet elrendezését vitatják meg, vagy mindezt egyre-másra. Ilyenkor bizonyára azt is elkerdezik egymástól (persze az asszonyok), ki hová való? hány gyereke volt? és hogy milyen emberek között lakik?

Aztán egyszer csak valami jelet ad a fővezér – micsoda jelet, nem tudom – de jelet ad, mert ím egyszerre fölburran az ezernyi ezer magyar fecske, és megindul lázas örömtől dobogó szívvel – hazafelé.

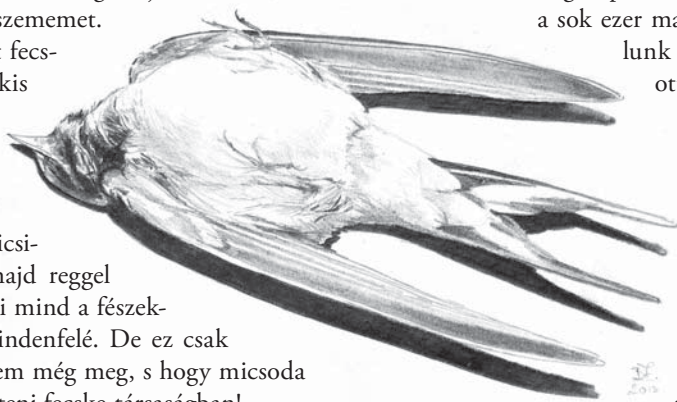
Jön a felhők világútján a tömérdek, feketéllő madárkaraván. Jönnek szállton szállva az afrikai országokon által, s íme, itt a tenger, amely az ő szemük előtt is egybeolvad a messzeségben az éggel. Vajon az ösztön mondja-e meg nekik, mi van azon túl, vagy az öreg fecskék emlékezete?

Mi a neve, ha nem hazaszeretet annak a hatalmas erőnek, amely minden tavasszal összegyűjti és nekiindítja százazrével őket annak a kéklő szürkéségnek, amelynek az alja mérhetetlen víz, a magasa meg mérhetetlen ég és sem annak, ami lenn van, sem annak, ami fönn van, határát nem látja a szem.

Jaj nekik, ha itt szembe találkoznak valamelyik világjáró viharral! Lent a háborgó tenger. Fönt a felhőket szaggató vihar. Sok fecske nem látja többé a Duna, Tisza táját, a három hegységet, fehér házainkat, virágos tavaszunkat.

De ha nem hiába kívántak szerencsés utazást maguknak, akkor vidám lehet az ő útjuk, ha fáradtságos is. Akkor az egész úton bizonyára arról beszélgetnek, hogy mi változás lehet az ő szülőföldjükön? Megvan-e még a fészek? Ott lesz-e az öreg vöröslábú golya az idén is? Él-e még a kövér parasztház, az ősz gazda, a futkosó gyerekek, a vörös tyúk és a szíjjal átövezett hízó?

Hiszem, hogy amint átröpültek a csizma alakú ország hoszszán, fölcsvikél valamennyi fecske, amint a Száva ezüstkígyószerű

vonlát meglátja. Itthon vagyunk! A mi hazánk! Most már mindjárt itt a Dráva, azután meg a Balaton!

Most már nem pihennek többé. Óh, hogy is pihennének, mikor már közel van ki-ki az ő szülőföldjéhez.

A főkaravántól itt is, ott is elválík egy-egy kis csoport. Oszlodoznak. Apró csapatokban válnak el egymástól. A zalai, a baranyai, somogyi fecskék jutnak haza leghamarabb.

- Isten veletek, – mondják bizonyára, – viszontlátásra az ősszel!

És mindegyik kis csoport repeső szívvel tart a maga faluja, pusztája, városa felé.

A Balaton-vidéki fecskék talán már délután vagy este megérkeznek. A följobb menők majd csak éjjel, mikor már a hold világít nekik, s az emberek álomra csöndesedtek.

A kis utasokat nem várja senki. De azért ők boldogan csicseregik körül a fészüket, s legott le is ülnek a fészekhez legközelebb odahajló fagallyra és fáradt kis testük álomba merül.

Az a kis sárfészek, az nekik mindenük!

A gazdag embernek a kincsén az esze, a szegény embernek a kunyhóján; a fecskének a maga kis fészékén, amely nekünk semmiség, de neki kincse, háza, minden vagyunkája.

Milyen szorgalom, mennyi gond és mennyi gondolat van egy ilyen kis fészék megépítésében! Éppen, mint mikor mi építünk magunknak. Csakhogy nekünk gerendák, meg kövek kellene. Nekik sár meg szalmaszál, meg itt-ott szőrszálak, amik fecske-szempontról szintolyan értékesek, mert ezek erősítik az épületet. Reggeltől estig dolgozik a kis madárférj az ő szerelmes asszonyával. Csivegnek-csevegnek. Bizonyos, hogy mindig az építésről folyik a beszédük. Néha azt is mondják:

- Fáradt vagyok.

És a másik azt feleli rá:

- Pihenj egyet, lelkem.

De a kis fecske nem pihen.

Csak napszállat után gondolnak arra, mikor már a sötétség, meg a harmat elborítja a földet. A két kis madár akkor egymás mellé ül a nyárfa-gallyra és nyugosznak, alusznak, mint bent a házban az emberek.

Mikor fölbredtem, Bársony akkor csatolta föl a vadásztarisznyát.
- Nem akartalak fölkelteni, – mondotta a tükör elé állva. – Olyan jóízűn aludtál. Jössz velem?

- Talán később. Rosszul aludtam. Azt hiszem, lázam volt.

- Izomláz – mondotta Bársony, a bajuszát gondosan fölkarikázva – minden vadász megkapja az első kirándulása után.

Azzal fölillesztette a pörge zöld vadászkalapot, és csettintett a kutyájának.

Néhány perc múlva ott láttam délceg, nagy, erős alakját a kukoricás földek lejtőjén, amint lassú lépésekben a kutyáját követve, várta csőre a foglyokat.

Kibandukoltam a ház tornáczára. A reggeli nap odasütött. És ez a meleg fény jól esett nekem. Fürödtem benne. Éreztem, hogy átjárnak a sugarak, és hogy ez éltető orvosság.

Amint oldalt pillantok, látom, hogy alig egy arasznyira tőlem, az oszlop párkányán két kis fecske ül.

A fejem mozdulatára elröppen az egyik. A másik ott marad. A nyaka behúzva. S néz mozdulatlanul maga elé.

- Milyen szelíd, – gondoltam, – még ilyen szelíd fecskét nem is láttam.

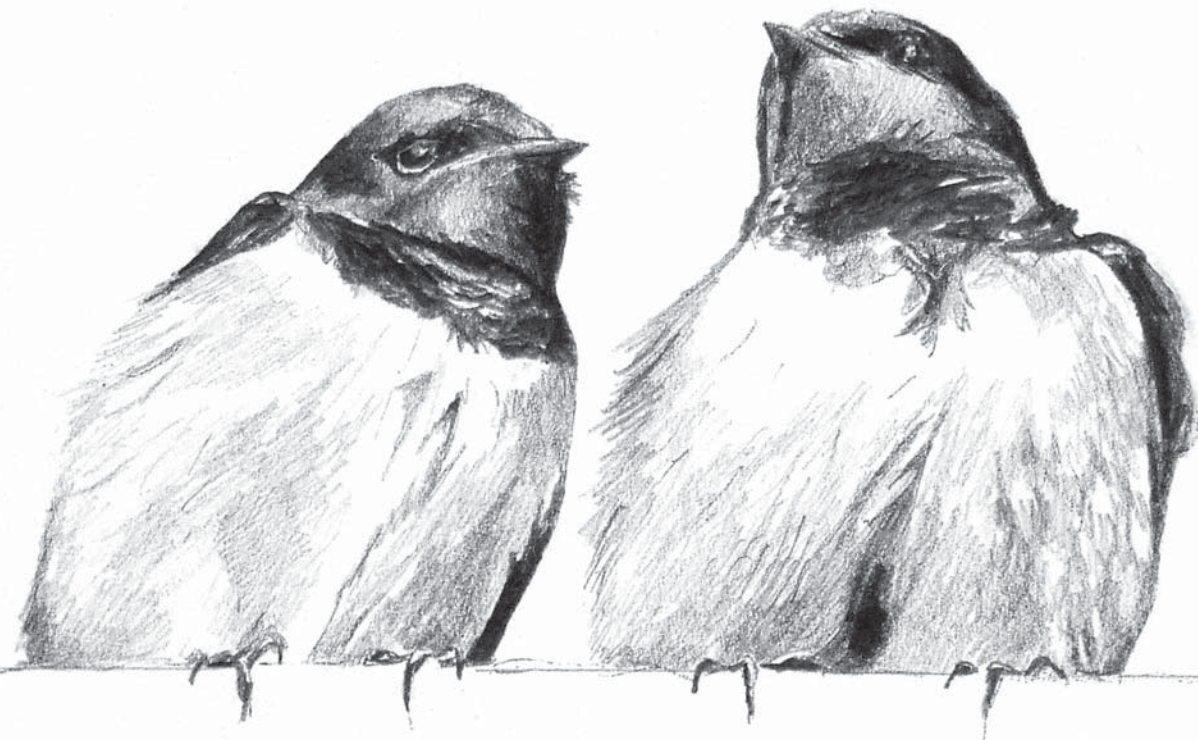
Azzal feléje intek, hogy elrebbentsem.

- Hess asszonyka! Eredj az urad után!

Nem száll el. Csak felém fordítja a fejét, és rám néz.

Akkor látom, hogy fehér kis mellén egy vércsepp aláfutó vonala piroslik; egy vércsepp, amely beleivódott a tollazatba, vagy azon tört által.

És rám nézett, engem nézett azzal a két kis fekete, szomorú szemével. ♡

A „boss”

Hock Norbert neve pár év alatt igazi „márkává” nőtte ki magát a hazai vadászkürtösök között. Amióta legutóbb írtunk róla (Magyar VADÁSZLAP, 2010/6), a még csak 16 telet megélt martonfai fiúból a Baranya Vadászkürt Egyesület művészeti vezetője lett, ami azt jelenti, hogy ő vezényli le a próbákat és oroszlánrészt vállal a fellépések szervezésében, lebonyolításában is. Ahogy egyik társa fogalmaz: Agyaki Gábor együttesvezető után ő a „boss”.

A kürtölésbe 11 éves korában csöppent bele, ekkor már 2 éve trombitált. Sosem felejt el azt a szombat délelőttöt, amikor nagyjia elküldte arra a „fújós tanfolyamra”, amelyen a baranyai kürtösök az utánpótlást keresték. „Lejöttem és itt maradtam” – fogalmaz Norbi. A fiú olyan tehetségesnek bizonyult, hogy másfél év után átmentek a kicsik közül a felnőtt csapatba. 2009-ben, a mészke-mencei I. Hivatalos Magyar Vadászkürt Versenyen már a nagyok között fújta, sőt ekkor már szólóban is fellépett. Eddigi legnagyobb sikerének azt a 2010-es pécsi versenyt tartja, ahol – egy minden korosztályt felvonultató nemzetközi mezőnyben – szólóban, 54 induló közül a negyedik lett. Az utóbbi időben már csak zsűrizik a különféle versenyeken, aminek egyrészt nagyon örül, másrésztől kicsit fura számára, hogy korabeli társait is pontoznia kell. Zenei ízlését tekintve „mindenevőnek” vallja magát, bár szívéhez inkább a báli zenék állnak a legközelebb. Trombitásként gyakran fellép ilyen rendezvényeken és szüreti felvonulásokon is. Eddig három szignál megírását tudhatja magáénak: a Nemzetközi Vadászújság-írók Szövetségének, a Karasica Völgye Vadásztársaságnak és a Diana Vadász hölgy Klubnak komponáltat. A kürtölésben leginkább a csapatát szereti, amely egyfajta második családként funkcionál az életében. Ugyancsak a zenélés révén találta meg szerelmét, Melindát, aki szintén a Baranya Vadászkürt Egyesület tagja.

Miközben a sörpádon hűsölve beszélgetünk a Karasica Völgye Vadásztársaság udvarán, a szó a kürtölésről átterelődik a nagybetűs

Életre. Norbi jelenleg éppen a vakációját tölti, valamint – diákként – részt vesz a helyi közmunkaprogramban. A faluban szorgalmas srácként jellemzik, több helyen év közben is rendszeres kisegítőként számítanak rá például fűnyírásnál, avagy aratásnál. Szeptemberben várja vissza a Pécsi Művészeti Gimnázium és Szakközép

Iskola 10. osztálya, ahol trombita szakon folytatja tanulmányait. Még nem döntötte el, hogy érettségi után mihez kezd, de tervei már bőven vannak. Szeretne kitanulni egy szakmát – érdekli a gázfűtés szerelés, illetőleg a hegesztés – és a fuvarozásban is látna fantáziát.

Szabadidejében a kürtölésen kívül motorokat bütyköl, régi kétkerekűeket újít fel. Csillogó szemekkel mesél arról, miként szoktak egyik barátjával régi motorvázakból új „paripát” varázsolni, eleddig 4 motor dicséri a kezük munkáját. Másik kedvenc időtöltése a sétálás. Ahogy ő mondja: a városokon kívül mindenhol jó sétálni, legyen az a faluban, vagy kinn a határban.

Kókai Márton

A Sáregresi Pointer Kennel

Meglátni és megszeretni: ilyen egyszerű közel negyven évre elkötelezni magát egy vadászkutya tenyésztőnek. Gyárfás Marianne, a Sáregresi Pointer Kennel alapítója és tulajdonosa, a hetvenes évek elején egy kiállításon látta meg az első pointer-t, és mint lovas embert, rögtön megfogta a kutya légiés, elegáns mozgása, ami leginkább a telivér lovakéhoz hasonlítható. Nem kellett sok idő ahhoz, hogy megérkezzen az első pointer a családhoz és ezt a döntést Gyárfás Marianne azóta sem bánta meg, mert az eb kedvessége, eleganciája, munkaszeretete teljes mértékben kielégíti a jó vadászkutyával támasztott elvárásait.

Az első kutyát, egy angol importból származó kant, az Angliában élő nagynéni hagyatékából, a megörökölt pénzből vásárolták. Nyilvánvaló, hogy mindenki más autót vagy éppen ékszereket vásárolt volna a hagyatékából, de a fiatal hölgy, aki szerelmese lett a pointernek, kutyát vett a megörökölt pénzén. Ez a kan Eastlads Telstar Jeff névre hallgatott és homlokegyenest más küllemmel rendelkezett, mint az addig hazánkban megtalálható pointer-ek. Akkoriban Magyarországon még a Jilly féle, úgynevezett minden-es pointer-ek domináltak. Az import kan nem aratott nagy sikert a kiállításokon, de a fedezetéséből visszakapott kis szuka első alma már Sáregresi néven látta meg a napvilágot. Aki egészen magas szinten kíván angol vizslát tenyészteni, nos, annak nem hátrány, ha jól beszél angolul és gyakran forgatja az angol szaksajtót. Egy ilyen angol vadászújság forgatása közben fedezte fel Gyárfás Marianne az angol Crookrise kennelt, mely azóta is Anglia egyik tradicionális pointer kennelje. Azonnal írt nekik egy levelet, hogy vásárolna kutyát, az angolok pedig visszairtak, hogy van egy neki való pointer, ami félig munka, félig küllem-vonalról származik. Ezt a kant Crookrise Pablónak hívták, aki a későbbiekben hazánkban és a környező orszá-

gokban csodálatos karriert futott be. Fantasztikus vadászkutya, versenykutya és örökítő lett. Előfordult olyan nemzetközi kiállítás, ahol minden osztályban az ő utódai nyertek. Ez a kutya, angol vizsla létére a Főversenyen, a dunántúli, az alföldi versenyeken második, harmadik helyezéseket ért el munkában. Field Trialokat nyert külföldön és Magyarországon. Az angol kennel tulajdonosa értékelte az elért eredményeket és küldött Sáregresre egy ajándék pointer szukát, mely Crookrise Selient névre hallgatott. Az akkori Jugoszláviából, angol Crookrise és szerb vonalról érkezett egy kan, mely As hívónévre hallgatott. Ezek után, a nyolcvanas évek elején három pointerrel, a két kan, Pabló és As, valamint a szuka Selienttel kezdődött el hazánkban a dual pointer-ek tenyésztése Sáregresen. A dual-pointer azt jelenti a laikus számára, hogy küllemben és munkában egyaránt megpróbál kiváló egyedeket tenyészteni. Röviden: szépet és jót. A vadászkutyák tenyésztése szívós és kitarító munkát igényel, ráadásul az igazi sikerekre akár évtizedeket is várni kell. De a jól örökítő Pablónak és Selientnek köszönhetően, ezek a sikerek hamarosan elérkeztek. A jó alapok megvoltak és több mint húsz éven át csupán néhány külföldi fedezetésen keresztül jött új vonal a Sáregresi ken-

nelbe. A tenyésztésben a mai napig minőségi munka folyik. Kettő, illetőleg háromévente vanalom a kennelben, ebből rögtön kiderül, hogy nem szaporításról van szó. Csak akkor van fedezetetés, ha kiemelkedő küllem és munkateljesítmény várható, amit szakmai szempontból sem szabad kihagyni. Sáregresen soha nem született csak azértalom, hogy legyenek eladható kiskutyák. Ráadásul a leendő gazdák is kellően át vannak világítva, hisz egyáltalán nem mindegy, hogy hova, milyen körülmények közé kerülnek a kicsik. A tenyésztet egyszer már végigment az ábécén és másodszer érkezik az I betűhöz, de ebben volt tíz labradoralom is, ami azt jelenti, hogy közel negyvenalom jött ki az elmúlt negyven évben Sáregresről. Ezek után természetesen, hogy a nemzetközi sikerek sem maradtak el. Dortmund, Barcelona mellett sorolhatnánk azokat a világvárosokat és a győzelmeket, ahol sáregresi kutyák nyertek. Végül közel negyven év és negyvenalom után érkezett a tenyésztet oda, hogy az idén tavasszal született kölykök után a világ minden részéről érdeklődnek. Külön büszkeség, hogy Angliába, a fajta hazájába három kutya is került az elmúlt években, akik küllemben kiválóak és a Field Trialokon eredményesek, de a jelenlegi kiskutyákból is kerül Angliába. Gyárfás Marianne két fontos célt tűzött ki maga elé, amikor pointerekkel kezdett foglalkozni. Egyrészt olyan kutyákat akart tenyésztetni, hogy maguk az angolok is tőle vegyék a kölyköket, másrészt szeretett volna egyszer Angliában bírálni. Úgy tűnik, hogy az álmok lassacskán valóra válnak, mert a kölykök kelendők a szigetországban és a meghívás is megérkezett már. Azt is mondhatnánk, minden rendben, főképp azért, mert a sáregresi kutyák munkában és küllemben rendre nyerik a Champion címeket és a tenyésztő kezének nyomai egyértelműen látható a fajtán.

AGYAKI GÁBOR
agyaki.gabor@digistar.hu

Vérebvezető tanfolyam Gúthon

A Magyar Véreb Egylet és a Nyírerdő Zrt. közösen rendezett vérebvezető tanfolyamot a hétfőn a Guthi Erdészet kisvadász-házában. A rendezvényen a kezdeti nagy létszámú jelentkezés ellenére kilencen vettek részt hat kutyával, zömében az ország északkeleti fertályából, de voltak kutyások Erdélyből, a Börzsönyből és Szentendréről is. A tanfolyam vezetői Zilai János és Radó Zoltán voltak, akik nem csak nagy tapasztalatukkal, építő jellegű tanácsaikkal, de vidám élclődéseikkel is emlékeztetessé tették az itt töltött időt. Köszönet érte!

A pénteki és a szombati nap reggeli csapafektetéssel és azok délutáni közös kidolgozásával telt. A munkák közötti időt elméleti képzéssel töltöttük ki, ahol a vérebvezetés történetétől kezdve, a vizsgaszabályzatokon és szőrtérképképzésen át a vérebvezető felszereléséig széles körű ismereteket szerezhettünk. A fent említett 8-12 órás csapákon felül a bátrabbaknak alkalma nyílt 20-24 órás, illetve a dámlákkal készült csapák kidolgozására is. A programot színesítette Bartucz Péter erdészeti igazgató előadása a gúthi vadgazdálkodás rejtelméről, illetve Szigeti Imre kerületvezető erdész-vadász terepi kalauzolása, vadmegfigyeléssel illetve a páratlan gúthi árbocakác magtermelő állományának megtekintésével fűszerezve. Az estebédet helyi jágerek készítették, majd kötetlen beszélgetés formájában folyt tovább a képzés, ahol természetesen a fő téma továbbra is az erdő, a vad és a véreb maradt. Ez utóbbi napirendet egészítette ki az a „tudományos”, mintavételezésen alapuló vizsgálat, amely a szabolcsi alma- illetve szilva-, valamint a szentendrei eperpálinkák közötti eltéréseket hivatott feltárni.

A vasárnap délelőttöt az elővizsgáknak szenteltük, amire már csak egy jelentkezőnek maradt bátorsága. Lukács Györgyné, Anikó a Kerkavölgye Vadász Babi nevű hannoveri szukájával 183 ponttal eredményes vizsgát tett.

-i

Éjjel-nappal Martonfa!

Az első történet, amelyet Agyaki Gábor kollégámról hallottam, a következő: amikor Földvári Attila – szintén munkatársunk – egy szerkesztőségi összejövetel alkalmával Gábor egyik kutyáját simogatta, ő ezzel a kérdéssel fordult hozzá: „Attila, van neked saját kutyád?” „Van” – hangzott a válasz. „Akkor azt simogasd!” Később aztán személyesen is találkoztunk a Karasica Völgye Vadásztársaság hivatásos vadászával, sőt néhány kutyáját is láttam. A „rémtörténet” ellenére jó kedélyű és hasonlóan jó dumájú fickónak ismertem meg, ám halványlila gőzöm sem volt róla, hogy vajon miként vezényli le a már évek óta hagyományos nyári kürtös gyerektáborait.

Az élet aztán úgy hozta, hogy idén márciusban én is magyar vizslás gazda lettem. Fel is hívtam Gábort néhány hasznos tippért. Hosszasan beszélgettünk, végül abban maradtunk, hogy menjek el nyáron az első, gyerekeknek szóló kutyás táborába, na, ott megmutatja, hogy neveljek jó munkakutyát Hellából, aki ekkortájt alig múlt mindössze kéthónapos. Meggyőzött.

Teltek-múltak a napok, végül pedig felvirradt a tábor hete. Több mint egy tucat gyerek érkezett a Baranya megyei Martonfára, a vadásztársaság vadászházába az ország különböző részeiről, sőt még Szerbiából is, hogy ebeikből jó vadászkutyát faragjanak. Akik egyedül érkeztek, „kölcson” jószággal dolgozhattak, hiszen a kutyázást az embernek is tanulnia kell. A kennelekben végül rövid- és hosszú szőrű magyar vizslák, rövid- és drótszőrű német vizslák, egy labrador retriever és egy bajor véreb kaptak szállást. A tábor célja a szakmai fortélyok elsajátításán kívül a fiatal gazdák jó, etikus kutyássá való nevelése volt, ám titkon

Az apportírozást nem minden kutyá sajtátította el

mellett elterülő halastó volt. A kutyák többsége örömmel csobbant a nyári kánikulában, sőt a labrador a kutyáuszást szokatlan – már-már komikus – csapkodós stílusával egy új szintre emelte. A délutáni pihenő órákban egy-egy neves hazai kiképző és vadászati szakember láto-

az utolsó napon megrendezett VAV-on, azaz vadászati alkalmassági vizsgán való helyállás lebegett mindenki szeme előtt.

A munka nagyja reggel és a kora délelőtti órákban, illetőleg késő délután és este folyt. A gyakorlás helyszínéül egy, a vadászháztól öt perc sétára elterülő, fákkal szegélyezett nagy rét szolgált. A legalapvetőbb kutyás gyakorlati tudás elsajátításával kezdtük az első napot (pórázon való vezetés, helyben maradás, a kiképzéshez oly szükséges síp helyes használatának elsajátítása), aztán természetesen a VAV vizsgán előírt feladatokra (például kihelyezett lőtt fácán és nyúl megtalálása és elhozása) is serényen készültünk. Mivel a VAV-vizsgán lőtt kacsából való elhozása is szerepel, a másik gyakorlásra alkalmas helyszín a Pécsvárad

gatta meg a fiatalokat és tartott előadást a vadászkutyázásról. Eljött Nyúl András, dr. Buzgó József és Eppel János. Agyaki Gábor maga is több alkalommal tartott előadást, a többi között szólt a hazai vadászkürtölés és a kutyázás közötti szoros kapcsolatról, illetőleg részletesen ismertette a VAV-vizsgával kapcsolatos tudnivalókat.

Végül felvirradt július 6-a, a hön várt VAV-vizsga napja, amelyet az OMVK Baranya megyei Területi Szervezete a Magyar Véreb Egylettel közösen szervezett meg. Nem mindenki indult neki a megmérettetésnek: volt, aki a tábor vége előtt elment nyaralni, míg másnak a vizslája nem volt elég idős a vizsgához. Hellával mi az utóbbi kategóriába

▲ Útban az esti mezei gyakorlásra

Első találkozás a fácánnal >

FOTÓK: Molnár Gréta

estünk. Az indulók közül azonban az ebek és gazdáik – az elővizsgás vérebet is beleszámolva összesen 8-an – sikeres vizsgát tettek. Még azok a kutyák is jól teljesítettek, akik a hét kezdetén épp csak, hogy nem „tisztelték meg” vizeletükkel a kihelyezett lőtt fácánt a réten – nagy volt tehát az öröm.

És hogy a „hivatalos részen” túl milyen egy ilyen tábor? Nos, arról sokat lehetne mesélni. Egy biztos: a gyerekeknek (hiszen zömében felső osztályos és gimis gyerekek voltak a résztvevők) jó a humoruk, ügyesen „vadásznak” a vadásztársaság sutfnijában egérrre, és jól bírják az éjszakázást. Ahogy a táborvezető fogalmazott egy közös étkezés alkalmával a tévét nézve: „Éjjel-nappal Budapest? Áh, inkább éjjel-nappal Martonfa!”

Az eseménydús hétvégére pontosan megértettem, miért is tud Gábor oly jól bánni a kölkökkel. Saját elmondása szerint a kutyák olyanok, mint a kisgyerekek, így mivel velük igen jól boldogul, a gyerekekkel sem oly nehéz megértetnie magát.

KÓKAI MÁRTON

marton.kokai@vadaszlap.hu

Vízhez szoktatás

A VAV vizsga mezei része után a bírák értékelték a gyerekek és a kutyák teljesítményét

www.halastoelado.hu

SNAPSHOT Mobil 5.1 Black

120 600 Ft
114 600 Ft

Új funkciók,
azonos áron:

- A kamerának küldött SMS-sel
....beállítható
-módosítható kép fogadó
-azonnali kép lekérés
- Képfelbontás: akár 12MP
- 2 év garancia
- Németországi Szervíz
- Beállítva, használatra készen küldjük
(Beállítva, elemmel és SD kártyával értendő)

DOERR SNAPSHOT 01.11.2012 13:39:52 18 010°C

www.blacklightkamera.hu
www.pinewood.se/hu

PROFI VÁKUUM CSOMAGOLÓK

A csomagolt vadhús sima hűtőben
3-5 nap helyett 40 napig,
mélyhűtve pedig 36 hónapig tárolható.

PIACVEZETŐ EURÓPÁBAN

La. Va V.300 vákuumcsomagoló
103 320 Ft

Made
in
Germany

Magyarországi forgalmazó:
Silver Kiss Kft.
7557 Somogytarnóca,
Károlyi Mihály u. 12.
Tel./fax: +36-82/461-693

HOLDNAPTÁR AUGUSZTUS 31 nap

A hó napja	A hét napja	A nap névnapja	Nap		Hold	
			kel (óra,perc)	nyugszik (óra,perc)	kel (óra,perc)	nyugszik (óra,perc)
1.	Cs	Boglárka	5.21	20.18	---	16.14
2.	P	Lehel	5.23	20.16	1.27	17.03
3.	Szo	Hermina	5.24	20.15	2.15	17.47
4.	V	Domonkos	5.25	20.13	3.09	18.26
5.	H	Krisztina	5.26	20.12	4.06	19.00
6.	K	Berta	5.28	20.10	5.06	19.30 ●
7.	Sze	Ibolya	5.29	20.09	6.08	19.57
8.	Cs	László	5.30	20.07	7.11	20.23
9.	P	Emőd	5.32	20.06	8.15	20.48
10.	Szo	Lőrinc	5.33	20.04	9.20	21.14
11.	V	Zsuzsanna	5.34	20.02	10.27	21.41
12.	H	Klára	5.36	20.01	11.35	22.12
13.	K	Ipoly	5.37	19.59	12.44	22.47
14.	Sze	Marcell	5.38	19.57	13.53	23.28 ☽
15.	Cs	Mária	5.40	19.56	15.00	0.18
16.	P	Ábrahám	5.41	19.54	16.03	---
17.	Szo	Jácint	5.42	19.52	16.59	1.17
18.	V	Ilona	5.44	19.50	17.47	2.25
19.	H	Huba	5.45	19.49	18.28	3.39
20.	K	Áll. Ünnepe	5.46	19.47	19.03	4.56
21.	Sze	Sámuel	5.48	19.45	19.35	6.13 ○
22.	Cs	Menyhért	5.49	19.43	20.04	7.29
23.	P	Bence	5.50	19.41	20.32	8.42
24.	Szo	Bertalan	5.52	19.39	21.01	9.53
25.	V	Lajos	5.53	19.37	21.32	11.01
26.	H	Izsó	5.54	19.36	22.05	12.06
27.	K	Gáspár	5.56	19.34	22.42	13.08
28.	Sze	Ágoston	5.57	19.32	23.24	14.05 ☾
29.	Cs	Beatrix	5.58	19.30	0.11	14.56
30.	P	Rózsa	6.00	19.28	---	15.43
31.	Szo	Erika, Bella	6.01	19.26	1.02	16.23

● újhold, ☽ növekvő, ○ telihold, ☾ csökkenő

MIRE SZABAD VADÁSZNI?

Augusztusban: őzbakra, muflon kosra, vaddisznóra, tőkés récére*, örvös galambra*, balkáni gerlére*, rókára, aranysakálra, nyestre, pézsmapocokra, nyestkutyára, mosómedvére, borzra, házi görényre, dolmányos varjúra, szarkára, szajkóra

* augusztus 15-től

További híreinkről
részletesen a
www.huntingpress.eu
honlapon
olvashatnak!

• Sikeres átállítás! (07. 08.)

Immár új tárhely-szolgáltatónál, stabilabb technikai háttérrel, megbízhatóbban működik a HUNTINGPress.eu! Gyorsabban érhető el a legfrissebb vadászati hírek, tudósítások, szakmai információk, a Magyar VADÁSZLAP többéves archívuma, az Okos vadászati térkép®, a HUNTINGPress fotóügynökség és még sok más.

• Csapdába csalt ragadozók (07. 08.)

Csapdázási programot indított a Veszprém megyei Vadász Kamara, amely a ragadozók gyérítését szolgálja annak érdekében, hogy növekedjen a megyében az apróvad állománya.

• Vadászati szakjogász képzés (06. 20.)

Letölthető a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának vadászati jogi szakjogász, illetve jogi szakoklevelés vadászati jogi szakember szakirányú továbbképzésére vonatkozó tájékoztató anyaga.

• Vadkár-kerekasztal Csíksban (06. 26.)

A vadkárokról tartottak kerekasztal-megbeszélést Csíkszeredában. A vitán jelen voltak a témában érintett szakemberek, Hargita megyei közbirtokossági elnökök, polgármesterek és vadásztársaságok képviselői. Az érdekegyeztetést Tánczos Barna szenátor és a Csíki Területi RMDSZ kezdeményezte.

• Schweighofer-dosszié: mit mond a környezetvédelmi hivatal? (06. 25.)

Az osztrák Holzindustrie Schweighofer háromszéki befektetésének híre kiverte a biztosítékot a közelben levő természetvédelmi terület miatt aggódóknál, az Erdélyi Magyar Néppárt egyes politikusai pedig egyenesen azzal riogtják az embereket, hogy radioaktív sugárzással fertőzött, Ukrajnából importált fát dolgoznak fel majd Rétyen.

• Új, kullancs okozta betegség (06. 19.)

Furcsának tűnik, mégis egyre több bizonyíték támasztja alá, hogy a kullancscsípés elvétve akár húsallergia kialakulását is eredményezheti. Az eddig regisztrált esetek zöme ugyan egy, az amerikai kontinensen élő kullancsfajhoz köthető, de már Európában és Ausztráliában is találtak a jelenséggel.

Javult a helyzet!

Másodszor is módosult a fegyvertartási engedélyhez szükséges orvosi vizsgálat rendje. A lényeg, ha a jogosítványhoz kötődő orvosi vizsgálatnál együtt végzi el a házi orvos a fegyvertartáshoz kötött vizsgálatot, csak egyszer és nem duplán kell fizetni a díjakat. Érdeemes lesz a jövőben a jogosítványhoz kötődően „szinkronizálni” a két orvosi vizsgálatot, hogy az érvényességük egyforma ideig tartson.

A 22/1991. (XI. 15.) NM rendelet először július 1-jével módosult, a 42/2013. (VI. 19.) EMMI rendelet szolt erről. 20 napig még mindkét vizsgálatért külön kellett volna fizetni első fokon 7200, másodfokon 12 000 forintot. A rendelet azért volt meglepő, mert az első módosítás megjelenése előtt több szakmai rendezvényen is elhangzott az igény: akinek orvosi alkalmassági vizsgálatához kötött gépjárművezetői jogosítványa vagy hajóvezetői engedélye van, annak vadászként ne kelljen orvosi vizsgálatra mennie, hogy érvényes legyen a fegyvertartási igazolványa. Ez részben a vadászok „büntetését” szolgáló macera, részben a korhoz kötött vizsgálatok, részben a dupla fizetés miatt fogalmazódott meg.

Aztán megjelent az első módosítás, amelyben maradt a dupla fizetés egyazon orvosi vizsgálatért, de eredményként könyvelhették el, hogy az orvosi alkalmassági vizsgálaton 40 éves kor alatt tíz, 40 és 60 között öt, 60 és 70 éves kor között három, 70 éves kor fölött két évenként kell részt venni. (Korábban a vadászoknak 60 és 70 között két évente, 70 fölött évente kellett elmenni orvosi vizsgálatra, hogy érvényesítsék a fegyvertartási engedélyüket.)

A Védegylet elnöke ismét exponálta magát a vadászat méltósága visszanyerésének jegyében, a vadászok sanyargatásának megszüntetéséért elérte, hogy a friss rendeletet néhány nappal az életbelépése után az emberi erőforrások minisztere módosítsa.

A másodszori módosítást tartalmazó 48/2013. (VII. 9.) EMMI rendelet többé-kevésbé kiköszörülte a csorbát. A módosított 14. § halandóak számára már-már érthetetlen megfogalmazásban így rendelkezik: „Az egészségi alkalmasság soron kívüli vizsgálata során meghozott eltérő alkalmassági vélemény hiányában a (...) rendelet hatálybalépésekor lőfegyvertartási engedéllyel rendelkező személy az ezen időpontban

érvényes időszakos egészségi alkalmassági vizsgálat eredményét egészségi alkalmassága igazolására annak érvényességi idejéig használhatja fel.”

Magyarra fordítva: Az egészségügyi alkalmasságról szóló igazolvány annak érvényességi idejéig használható. Ebből következik, hogy ha a fegyvertartás érvényessége az orvosi vizsgálat miatt idén jár le, a jogosítvány pedig három év múlva, akkor a házi orvosnak a jogosítványon szereplő határidőig kell/lehet igazolást adnia a 7200 forintos térítési díj ellenében. A továbbiakban a két okmány érvényessége „szinkronban lesz”, tehát egyszerre kell/lehet majd megújítani. Természetesen az együttes orvosi vizsgálat során csak egy vizsgálat díját kell kifizetni... mert ugyanazt a vadászt ugyanakkor nem kétszer vizsgálja meg a házi orvos... ez volt a meggyőző érv.

Üröm az örömben, hogy egyik rendeletmódosítás sem iktatta ki a rendőrséget az egészségi vizsgálat folyamatából, miközben mindenki elismeri, hogy a vadász egészségi állapotának semmi köze nincs a fegyver regisztrálásához. Az eredeti elképzelés, hogy ha egy vadásznak érvényes gépjárművezetői engedélye, jogosítványa van, legyen elegendő a fegyvertartáshoz. A javaslat azon bukott meg, hogy ha valakitől bevonnák a vezetői engedélyét, nem lenne mivel igazolnia a fegyvertartás és használat jogosságát. Ezért az orvosi igazolással ezentúl is el kell záródokolni a rendőrségre, ahol 3000 forintért jegyzik be az új érvényességet a fegyvertartási engedélybe.

A rendeletek értelmezésében Dr. Székely István, az OMVK és az OMVV jogtanácsosa volt segítségünkre.

Bűncselekmény az orvvadászat (Btk.)

A július 1-jén életbe lépett új Büntető Törvénykönyvben külön büntettként szerepel a rabsickodás, amelyért három évet is kaphat az elkövető. Orvvadász, aki jogtalanul vagy tilalmi időben vadászik, tiltott eszközt, illetőleg tiltott vadászati módot használ.

A büntetés három évig terjedő szabadságvesztés is lehet. Eddig az orvvadászokat csak állatkínzásért és lopásért lehetett bíróság elé citálni.

Még több felelősség hárul a vadászokra (Ptk.)

A jövő márciusban életbe lépő új Polgári Törvénykönyv értelmében a vad által nem vadászterületen okozott kárért is azt a vadászatra jogosultat vonhatják felelősségre, akinek a vadászterületéről a vad kiváltott. „A vadászható állat által okozott kárért való felelősségről” az új Ptk. LXXIV. fejezetének 6:563. §-a rendelkezik. A jogszabály látszólag ésszerű keretek közt tarthatja a kártérítési követeléseket, mivel „a vadászatra jogosult mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt ellenőrzési körén kívül

eső, elháríthatatlan ok idézte elő”. De vajon mi a helyzet az elhanyagolt belterületi telkekkel, ahova beköltözött a disznó, és ahonnan átjár a szomszédba túrni? Vajon a tulajdonosnak kell ilyen esetben bebizonyítania, hogy a vad a vadászterületről váltott ki, vagy a vadásznak, hogy régóta belterületen él? Reméljük, hogy a vadászati érdekképviselteknek sikerül elérniük a minden logikát nélkülöző és a vadászatra jogosultakat az eddigénél is hátrányosabban érintő szabályozás ésszerűsítését.

Avenzor

Erdővédelmi és
Kereskedelmi Kft.

AVENZOR VADRIASZTÁS

Cervacol Extra:

tű- és lomblevelű erdészeti kultúrák, gyümölcs- és díszfák téli vadkár elleni védelmére.

WAM Porocol:

a sokoldalú „szagorompó”. Minden mezőgazdasági-, kertészeti-, szőlészeti-, erdőgazdasági kultúra új, folyékony vadriasztószere, amely hatását párolgással fejti ki. Gazdaságos, hosszú ideig hat.

Vadóc (megújult hatással):

mezőgazdasági, kertészeti, szőlészeti és erdészeti kultúrák szaghatáson alapuló, tasakos vadriasztó szere.

Repellovit:

vaddisznó-riasztó granulátum. A riasztó hatása specifikusan csak a vaddisznóra hat, csípős szaga és íze miatt. Makk- és más vetések védelmére, egyéb kártételek megelőzésére kitűnően bevált.

MINDEN VADKÁR MEGELŐZÉSÉRE VAN MEGOLDÁS!

Szállítás postán

Székhely és adminisztráció:

1124 Budapest,
Kosztá József u. 28.
Tel./fax: 06-1/319-6578

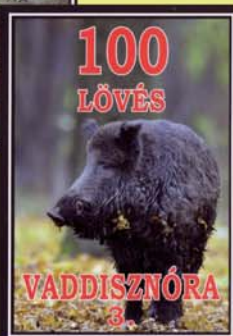
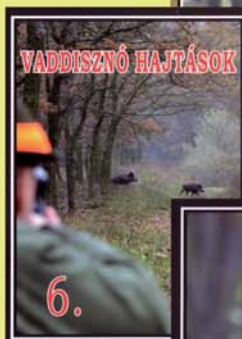
Megrendelés és szállítás:

5540 Szarvas, Vajda Péter út 25.
Tel./fax: 06-66/313-301,
06-30/911-7064
e-mail: pesti@szarvas.hu

VADÁSZFILMEK 2500 Ft/db

ÚJ!

További filmek:
Vaddisznó hajtások 1-5
Vadászévad 2006 - 2011

Vad és vadászat
Agancsosok
Dámbarcogás
Őzbak bírálát 1,2
Gímikák bírálata
Dámikák bírálata
Muflonkos bírálát
100 gímika
100 őzbak
Őznász
Őzbak csalsípra
Őreg bakok
Nagy bakok
Torz agancsú őzbakok
100 lövés vaddisznóra 1-2.
Megrendelhető:
blaumann@vadfotos.hu
www.vadfotos.hu
Tel.: 70/317-4106
70/360-6308

© Blaumann Ödön

Clôture
LACME
Electrique

villanypásztor

kerítésépítés

TORNADO

FORCE 12 FENCING

kerítésfonat

CONT-ECO
Kerítéstechnikai Kft.

9700 Szombathely
Szent Gellért u. 17-19.
Tel.: +36-94/325-672
Info: +36-70/9-49-59-69
E-mail: conteco@t-online.hu

www.cont-eco.hu

A Kormány alá tartoznak a vadgazdálkodási tanácsok

Június 28-ától hatályos kormányhatározat rendelkezik a testületek működéséről. A véleményező, javaslattevő és tanácsadó testületek 12 tagúak lesznek, a megbízások 3 évre szólnak, a tagoknak nem jár sem tiszteletdíj, sem költségtérítés. A szabályozás a korábbinál jóval részletesebb. Az Országos Vadgazdálkodási Tanácsot, mint szakmai véleménynyilvánító és javaslattevő testületet a Kormány hozza létre. A Tanácsba a Vidékfejlesztési Minisztérium 5, a vadászati érdekképviselők legfeljebb 3, a vadgazdálkodási felsőfokú oktatási intézmények 4,

a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal 1 főt delegálhat. A VM tájékoztatása szerint csak a jogi háttér változott, a testület működése nem, és rövidesen módosítják a határozatot annak érdekében, hogy az OVT létszáma összhangban legyen a delegált tagok számával, a jelenlegi szerint ugyanis a 12 tagú tanácsba 13 tagot is delegálhatnak. A Területi Vadgazdálkodási Tanácsok saját megyéjükben, a helyi adottságok ismeretében folytatják ugyanazt a tevékenységet, mint az OVT, azonban nem nyilvánítanak véleményt jogszabálytervezetetről.

Változások a vadászati törvényben

Június végétől a vadászvizsga bizottságok tagjainak nem kell felsőfokú vadgazdálkodási képzéssel rendelkezniük, a vidékfejlesztési miniszter ugyanakkor rendeletben szabályozhatja a vadászvizsgára felkészítő tanfolyamokat is.

A 2013. évi LXXXII. törvény pontosítja a vadászati szabályozást a nem lőfegyverrel való vadászati módokkal (íjászat, solymászat) kapcsolatban, a vadászati hatóságnak a vadász kamarát is be kell vonnia a vadászvizsga megszervezésébe.

Vége a sertéspestisnek

Magyarország teljes területe mentesült a klasszikus sertéspestissel kapcsolatos korlátozásoktól, miután a Pest megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatósága július 3-án megszüntette a fertőzött területre vonatkozó korlátozást – jelentette a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal. A hivatal tájékoztatása szerint az intézkedések feloldásához az Európai Unió Bizottsága hozzájárult, mivel fenntartásának állat-járványügyi indoka

megszűnt. A vadászoknak is kedvez a mentesség, mivel megszűnt az az előírás, amely szerint csak előzetes negatív eredményű laboratóriumi vizsgálatot követően használhatják fel, illetve szállíthatják el a lelőtt vaddisznót, illetve húsát a fertőzött területről. Magyarországon az első klasszikus sertéspestis eseteket még 2007 januárjában mutatták ki Nógrád megyében, a szlovák határ közelében elejtett, illetve elhullott vaddisznókban.

MTI

Eltűnt a HM

Június 14-étől megváltozott három állami erdőgazdaság elnevezése. A 2013. évi LXXX. törvény rendelkezéseinek megfelelően a Magyar Fejlesztési Bank kezelésében, állami tulajdonban lévő három cég

neve: Budapesti Erdőgazdaság Zrt., Kaszói Erdőgazdaság Zrt., VERGA Veszprémi Erdőgazdaság Zrt. (A „HM” előnevet 1967 óta használták a honvédségi kezelésben lévő erdőgazdaságok.)

Szabad az erdő a lovasoknak és a kerékpárosoknak

A Parlament június 11-én a gyalogos turistákkal azonos szabályokat terjesztett ki az erdőben lovaglóakra és kerékpározókra, akik eddig csak a nekik kijelölt utakat járhatták, ellenkező esetben folyamatos szabálysértést követtek el, amelyet több esetben is büntetett házátkban a hatóság. Jelzett turistaúton csak abban az esetben lehet kerékpározni, ha azt erre külön kijelölték, használhatóak viszont az erdei egyéb utak, például ahol az erdészeti járművek is járnak. A kép-

viselők 296 igen szavazattal, ellenzéki és kormánypárti együttes támogatással döntöttek a fideszes Horváth László és Potápi Árpád indítványának elfogadásáról. A változtatást azzal indokolták, hogy a jelenlegi szabályozásban alkalmazott megkülönböztetés „komoly anyagi és erkölcsi károkat okoz” a lovasoknak és a lőtartóknak – ennek szellemében változtak „az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény” egyes pontjai.

FeHoVa – 2014-ben is!

2014-ben február 13-16. között ismét megrendezik a Kárpát-medence vadászáinak, horgászainak és természetkedvelőinek találkozóját a HUNGEXPO Budapesti Vásárcsopontban. A 2013-as kiállítás 50 ezer vendéggel látogatottsági rekordot döntött. A rendezvény folyamatosan bővül, 2014-ben ismét megújul, és egyedülálló programokkal várja majd az érdeklődőket. A programban szerepel a többi között:

- ◆ Magyar vadászok trófeái egzotikus tájakról;
- ◆ A Kárpát-medence legszebb vadásztrófeái
- ◆ Puskaművesek és késművesek látványbemutatója
- ◆ Ifjúsági Vadászkiért Fesztivál
- ◆ Az I. HUNTINGPress Nemzetközi Fotópályázat kiállítása
- ◆ II. Miss FeHoVa szépségverseny

„Erdőn, mezőn, járva...” (Címlapsztori)

Kiállítás nyílt Valaczkai Erzsébet, Csergező Pál-díjas, C.I.C. nemzetközi nagydíjas festő-grafikus alkotásaiból július 5-én, a keszthelyi Helikon Kastélymúzeum Vadászati Múzeumában. Megnyitó beszédében dr. Buzgó József egyetemi docens közvetlen, baráti stílusban mutatta be az alkotót és munkásságát, beleszóve véleményét, érzéseit az ott

látható alkotásokról. Az élő természetet Bereczky Szilárd tolmácsolásában Áprily Lajos „Irisórai szarvas” című verse is behozta a kiállító terembe. A Kárpáti János által megszólaltatott vadászkiáltást pedig a sikeres vadászatok ünnepi pillanatát idézte meg. A tárlatot 2013. augusztus 30-áig tekinthetik meg az érdeklődők.

Vadászok és vad ászok

A Dombóvári Helytörténeti Múzeumban új tárlat nyílt június 28-án. A kiállítást Bán Béla és Stemler József kezdeményezésére hozták tető alá, a szervezésben segített dr. Kriston Vízi József múzeumvezető. A Kapos-mente és a külső-somogyi táj legendás vadásza – Berg Péter, vitéz Bessenyei Zoltán, Farkas István, Keller Ádám, Kovács Imre, Szőke Géza és Dr. Várnai János – életútját összefoglaló képes tablók mellett egy-egy általuk elejtett vad agancsa köré szerveződött a nyári szezon izgalmas tárlata. Itt látható az együttműködés eredménye a Budapes-

ti Kommunikációs Főiskola Alkalmazott Művészeti Intézetével: a képi ábrázolás szakos hallgatók az elmúlt szemeszter során készítettek és nyújtották be tanszakjukra vad- és állattematikájú munkáikat. 25 alkotó mintegy félszáz munkáját állították ki a múzeum Szepessyszalonjában.

A tárlat szeptember 1-jéig, keddtől péntekig 9.30 és 12.30, 13.30 és 17 óra között tekinthető meg.

- kristonvízi -

Külföldi érdekek a Négy Mancs mögött

A Vidékfejlesztési Minisztérium számára kiderült, hogy a Négy Mancs Alapítvány mögött külföldi gazdasági érdekcsoportok, kampánymenedzserek állnak – írta a tárca közleményében, június végén. A sajtóban megjelent hírek szerint az osztrák állampolgárságú Markus Müller

elismerte, hogy ő irányította álnéven a Négy Mancs Magyarország ellen irányuló lejárató kampányát. A szervezet korábban lejárató fotókat jelentetett meg a magyar libaágazatról, amivel becslések szerint milliárdos károkat okozott a hazai állattenyésztőknek.

Felhívás!

A rókák veszélyesség elleni szájon át történő tavaszi immunizálásának eredményességét ellenőrző mintagyűjtés a vakcinázott területeken 2013. május 15-2013.szeptember 30-ig tart.

Kérjük a vadászatra jogosultakat, hogy ezen idő alatt az illetékes állategészségügyi hatóság által kiadott határozatban rögzített számú felnőtt rókát juttassák el vizsgálatra.

A hatályos elszámolási rend szerint eljárva, a vadászatra jogosult állítja ki a számláját a Hubertus Kft. felé (7000 Ft/róka + áfa összegben, amelynek kötelező melléklete a rókaminta átvételi elismervény eredeti példánya). A számlát és mellékletét kérjük, haladéktalanul küldje el a HUBERTUS Kft. (2100 Gödöllő, Dózsa György út 28.) címére.

A tavaszi mintagyűjtési időszakban, a vakcinázott területekről 2013. október 15-ig tudjuk a számlákat befogadni.

Ezen időpontokat követően beérkező számlákat nem áll módunkban teljesíteni!

Kérjük, hogy a mintagyűjtésre és az elszámolásra megállapított határidőket a zökkenőmentes és pontos elszámolás érdekében szíveskedjenek betartani!

További információk a www.hubertus.com honlapon állnak rendelkezésre.

HUBERTUS Kft.

DIANA
Vadász-Felnőttképző
Alapítványi Szakképző Iskola

2013-ban induló képzéseink

Nappali tagozatos, ifjúsági képzés:

- Fegyverműszerész

Felnőtt, levelező tagozatú OKJ-s képzéseink:

- Erdészeti és vadgazdálkodási technikus
- Mezőgazdasági technikus
- Lakott területi fakitermelő
- Fegyverműszerész
- Vadászpuskaműves
- Vadászpuskaműves mester
- Halász, haltenyésztő
- Lovastúra-vezető
- Motorfűrész-kezelő
- Fakitermelő
- CNC forgácsoló
- Vízkútúráló
- Gazda

Államilag akkreditált képzéseink:

- Lőszerrújratöltő vizsgára felkészítés
- Állami vadászvizsgára felkészítés
- Vadászati preparátor

Érdeklődni:
6640 Csongrád, Jókai Mór u. 14.
Tel.: 06-63/483-790, 06-30/437-0923,
06-30/857-4245
e-mail: tirkarsag@dianaszk.hu
www.dianaszk.hu

Nyilvántartásba vételi szám: 00199-2009
Intézmény-akkreditációs lajstromszám:
AL-0486

Vadászvizsgára felkészítő tanfolyamot keres?

Keresse a **HUBERTUS**
VADÁSZISKOLÁT

További információ a honlapunkon! tel.: (+36-28) 610-975
www.hubertusvadasziskola.hu • www.hubertus.com

www.vadaszekszerek.extra.hu

marekjozsef@citromail.hu

Üregi nyúl
engedélyezett
tenyészetből eladó

06-30/855-1828

Idén is megkoszorúztuk Kittenberger Kálmán szobrát

Az árvíz által alaposan megtépázott Nagymaros főterén ebben az évben sem maradt el a megemlékezés a neves Afrika-kutatóról, zoológusról, vadászról és íróról, a Nimród Vadászújság egykori főszerkesztőjéről. A koszorúzásra június 22-én, szombaton délelőtt került sor a város főterén, az Ipoly Erdő Zrt. nagymarosi erdészetének épülete előtt. Petrovics László polgármester köszöntője után Kemenes Miklós, a Pest megyei Vadászkamara sportvadász alelnöke beszédében felidézte Kittenberger Kálmán életútját. Az 1971-ben felállított szobornál kilenc koszorút helyeztek el. Idén az ünnepséget nem a Kittenberger Napok, hanem a Gesztenyevirág Fesztivál keretében tartották meg, de ennek az eseménysorozatnak is volt vadászati kötődése a koszorúzáson kívül a kutyás programok és a főzőverseny révén.

Földvári Attila

Erdőgazdaságok közötti lövészverseny

A nemzetközi színvonalú Sarlópusztai Lőtér adott otthont a magyar állami erdőgazdaságok lövészverseny-sorozata június 28-ai versenynapjának. A közelgő Combi (kombinált lövészet) Európa-bajnokság főpróbájaként megrendezett versenyt a Magyar Fejlesztési Bank és a Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt. közösen szervezte. 96 versenyző nevezett a megmérettetésre, és 17 állami erdőgazdaság indította a csapatát. Az indulóknak sörétes és nagygolyós puskával is kellett lőniük. Egyéni helyezettek: 1. Varga András (Gyulaj Zrt.), 2. Dobos József (NEFAG Zrt.), 3. Tóth Péter (Gyulaj Zrt.). A csapatverseny eredményei: I. Gyulaj Zrt., (Csapó Károly, Király Attila, Tóth Péter és Varga András); II. Gemenc Zrt. (Babos Imre, Genáhl Krisztián, Kovács Ignác és Szabó Barnabás); III. Sefag Zrt. (Kapronczai Tamás, László Attila, Óss László és Szabó Tamás)

Gálos Csaba, Gyulaj Zrt.

Magyar vadászkürtös sikerek Ausztriában

A felső-ausztriai Reichersbergben június 14-16. között rendeztek nemzetközi vadászkürtös versenyt. Az eseményre hetvenkét csapat nevezett, a nagyrészt osztrák együttesek mellett lengyelek, szlovének, csehek és – mint azt az elmúlt években már megszokhattuk – magyarok is. Hazánkat három csapat, a Baranya, a Pipacs, valamint a Vadászkamara Kürtegyüttes képviselte, mindhárom az úgynevezett vegyes kategóriában, azaz az együttesek Pless és Parforce natúr kürtökön szólalnak meg. Minden eddiginél jobban szerepeltek, mindhárom csapat arany minősítéssel zárta a rangos megmérettetést nagyon sok, komoly múltú külföldi csapatot utasítva maguk mögé. A Vadászkamara Kürtegyüttes 896 ponttal az előkelő második, a Baranya Vadászkürt Együttes 808 ponttal a harmincegyedik, míg a Pipacs Vadászkürt Együttes 781 ponttal a harminckilencedik helyen végzett.

Agyaki

Gróf Draskovich Ivánra emlékeztek Sellyén

Életútját nem kell külön bemutatni a szarvassal gazdálkodó szakemberek előtt: módszerei a harmincas évek derekára teljesedtek ki, és a mai napig megállják a helyüket. A szakemberek egyöntetű véleménye, hogy a sellyei szarvason a mai napig látszik a Draskovich-féle ke-

zelési és szelektálási módszer. A nevét viselő vadásztársaság június 8-án, a sellyei kastélyban található emléktábla előtt koszorúzási ünnepségen hajtott fejet. Az ünnepi programon a Baranya Vadászkürt Együttes működött közre.

Kirándulás Schmidt Egonnal

Bodzarábokkal kísért árokpárt mellett járunk. Bőséges a harmat, nedves a fű, a tornacipők egy-kettőre átnedvesednek. Sebaj, ahogy emelkedik a nap és egyre melegebb lesz, gyorsan megszáradunk. Azt viszont a harmatcseppek árulják el, milyen sok, egyébként alig látható pókháló feszül a fűszálak között. A finom hálószemekben megkapaszkodnak a vízcseppek, a napsugarak megtörnek rajtuk, ezüstösen csillog a rét és a domboldal. Érik a bodza. A májusi fehér virágok fényes fekete bogyókká változtak, amelyek tányérokba tömörülve kínálják magukat az éhes madaraknak. Álljunk meg az alatt a nagy diófa alatt és figyeljük kicsit a „bodzavendéglő” látogatóit. A diófát nem ültette senki, egy ügyetlen varjú ejthette ki a csőréből azt a diót, ami az avárba került és fává növekedett. A bokrok között állandó a mozgás, poszáták, rigók keresik az édeskék bogyókat, jó étvágyukról a leveleken látható lila fröccsintések árulkodnak. Bár augusztusban már elhallgatott a madárének, itt most mégis énekel valaki. A barátposzáták kedves szokása, hogy a nyár végén és korá őszelel újra megszólalnak. Halgan csicsérgő énekük már a következő tavaszon felhangzó csengő strófákat idézi. Az erdő felől újabb vendég, aranytollú sárgarigó érkezik, majd nagy csapat seregély lepi meg a bokrokat.

Távcsöveinket a domboldal felé fordítjuk, ahol sárgás színű állatok, ürgék mozognak a fűben. Néha felágaskodnak, figyelnek, és amikor feljűk indulnak, valamelyikük füttyentő vészhangjára ahánnyan csak vannak, a föld alá menekülnek. Kíváncsi állatok, rövidesen kikukucskálnak a lyukakból, de amikor azt látják, hogy még ott állunk, nyomban újra visszabújnak. Az ürgék zöld növényi részekkel és magokkal táplálkoznak. Most még vígan élnek, de amikor majd októberben hidegebbre fordul az idő, eltömik a lakásaik bejáratát és puha vackukban elnyúlva, álomba szenderülnek. Tartalék élelmet - ellentétben a hörcsöggel - nem gyűjtenek, egészen márciu-

Hím barátposzátá

A fekete bodza termése

sig egyfolytában szunyóklának. Az ürge a rövidfűvű pusztai legelők jellegzetes állata, de megfigyelhetik őket egyes repülőtereken is. Fő táplálékát jelentik a fokozottan védett kerécsensólyomnak és parlagi sasnak, ezért ők is védettek, nem szabad bántani őket.

Augusztus vége felé már csökken a hőség, de azért mindenki megkönnyebbülten sóhajt egyet, amikor az erdőhöz érve a fák közé lépünk. Figyeljétek meg a lombokat! Már nem olyan üdék, fényesek, mint tavasszal, zöld színeik megkoptak, de rájuk rakódott a szél által felkavart por is. Virágok viszont mindenütt nyílnak. Vegyétek elő a határozót, hogy közelebből is megismerjétek őket. Gyakori például az olasz és a fürtös hölgyhál, mindkettőnek sárga virágja van. Az erdő szélén és a nagyobb tisztásokon virító vitéz bükköny néha távolabbról is látható lilás foltot alkot. Sokfelé látható a magas, ernyős virágzatú medvetalp is.

Csendes az erdő, nagyon hiányzik a madárének. Hangok azért persze vannak. Valahol harkály kopácsol, az ágakon keresgélő cinegék cserregő hangokkal tartják a kapcsolatot egymással. Az egyik fa törzsén csuszka mászkál. Érdemes figyelni egy kicsit. A harkályok mindig felfelé kúsznak, és ha valahol vérsni kezdik a kérget, kemény farktollaikra támaszkodnak. A csuszka hazánkban egyedüli madárként fejjel lefelé is könnyen szaladgál a fák törzsén. Innen a neve, mintha csak csúszkálna a kérgen. A mi madarunk most „tved-tvad” hangokat hallat, mire párja a közelből nyomban válaszol. A legtöbb énekesmadár csak egy költési szezonra választ párt magának, a csuszka a kivételek közé tartozik, mert a párok a költések befejezte után is együtt maradnak.

A nap lefelé csúszik, kilépünk az erdőből és egy lankás domboldalon megyünk tovább. A fű között a már elnémult tücskök helyett sáskák ciripelnek, a magasból gyurgyalagok „prü-prü” hangjait halljuk. Sokan vannak, laza csapatban vadásztatva már dél felé vonulnak. Több olyan madarunk is van, például az énekes nádiposzátá, a sarlósfecske vagy a kis örgébics, amelyek éppen csak költeni jönnek haza, és alig repítették ki a fiókáikat, máris újra Afrika felé indulnak.

Távcsövekkel követjük a gyurgyalagokat. Gyönyörű, tarka madarak, fecskék módjára vadásznak repülő rovarokra. Májusban majd meglátogatunk egy elhagyott öreg homokbányát, ahol ezek a madarak a falba fúrt mély üregekben költenek.

Pihenőt tartunk, végigdőlünk a fűben, előkerülnek a szendvicsek és a vizes flakonok. Jólesik a harapnivaló és a kissé talán langyossá melegedett víz is. Erősen alkonyodik, elhallgatnak a sáskák, helyettük a bokrok között megszólalnak a pirregő tücskök. Nagyon szeretem egy kicsit mindig bánatosnak tűnő muzsikájukat, amivel talán a búcsúzó nyarat siratják. Erdőséleken, bokrosok közelében, szőlőhegyeken mindenütt hallhatjátok őket.

Lassan teljesen becsötedik, de még senkinek sincs kedve hazafelé indulni. Az égen egymás után gyűlnak ki a csillagok, kirajzolódnak az ismert csillagképek. Augusztusban a legszebb, a legfényesebb a csillagos égbolt és most láthatjátok a legtöbb hullócsillagot is. Földünk ilyenkor halad át a Perszeusz csillagképben feltűnő hatalmas meteorrajon, egyik hullócsillag követi a másikat, a természet nagyszerű színjátékában gyönyörködhetünk. Az augusztusi égbolt pompáját a városban nem látni a felette lévő szennyezett légréteg és a sok lámpa miatt, ha szeretnétek megcsodálni, ki kell menni a szabadba.

Denevér vadászik a közelben. A csillagképek nem érdeklik, a repülő rovaroknál inkább. Látszólag céltalanul csapong, pedig csak menekülő áldozatait követi. A denevérek számunkra nem érzékelhető ultrahangokat bocsátanak ki és ezek visszaverődő hullámait felfogva kerülik ki az akadályokat és követik a bagolylepkét, bogarakat, szúnyogokat. Erre egy nagyon egyszerű kísérlettel Spallanzani olasz tudós jött rá. Ablak nélküli, teljesen sötét helyiségben, kis csengőkkel ellátott drótszálakat feszített ki, majd denevéreket bocsátott szabadon. A csengők nem szólaltak meg, a denevérek radarjaik segítségével kikerülték a drótszálakat. Amikor viszont baglyokat engedett szabadon a szobában, nagy csilingelés kezdődött. Mert hiába a nagy szemek, abszolút sötétben a baglyok sem látnak.

Csuszka

Fotó: Tóth István Zsolt

Galagonya (Crataegus sp.)

A rózsafélék (*Rosaceae*) családjának Maloideae alcsaládjába sorolt növényfaj. Általában tövises cserjék, vagy kis fák. A Kárpát-medencében négy faj őshonos: egybibés galagonya, fekete galagonya, rózsaképzű galagonya, cseregalagonya (*Crataegus monogyna*, *nigra*, *rhipidophylla*, *laevigata*). Leveleik szórt állásúak, a virágzat sátorozó buga. Termésük a Maloideae alcsaládra jellemző almatermés, mely a vacok megduzzadásával keletkezik. A termésfal (a mag héja) nagyon kemény. A termést az állatok a maggal együtt fogyasztják el, majd a mag a bélcsatornán sértetlenül áthaladva, az anyanövénytől távol jut ki a külvilágba. Főleg az északi féltekén elterjedtek. A galagonyát gyógynövényként is alkalmazzák: jótékony hatással van a szív működésére.

Denevér

SCHMIDT EGON
info@vadaszlap.hu

A VADÁSZAT ELŐTTI ELIGAZÍTÁSBA BELESZÓLNI ...		1	N	MUKKAN LÖNÓGATÓ SZÓ		
NAGY-ANYA	ÉSZ. ELME					
	KVARCFAJTA					
FÜRGE HÜLLŐ						
KERÉK-ABRONCS						
			HÍGÍT			
TÁVOLI HELYRE			ZÚDÍTJA	A KEZEMBE NYOM		ALVÉG
			SZAMÁRHANG			
REUMA, RÉGIESEN	LÁZCSILAPÍTÓ			IGEN, OROSZUL		
	MEGRÁZKÓDTATÁS			GYOMAI NYOMDA		
			KERESZTÜLMEGY			
			RÓMAI CSÁSZÁR			
BUDA NÉMET NEVE			MÓCSINGOS			
			LEPÉNYFÉLE			
PAROLÁZIK				TRÉNINGEZIK		
MÉTERKILOGRAMM				TEHÁT, EKKÉNT		
			RÁFIRKÁL		GÖRÖG ISTENNŐ	
			LAO-CE IZMUSA			
ESZME, FOGALOM	HÖVÉDŐ TÉGLA			HATÁRRAG		
	AZ ÁTMÉRŐ JELE			ROSSZ ELŐJEL		
			MEGVALL		RUHÁT KÉSZÍT	
			ABLAKGYURMA			
FINN MÁRKA V.	EMBLÉMA			LÓTYKÖL		
	X, KI-EJTVE			AMIKORRA		
			TAN		DAL, RÉGIESEN	
			GAZDASÁGI VASÚT			
ÉBRESZT			NÖVÉNYI HAJTÁS			
			TAPASZTAL			
SZÓSZEDET				VÉRCSOPORT		
TÍZSZER SZÁZ				2		
			TEA ALKALOIDJA		CSEH PÁROS TÁNC	
			IGAZ, ILLENDŐ			
TALÁL	TELEVÍZIO			ÚJSÁG, OLDAL		
	ÁLHAL			KUTYAHÁZ		
			LENTEBBRŐL		ÓRA IS TESZI	
BESZÁLL				HELYET FOGLAL		
AZ ERŐ MÉRTEKE				HÜMMÖGŐHANG		
			Ó, KÖLTŐIEN	EGYETEMI KAR		
			EHHEZ HASONLÓ	KERESZTÜL		
ÁJULT, BÁGYADT	IGEN, OLASZUL		HASALJI PRÉM		EJHA, Ó!	
	FÖLDRE HELYEZ		SILÁNY, VACAK			
			FEHÉR ITAL		SZAVAZAT	
			ÉTKEZÉS			
...MÁSRA				TITULA		
SAPKA, TRÉFÁSAN				AZ ORRÁHOZ		
			ESZTENDŐS		TILTÓSZÓ	
			Ó, JAJ!			
USA-SZABVÁNY			MOZGÉKONY			
ÜRÜGY, INDÍTEK						
			KITARTÓ			

Foro: Kókai Márton

A keresztrejtvényben a vadászat etikai kódexéből vett idézet található. Megfejtését 2013. augusztus 7-ig várjuk szerkesztőségünk címére vagy a jatek@vadaszlap.hu e-mail címre. (E-mailben elküldött megfejtések esetén, kérjük a levélben írja meg címét is!)
A helyes megfejtők között értékes könyveket sorsolunk ki.

Előző havi megfejtés:
„Vadászaton is illik udvariasnak lenni a hölgyekkel és az idősebb vadásztársakkal!”

Nyertesek:
**Szell Rita (Pilisszentiván), Gáspár Anita (Sásd),
Ekkerné Tangl Juszti (Egervölgy)**

A megfejtéseket az 539. oldalon megtalálják!

Sudoku

Töltse ki a hálózatot úgy, hogy minden sorban, oszlopban és a színnel jelölt mezőkben is 1-9-ig a számok csak egyszer szerepeljenek!

	6	4	3			1		
1	7							
			2					
8					4	7		
9			5	8			3	
	2	3					1	
				7				
						9	6	
				8	4	3	5	

			2	8			5
	8				7		
3	9			5	2		
7				2			
			4	6			
			3				6
	5	8				7	3
	6				9		
8		1	9				

3	7		5				
5							
		2	3	1	6		
8	6			9	5		
5		7			8	4	
		2	6	1	3		
						7	
				4		1	8

	6						
	3		1	4			2
		1				9	3
		8		6			3
			7	9			
7				5	4		
	7	2				5	
1			8	9			4
							7

Piramis

Milyen számokat kell az üres golyókra írni?
Mi kerül a legfelső golyóra?

Plusz egy vicc

Helyezze el a felsorolt szavakat, betűcsoportokat – hat kivételével – az ábrában. Segítségül egy szót előre beírtunk. A kimaradó hat szóból a vicc poénját állíthatja össze.

Három bolondnak is az a baja, hogy a Titanic utasának képzelet magát. Kettő közülük a levegőbe kapkod, kapálózik és kiabál:

– Segítség, süllyedünk, már nyakig ér a víz! Az arra sétáló főorvos a nyugodt harmadikat veszi szemügyre:

– ...! (Szavait, azaz a vicc poénját, lásd a rejtvényben!)

Kétbetűsek:

AV, EA, EB, EP, ÉM, ÉR, GE, KO, LÉ, MA, NÉ, NU, OK, RR, SE, SY, TA, YS, ZT

Hárombetűsek:

ADA, AHA, ÁNI, DEL, EAM, ETC, ~~GAZ~~, GOA, IBO, ITE, IVO, JAY, KÁR, KEK, KGB, LEV, LOM, MAR, ORR, TAL, TRI, TUS, VED

Négybetűsek:

AREA, AURA, COME, CSAK, DATA, ENDO, GENF, HESO, IDEI, ISIS, ISME, OLIN, RÉPA, SANA, SRÁC, SZIL, ZIEL

Ötbetűsek:

ÁLLVA, BENEY, EDAMI, FEJEN, TEGEZ, ZELIG

Hatbetűsek:

ARABIC, BOKÁIG, EKEREN, ÉKEZET, GAZETA, ITTENI, JANINA, KARMOL, KONTER, MORENO, NOVARA, OZEROV, SZIGET, TENDEM, TELLER, TEVELI, VITRIN

Hétbetűsek:

KERETEZ, LETEJEL, NYEKKEN, TELSTAR

Nyolcbetűsek:

AGYTORNA, MEGALKOT

Kilencbetűsek:

ETEOKLÉSZ, FRANS HALS

Tízbetűsek:

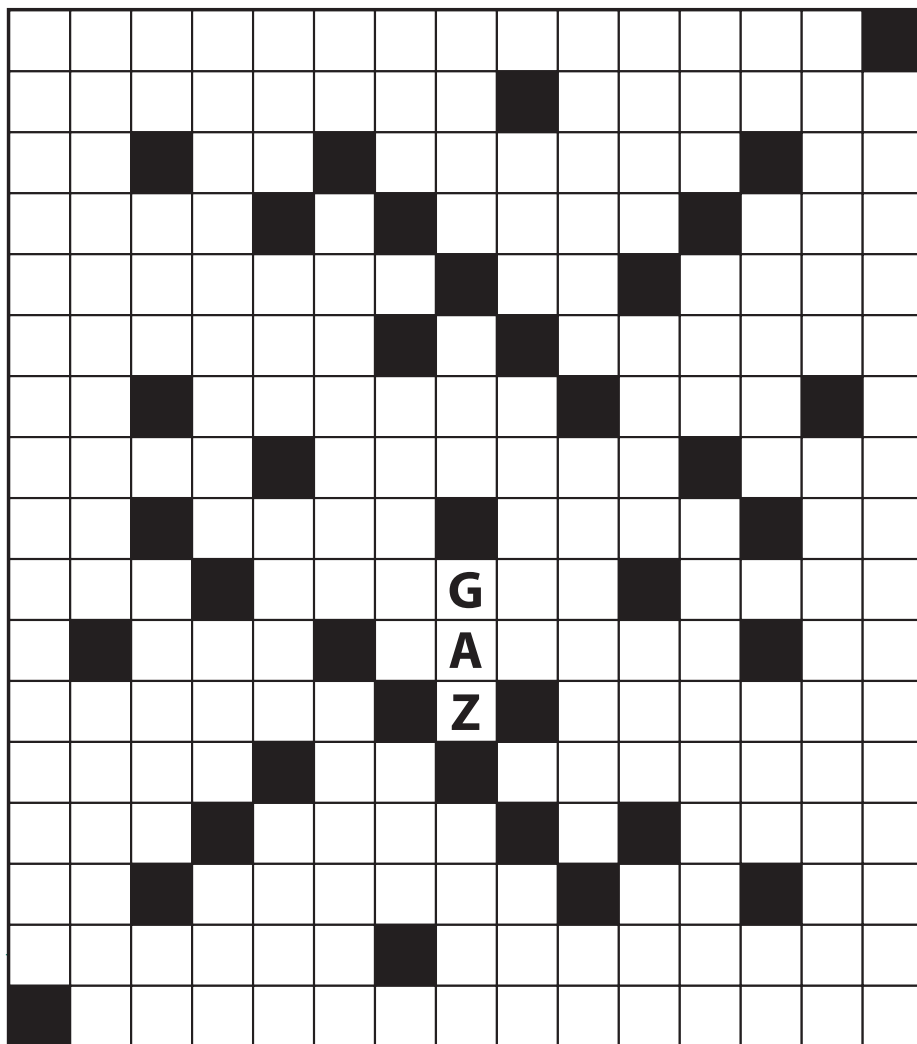
BEPANASZOL, IGÉNYESSÉG

Tizennégybetűsek:

CARLO PEDERSOLI, VISEGRÁDI ESTÉK

Tizenhatbetűsek:

LUCIANO PAVAROTTI, VALENTYIN KATAJEV

Gyerekjáték

A két kép látszólag egyforma, de 10 apró különbséget mégis találsz köztük, ha elég figyelmes vagy.

Alirét vadászház

A Balatontól délre, Szántódtól 18 kilométerre található Alirét, mely a török hódoltság idején kapta nevét. A dombvidéki erdőktől ölelt völgyben meghúzódó elegáns, öt szobás, hangulatos vadászház konyhája a legjobbak közül való.

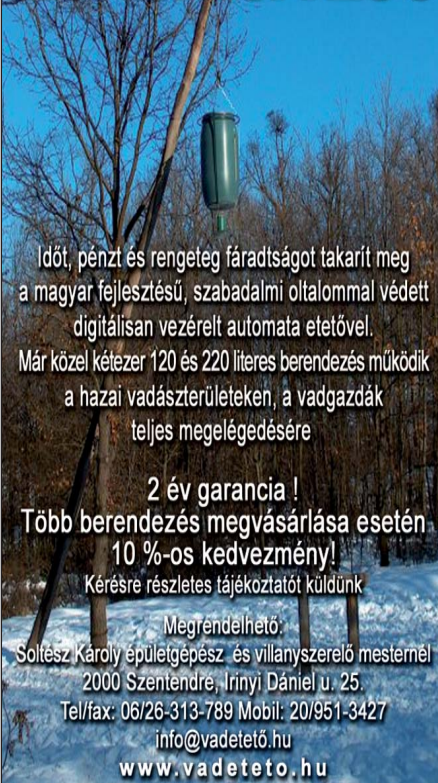

Elérhetőségek:

+36-30/630-6353, +36-30/204-7278,
+36-82/712-016, +36-82/712-378
turizmus@sefag.hu

www.somogyiturizmus.hu/sefag-turisztikai-iroda

KUKORICA-ESŐ

Időt, pénzt és rengeteg fáradságot takarít meg a magyar fejlesztésű, szabadalmi oltalommal védett digitálisan vezérelt automata etetővel. Már közel kétezer 120 és 220 literes berendezés működik a hazai vadászterületeken, a vadgazdák teljes megelégedésére

2 év garancia!
Több berendezés megvásárlása esetén **10 %-os kedvezmény!**
Kérésre részletes tájékoztatót küldünk

Megrendelhető:
Soltész Károly épületgépész és villanyszerelő mesternél
2000 Szentendre, Irinyi Dániel u. 25.
Tel/fax: 06/26-313-789 Mobil: 20/951-3427
info@vadeteto.hu
www.vadeteto.hu

Kollath Hunting Consultant since 1989

AUSZTRÁLIA:

Vízi bivaly vadászat: **10 400 AU\$**

AFRIKAI SELEJTÉZŐ VADÁSZATOK:

Antilop selejtezés, Dél-Afrika: **2400 USD**

Kaffer selejtezés, Zambia: **8500 USD**

Fekete loantilop selejtezés, Zambia: **8500 USD**

ZAMBIA:

Kaffer bika és fekete loantilop csomag: **19 750 USD**

ZIMBABWE:

víziló és krokodil vadászat

OROSZORSZÁG:

Téli jávorbika csomag

(motoros szánon): **6500 EUR-tól**

Maral kerti vadászat: **2500 EUR + trófeadíj**

Marco Polo csomag: **7500 EUR-tól**

Maral, ibex, szibériai őzbak csomag:

4500 EUR-tól

KANADA:

Jávorbika csomagok: **3995 USD-től**

Rozmár vadászat: **8500 USD**

GRÖNLAND:

Pézsmatulok+ karibu csomag **6080 EUR**

SPANYOLORSZÁG:

Spanyol ibex/sörényes juh csomag: **4000 EUR**

Kollath, skype: kotorikerti,

+36-30/921-1562

kotorikerti@gmail.com

VOLIERHÁLÓ

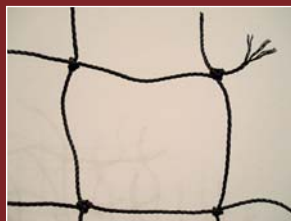
UV stabil PE 3 x 7szál csomózott

100 m x 30 m (3000m²)

150 m x 40 m (6000 m²)

Hálószelembőség 60 mm x 60 mm

0,3 euro/m² + Áfa

Megrendelhető:

+36-30/637-9838

peterpaskai@vadker.hu

Stefán Vadászcentrum

Szekszárd, Kossuth L. u. 32.
T: 74/ 510-995 Fax: 74/ 510-996

Nyitva tartás:

H-P: 8-17-ig

Sz: 9-12-ig

VADÁSZBOLT:

- vadászfegyverek
- maroklófegyverek
- gáz-és riasztófegyverek
- légfegyverek,
- vadászati felszerelés
- vadászruházat

FEGYVERJAVÍTÓ MŰHELY:

- javítás
- távcsőszerelem
- belövés
- barnítás
- fegyvervizsgáztatás

FÖLD ALATTI LŐFOLYOSÓ TEREPLŐTÉR

Kiemelten foglalkozunk
Blaser vadászfegyverekkel,
Schmidt & Bender, **Zeiss** távcsövekkel,
Blaser CDP, és **Norma** lőszerekkel.

DIANA SIÓFOK VADÁSZBOLT

Blaser ruházat

Tel.: 06-30/936-6066, 06-84/312-352

e-mail: diana1@internet.hu

8600 Siófok, Szent László u. 39.

ORYX

VADÁSZBOLT és FEGYVERJAVÍTÓ

RECKNAGEL

távcsőszerelemek és alkatrészek kizárólagos forgalmazója - online katalógus a weboldalon

Csőcsere,
kaliber módosítás
Lothar Walther csővel
Teljeskörű fegyverjavítás

Betétcsövek:
.22lr-től .45Blaser-ig

Már Erdélyben is!
Erdőszentgyörgy - 0752 492-037

8000 Székesfehérvár, Seregélyesi út 86.
telefon/fax: 22 504-835
mobil: 30 9474-295, 20 9345-134
www.oryxfegyver.hu

Készítsünk hasznos eszközöket, berendezéseket házilag, olcsón, akár hulladéknak tűnő dolgokból is

Praktikus párosítások

Ha a vadász mindenféle vadászati módot gyakorol, akkor bizony sokféle felszerelésre – hátizsák, lóbot, szék - van szüksége. Mind-ezeket külön-külön is meg lehet venni, vagy csinálni, azonban vannak szellemes és hasznos kombinációk, amelyeket az ügyes kezű vadász maga is elkészíthet – nem biztos, hogy olcsóbb lesz, mint a bolti, de benne lesz az egyedisége és a saját munka öröme, értéke.

A vadászszékek piacán igazán széles választék van az egy lábútól a négy lábúig. Nyilvánvaló, hogy minél stabilabb, nagyobb, kényelmesebb, annál hosszabb ideig érzi jól magát rajta gazdája – viszont ez fordított arányban van a cipelni való súllyal. Legegyszerűbb az egy lábú szék, amelynek ülőkéje a szétnyitható fa- vagy fémfogantyú vagy a botszék, amelyen középen háromszög alakban kinyitható bőr- vagy vászonülés van. Előbbit esernyővel, utóbbit célzóbot-toldattal lehet kombinálni. Mindkettőnek hátránya, hogy kézben kell vinni. A klasszikus három lábú vadászszék ülőkéje erős marhabőr vagy gyöngyvászon, anyagának minősége meghatározza, hogy milyen súlyt bír el, 40 kilóig már másfélezer forintért is van, de a 150 kilós vadászt elbíró, alumínium teleszkópos lábú műremekért negyedszázezetet is kell adni. Nagy előnyük, hogy a hátizsákban elférnek, még ha ki is lóg a lábuk. Vannak aztán három és négy lábú „vadászfotelek”, akár könyök- és puskatámasszal is ellátva – a sörtartós karfáról nem is beszélve – épp csak kell egy kirozgózi (segédmunkás), aki cipeli a vadász helyett...

Ha ezek mellett célzóbotot is viszünk, akkor bizony kevés lesz a kezünk. Sok székhez hozzá lehet valamilyen módon erősíteni egy csavaros csatlakozót, amibe tekerve a szék lába meghosszabbítható egy rúddal, amittől az célzóbotként is működik, álló, de akár ülő helyzetben is. Cseréléshez ez már ideális kombináció, mert csak az egyik kezét foglalja le gyaloglás közben,

s még a távcsövezést sem akadályozza, ha a rajta lévő bőrszj-fülbe akasztjuk a csuklónkat.

Ugyancsak praktikus párosítás, ha a kényelmesebb, X-lábú ülőkénk a hátizsákhoz van rögzítve, így a hátán szállítva nincs útban, s a kezünk is szabadok. S ha már hátizsák, legjobbak azok, amiben kivehető és mosható vérszák van, ebben akár a nagyvad belsőségét, akár kistestű vadat is tudunk anélkül szállítani, hogy bármit összevéreznénk vele. Számos ilyen kombinált szék-zsák kapható a kereskedelemben, ám az ülőkék nagysága és súlybírása nem mindenkinek elegendő. Egyszerű X-lábú ülőkét csőhajlítással saját méretünkre magunk is készíthetünk, s az ülőfelületet adó erős gyöngyvászon rávarrása sem ördögösség, mint ahogy a hátizsákhoz kapcsolása sem.

Hasonlóan jó ötlet – és házilag is könnyen elkészíthető egy erős gurtniból – a derékszjra csatlakozó puskatámassz, nem fárad el a kéz a hosszabb várakozásnál sem, s egy mozdulattal vállba kapható a puská.

S. E.

Felhívás!

Várjuk kedves olvasóink – a gyakorlatban már kipróbált – hasznos ötleteit olyan vadászfelszerelések előállításához, amit házilag is el lehet készíteni. Legfeljebb fél gépelt oldal terjedelmű írást várunk, fotókkal illusztrálva (.jpg vagy .tif formátumban).

Ficsor Autóház Kft.
 1106 Budapest, Fehér út 7. • H-P: 8:00-18:00, Sz: 9:00-13:00
 Tel.: 06 1 260 11 22 • Fax: 06 1 262 66 10
 E-mail: tereggumi@ficsor.hu • Web: www.ficsor.hu

Vadásztól Vadászoknak!

TEREKGUMIK ÓRIÁSI KEDVEZMÉNYE!!

2 olasz tereggumi-specialista gyár kizárólagos forgalmazójától Ahol eddig elakadtatok, ott most nem fogtok!

Simex Minta
 Kaiman Terrain BF Keala 13,5 mm

Nehéz terepre - sárba, Magyarországon egyedülálló 17-20 mm mintamélység

Kougar Country Kobra Trac

ITTHON VAGYUNK, ÉRTÉKET TEREMTÜNK

PÁTRIA Takarékok
 A TAKARÉKPONT HÁLÓZAT TAGJA

www.patriatakarerek.hu

CSALÁDI SZÁMLAKEDVEZMÉNY

Nincs még gyermekének, unokájának ifjúsági számlája? Igényeljen most számára Rajt vagy Gyorsítás számlacsomagot és mi elengedjük:

- ▶ ezen számlacsomag havi díját és
- ▶ a havi első saját vagy integrációs ATM készpénzfelvét díját!

*A kedvezmény kizárólag új Rajt/Gyorsítás számlacsomag nyitására vonatkozik abban az esetben, amennyiben az újonnan megnyitott számlára minden hónapban legalább egy jóváírás érkezik.

100 000 EURÓIG
 OBA
 ÖKONOMIAI
 BIZTOSÍTÁS

ABONY, ALBERTIRSA, BUDAPEST VI., XVII., XVIII., CÉGLÉD, CÉGLÉBERCEL, CSEMŐ, CSÓMOR, DÁNSZENTMIKLÓS, ECSEK, GOMBA, GÓDOLLO, GYÖMRŐ, ISASZEG, JÁSZKARAJÉNO, KISTARCSA, KOCSER, MAGLÓD, MENDE, MONOR, NAGYKÖRÖS, NAGYTARCSA, NYÁREGYHÁZA, NYÁRSAPÁTI, SÜLYSAP, TÁPIÓBICSE, PÁND, PÉCEL, PILIS, TÖRTEL, TÁPIÓSÁG, TÁPIOSZENTMARTON, ÜRI, ÜLLŐ, VASAD, VECSEK

AMIKOR A MÁSODPERCEK SZÁMÍTANAK
Z6 – 2. GENERÁCIÓ. AZ EREDETI TÖKÉLETESÍTVÉ

A Z6 céltávcsövek jól bevált főlényes optikai 6-szoros nagyítását egy karcsú design kialakításával és új funkciókkal egészítettük ki: a ballisztikai és parallaxis tornyok mindennapi használathoz igazodó mechanizmusai optimalizálják a kezelést, és a megvilágított célkeresztet automatikusan kikapcsoló rendszerrel kiegészített SWAROLIGHT technológia növeli az elemek élettartamát.

ÚJ
 KARCSÚ ALAK
 OPTIMALIZÁLT KEZELÉS

SEE THE UNSEEN
 WWW.SWAROVSKIOPTIK.COM

SWAROVSKI OPTIK KG
 Tel.: +43/5223/511-0
 info@swarovskioptik.at
 facebook.com/swarovskioptik

SWAROLIGHT
 SWAROCLEAN

SWAROVSKI
 OPTIK

Háziasszonyaink főzték ki

Beköszöntött az augusztus és vele együtt (igaz, csak a hónap közepétől) a várva várt balkáni gerle vadásziidény, és persze a tőkés réce ideje is. Mi sem természetesebb annál, minthogy e havi Ízválasztónk is e két madárfaj körül forog. A vadkacsa vadászati élményét számomra csak fokozza, hogy Tara nevű weimari vizslánk minden apróvad-vadászat közül a „kacsázást” szereti a legjobban, hiszen itt a vízi munkában is tud érvényesülni. Én személy szerint rajongok a vadkacsa húzáért, ebben a receptben pedig az igazán jól érvényesül. A kis Vukot idézve: „Az éhség karmai mintha tüzesek lettek volna, és Tás felől ingerlő, meleg illatokat lehelt a szél.” Jó étvágyat!

Mézes-mustáros gerle madársalátával

Hozzávalók 4 főre: 2 gerle, 1 ek méz, 2 ek mustár, 1 dl fehérbor, 3-4 ek olívaolaj, só, bors, reszelt gyömbér, 1 csomag madársaláta, 2-3 ek balsamecet.

Elkészítés: A gerléket megnyúzzuk és a mellrészét felcsikozzuk, a combokat kiflézzük. A mézből, mustárból, fehérborból, olívaolajból és a fűszerekből pácot készítünk. A húst pár órán át pácoljuk, ezt követően 2 ek mangalicaszíron készre sütjük, ha szükséges, adunk hozzá a pácléből is. A salátát megmossuk, felitatjuk róla a felesleges vizet, majd meglocsoljuk balsamecettel és olívaolajjal. A megsült gerlehúst a saláta tetejére halmozzuk, ízlés szerint megszórhatjuk pirított fenyőmaggal, vagy napraforgómaggal.

Narancsos vadkacasült

Hozzávalók 4 főre: 2 vadkacsa, szalonna a tűzdeléshez, 4 gerezd fokhagyma, só, bors, majoranna, 2 narancs, 2 dl vörösbort.

Elkészítés: A vadkacsát gondosan letollazzuk, majd a bőrét beirdaljuk. Szalonnával és kis fokhagymadarabokkal megtűzdeljük. Sózzuk, borsozzuk, és jó alaposan bedörzsöljük majorannával. A tepsit vastagon kizsírozzuk, a legjobb, ha kacsaszírt vagy libaszírt használunk, majd a vadkacsákat mellével lefelé (!) behelyezzük. Egy narancs kifacsart levéllel meglocsoljuk, alufóliával letakarjuk és 150 fokon (kb. 2-3 óra) pirosra sütjük. A sütési idő felénél megfordítjuk a vadkacsákat, és ismételten meglocsoljuk a másik narancs levéllel. Köretként lilakáposztát, vagy házi kompótot ajánlok hozzá.

Megfejtések:

Sudoku

5	6	4	3	8	9	1	2	7	6	1	4	7	2	8	3	9	5	3	7	6	5	9	8	4	2	1	9	6	5	2	7	3	1	8	4
1	7	2	4	6	5	9	3	8	2	5	8	9	3	1	7	6	4	5	1	9	4	2	7	8	3	6	8	3	7	9	1	4	6	5	2
3	8	9	2	7	1	6	4	5	3	9	7	6	4	5	2	8	1	4	8	2	3	1	6	5	7	9	2	4	1	6	8	5	9	3	7
8	5	6	1	3	2	4	7	9	7	6	1	5	8	2	4	3	9	8	6	3	1	4	9	7	5	2	5	9	8	4	6	1	7	2	3
9	1	7	5	4	8	2	6	3	5	3	9	4	1	6	8	2	7	2	4	7	6	8	5	1	9	3	3	1	4	7	2	9	8	6	5
4	2	3	7	9	6	5	8	1	4	8	2	3	7	9	5	1	6	9	5	1	7	3	2	6	8	4	7	2	6	3	5	8	4	1	9
6	3	5	9	2	7	8	1	4	9	2	5	8	6	4	1	7	3	7	9	8	2	6	1	3	4	5	4	7	2	1	3	6	5	9	8
2	4	1	8	5	3	7	9	6	1	7	6	2	5	3	9	4	8	1	2	4	8	5	3	9	6	7	1	5	3	8	9	7	2	4	6
7	9	8	6	1	4	3	5	2	8	4	3	1	9	7	6	5	2	6	3	5	9	7	4	2	1	8	6	8	9	5	4	2	3	7	1

Plusz egy vicc:

Piramis:

V	I	S	E	G	R	A	D	I	E	S	T	E	K
A	G	Y	T	O	R	N	A	K	A	R	M	O	L
L	E	E	A	I	T	T	E	N	I	N	U		
E	N	D	O	K	A	U	R	A	B	I	T	C	
N	Y	E	K	K	E	N	S	E	I	D	E	I	
T	E	L	L	E	R	L	N	O	V	A	R	A	
Y	S	E	K	E	Z	E	T	L	O	M	N		
I	S	I	S	T	E	V	E	L	I	I	B	O	
N	E	Z	I	E	L	G	E	N	F	E	P		
K	G	B	S	Z	I	G	E	T	R	E	P	A	
A	E	A	M	G	A	Z	E	T	A	A	V		
T	A	N	D	E	M	Z	J	A	N	I	N	A	
A	R	E	A	O	K	T	E	L	S	T	A	R	
J	A	Y	A	S	R	A	C	L	H	E	S	O	
E	B	O	Z	E	R	O	V	M	A	Z	T		
V	I	T	R	I	N	M	E	G	A	L	K	O	
C	A	R	L	O	P	E	D	E	R	S	O	L	

A népi Mauser

Mind a magyar, mind pedig a német nyelvben a népi jelzővel vagy nép előtaggal képzett terméknev a széles néptömegek számára megfizethető és elérhető árukat jelenti. Példa erre a klasszikus, világszerte közkedvelt márkanév, a Volkswagen (magyarul népautó). Eddig, ha egy vadász kéjes álmaiban megjelent az M 03-as Mauser ismétlőpuska, akkor a keserű ébredéskor, vagy a bankszámla kivonatának tanulmányozása során tudatosult benne, hogy vágyai tárgyáért, ha a legolcsóbb kivitel is választja, közel 2500 eurót kell leszurkolnia. Egy valódi Mauser után epekedők kétségbeejtő helyzetén ez év márciusában az új M 12-es modell megjelenése gyökeresen új helyzetet teremtett.

Az M 12-es, a több mint 140 éves Mauser M 98-as modell legjobb hagyományai szerint készül, jelenleg – a viharos kereslet miatt lázas tempóban – két változatban, diófa, vagy üvegszál erősítésű poliamidból fröccsöntött tussal. Az acélból készült tok a hagyományoknak megfelelően felül nyitott, így a Mausernél a hagyományosan ötös kapacitású tár hagyományosan felülről tölthető, de egyáltalán nem hagyományosan üvegszál erősítésű, törhetetlen műanyagból készül, és cseppet sem hagyományos, hogy a tár kivehető!

A felülről tölthető tár bizonyos vadászati helyzetekben kifejezetten előnyös. Az M 12 a hajtásban állva, harmadik kéz nélkül is kényelmesen újratölthető! Az elveszítetlen tárat az előagyba süllyesztett, mélyen ülő gomb határozott megnyomásával lehet kivenni. A műanyag tár alján kapott helyet fémlmezre gravírozva a legendás Mauser címer, amely tartalmazza a híres Mauser-hordón kívül még Baden-Württemberg tartomány címerét is.

Az acélból készült barnított tok alakja és méretei mindenben meggyeznek a legendás M 98-ossal és így az összes ott jól bevált tárcsőszerelék használható! A kiválóan megmunkált toknak és zárttestnek köszönhetően, a hat reteszelő szemölcsessel (3x2) ellátott zárdugattyú közvetlenül a csőfarban zár és akadálytalan, gyors ismétlést biztosít. A régi Mauser tradíciókkal szemben a kettős kidobóval és kivonókarommal ellátott zárdugattyúfej a hüvelytalpat körülöleli, viszont a hagyományoknak megfelelően az M 12 csöve – amelyet zslugorkötés rögzít a tokban – nem cserélhető. A zárdugattyú végén a fegyver felhúzott voltára egy hátra kitüremkedő, sötétben is jól

tapintható, vörös jelzőgyűrűvel ellátott csapocská emlékezteti a vadászt. Felette foglal helyet a régi, háromállású függőleges zászlós biztosítónak a XXI. századi, továbbfejlesztett utóda, a hangtalanul működő vízszintes biztosító (SRS = Smooth-Rolled-Safety), amely a régi jól bevált Mauser hagyományoknak megfelelően, leghátsó állásában mind a zárdugattyút, mind pedig az ütőszeget blokkolja. Középső állásban a zárdugattyú rögzített ütőszeggel kinyitható és a fegyver biztonságosan üríthető, míg a biztosító karocskát teljesen előre nyomva tüzkész a puska. Említésre méltó, hogy a zárdugattyú végén, a paláston található tolókát előre tolvaa, zárdugattyú széthúzható, így az ütőszeg egyszerűen és gyorsan kicserélhető. Aki egy törött ütőszeg miatt már „harcképtelenné” vált egy vadászatán, az tudja igazán értékelni ezt a megoldást! Az újratervezett elsütő rendszer igen pontos, viszonylag kis ellenállással, minden kúszás-nyúlás nélkül pontosan süt, ez a gyorsítót teljesen feleslegessé teszi.

Mind az M 12 Basis, mind pedig a műanyag tussal ellátott Extreme megemelt, szinte egyenes tusháta megkönnyíti a céltávcsövön keresztüli célzást és egyben jótékonyan kíméli a lövész vállát a nagyobb kaliberek okozta visszarúgástól. Termetesebb vadászok a rövid tustalpat egy külön megrendelhető vastagabb gumitalppal hosszabbíthatják meg. A Basis kivitel diófa tusának nedves kézzel való biztos megfogását a jól elkészített halpikkelyezés segíti elő, míg az Extreme kivitel kellemes, tapadós megfogását a műanyag bevonat biztosítja. A médium kaliberek (.22-250 Rem., .243 Win., 6,5x55 SE, .270 Win., 7x64, .308 Win., .30-06 Spr., 8x57 IS, 9,3x62) 56 centiméteres csőhosszal készülnek, míg a magnum kaliberek rajongói 62 centis csővel a 7 mm Rem. Mag., .300 Win. Mag., és .338 Win. Mag. közül választhatnak.

Az M 12 Basis 1.750 eurós és az Extreme 1.550 eurós ára szinte nyílt piaci hadüzenet azon gyártóknak, akik fegyvereiket másfélezer euró körüli lélektani áron vesztegetik. Mindenki, aki elszánja magát a népi Mauser megvásárlására, az a legjobb sváb hagyományok szerint gyártott elsőrangú vadászfegyver birtokába jut. Éppen ezért talán nem véletlenül, mind a Mauseren, mind a Porschén minőségi védjegy gyanánt ott díszel a rátermett – németül „tüchtig” – svábok lakta Württemberg tartomány címere...

Bálint Elemér

AZ ÚJ SAUER 101

ÚJ MÉRCE A VALÓDI VADÁSZATI KIHÍVÁSOKHOZ

Forradalmi biztonság: tökéletes ergonómia, teljesen zajmentes működés

Rendkívül széles elsütő billentyű, határozott sütés: tökéletes lövés minden szituációban

Nagyobb pontosság: a közvetlen csőbe való zárolásnak köszönhetően 1 MOA-s szórás 5 lövés után

SAUER 101 – több, mint egy ismétlő fegyver!

WWW.SAUER.DE

További információk: Blaser Magyarország Kft., 4031 Debrecen, István út 92.
telefon: +36-52/793-312, +36-20/505-4241, email: blaser@blasermo.hu

SAUER
ÜBERLEGENE WERTE

Fegyver csak az arra jogosultnak, a megfelelő engedélyek birtokában értékesíthető.

Fegyvert csak fegyvertartási engedéllyel rendelkezők részére lehet értékesíteni. *sz. Közhatalok. 2013

Büszke vagyok a hagyományokra!

EGY GENERÁCIÓ TÖRTÉNETE

MAUSER
M12

WWW.MAUSER-M12.COM

További információk: Blaser Magyarország Kft. • István út 92 • 4031 Debrecen • Tel: 52/793-312, 20/5054241 • blaser@blasermo.hu